

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΘ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19. — Τηλ. 227-689 | 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1962 | ΑΡΙΘ. 22

Ο ΣΥΝΤΟΜΩΤΕΡΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Ὁ ἡμερήσιος τύπος μας ἠσχολήθη κατ' αὐτὰς με ἀποτρόπαιον ἔγκλημα, πού διεπράχθη εἰς τὴν ὑπαιθρόν μας, καὶ τὸ ὁποῖον ἐμφανίζει ἀνάγλυφον καὶ αὐτόχρομα ἐφιαλτικὴν τὴν ἠθικὴν ἀποδιοργάνωσιν ἑνὸς μέρους τοῦ μεταπολεμικοῦ μας κόσμου.

*

Εἶπομεν καὶ ἄλλοτε, ὅτι ὁ ξενοκίνητος συμμοριτοπόλεμος ὑπῆρξεν ἀληθῆς θεομηνία καὶ φρικτὴ κατάρρα διὰ τὸ Ἔθνος μας. Ὅχι τόσον διὰ τ' ἀπροσμέτρητα ὑλικά ἐρείπια, τὰ ὁποῖα συνεσώρευσεν, ὅσον διότι διέσπασε καὶ ἀπεσυνέθεσε τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν καί, με τὰ μίση πού διήγειρεν, ἐδημιούργησεν μίαν ἀχαλίνωτον κι' ἐντελῶς ἀδίστακτον ψυχολογίαν βίας. Ἐκεῖθεν κυρίως πηγάζει ἡ ἀπώλεια τῆς εὐαισθησίας καὶ ἐκεῖθεν ὁ κυνισμός, με τὸν ὁποῖον συχνότατα ἀντιμετωπίζονται τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς. Καρπὸς τοῦ πικρότατος εἶναι καὶ τὸ πρόσφατον ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον ἔχει ὅλα τὰ χαρακτηριστικά τῆς συμμοριτικῆς ἐκείνης κακουργίας, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάμνησις προκαλεῖ τὸ δέος, τὸν ἱλιγγόν καὶ τὴν φρίκην.

*

Ἀπήχησις ἀσφαλῶς τῆς ἐναγωνίου αὐτῆς ψυχολογίας τῆς κοινῆς μας γνώμης εἶναι καὶ ὁ διατυπωθεὶς προσφάτως εἰς πρωϊνὴν σοβαρὰν ἐφημερίδα χαρακτηρισμὸς τοῦ γεγονότος τῆς συλλήψεως τῶν κακούργων, ὡς σ φ ἄ λ μ α τ ο ς. «Ἐπρεπε, λέγει, νὰ παραδοθοῦν πέντε πτώματα. Θὰ ἦτο δικαιοτέρον τοῦτο. Κανεῖς δὲν σκέπτεται νὰ στήσῃ ἐνέδραν καὶ νὰ συλλάβῃ

τὸν λύκον καὶ τὸν τίγριν πού ἔχουν κατασπαράξει ζῶα καὶ ἀνθρώπους...». Ἐπρεπε δηλαδὴ νὰ κυριαρχήσῃ εἰς τὴν κοινωνικὴν μας ζωὴν ὁ νόμος τῆς ζούγκλας! Ὑπερβολὴ ἀσφαλῶς ἡ ὁποία ὅμως καταδεικνύει πόσον συγκλονιστικὸς ὑπῆρξεν ὁ ἀποτροπιασμός, τὸν ὁποῖον ἐπροκάλεσε εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν, τὸ φρικιαστικὸν ἔγκλημα τῶν Πιερίων ὀρέων.

*

Θεωροῦμεν ὅλως περιττὸν νὰ τονίσωμεν, ὅτι εἶναι ὅλως ἀπαράδεκτοι αἱ σκέψεις αὐταί. Καὶ εἶναι θλιβερόν μάλιστα, ὅτι διατυποῦνται τόσον ἐλευθέρως. Εἶναι ἀπόψεις ἀγγῶδεις, ἀντιχριστιανικαὶ καὶ ἀποτοκοὶ ὀργῆς καὶ τρομοκρατημένης συνειδήσεως, τὰς ὁποίας οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καλλιεργῇ. Ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ γεγονότος, ὅτι εἶναι παντελῶς ξένα πρὸς τὴν ἡμερότητα τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, προδίδουν, νομίζομεν, κάποιαν δυσπιστίαν εἰς τὰς δημιουργικὰς δυνάμεις τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς παιδείσεως. Καὶ φαίνονται λησμονοῦσαι, ὅτι ὁ φόβος καὶ ἡ τρομοκρατία οὐδέποτε ὑπῆρξαν, οὔτε καὶ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξουν, θετικὸς παράγων τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

*

Πῶς ὅμως θ' ἀνασταλῇ τὸ κακόν; Καὶ πῶς θὰ παρακωλυθῇ ἡ περαιτέρω ἐκβαρβάρωσις καὶ ὁ ἐκχυδαϊσμός τῆς φυλετικῆς σχέσεως, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἱερὰν λειτουργίαν διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ζωῆς καὶ ἡ ὁποία ἐμφανίζεται τελευταίως ἐντὸς τῆς κοινωνίας μας, ὀλοὲν ἀπογουνομένη ἀπὸ κάθε συναισθηματικὸν περίβλημα, καὶ

ΤΑ ΟΝΟΜΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ

Τῇ 13ῃ Νοεμβρίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος, ἄγων τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ, ἐτέλεσε τὴν πρώτην τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Ἱ. Μητροπολιτικῷ Ναῷ, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ζακύνθου κ. Ἀλεξίου, Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Κυπριανοῦ, Ἐλασσάνος κ. Ἰακώβου, Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου κ. Τίτου καὶ τῶν Θεοφ. Βοηθῶν Ἐπισκόπων Θουμακοῦ κ. Χρυσοστόμου, Κερνίτσας κ. Χρυσοστόμου καὶ Ἀχαΐας κ. Παντελεήμονος.

Τὴν θείαν Λειτουργίαν παρακολούθησαν, συμπροσευχόμενοι ὑπὲρ μακροημερεύσεως τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου, οἱ Σεβ. Συνοδικοί καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες Ἀρχιερεῖς, ὁ Ἱερὸς Κλῆρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ πολυπληθὴς εὐσεβὴς λαός.

Ἄμα τῷ πέρατι τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος κατηθύθη εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον, ἔνθα μέχρι τῆς μεσημβρίας ἐδέχθη τὰς εὐχὰς τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος. Εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον προσῆλθον καὶ ἠύχθησαν τῷ Μακαριώτατῳ, οἱ παρεπιδημοῦντες Σεβ. Ἀρχιερεῖς, ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων κ. Γρηγόριος Κασσιμάτης, ὁ Ὑπουργὸς Συγκοινωνιῶν κ. Δημήτριος Βρανόπουλος, ὁ τ. Πρωθυπουργὸς κ. Σοφοκλῆς Βενιζέλος, ὁ Γενικὸς Γραμ-

ῶς θλιβερός ὑπολογισμός, ἢ κυνικός καὶ ἀποκτηνωτικὸς σπασμός;

Τὸ ζήτημα ἀσφαλῶς εἶναι μέγα καὶ θεμελιώδες. Καὶ θὰ πρέπη νὰ προκαλέσῃ ἐξανάστασιν ὅλων τῶν ἀρμοδίων πρὸς ἀντιμετώπισίν του. Ἡμεῖς, πιστεύομεν, ὅτι ὁ συντομώτερος δρόμος, εἶναι ἡ ἐνίσχυσις τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία δὲν ἀποτελεῖ μόνον τὴν συνεκτικὴν δύναμιν τοῦ ἔθνους· καὶ δὲν χαράσσει μόνον τὴν ἐκπολιτιστικὴν του πορείαν ἐντὸς τῆς ἱστορίας· ἀλλὰ καὶ διαπλάσσει χαρακτῆρας πράους, εὐθεῖς, ὑψηλόφρονας, τιμίους, εὐγενεῖς· καὶ ὄχι σφαγιαστὰς ἀλλὰ σφαγιαζομένους διὰ τοὺς συνανθρώπους των.

*

Καὶ ἐρωτῶμεν· μὲ τριάντα χωρία στερούμενα ἀπὸ μακροῦ ἱερέως εἰς μίαν καὶ μόνον ἀκριτικὴν μας Μητρόπολιν, ὅπως εἰς παραπλεύρους στήλας διεκτραγωδεῖ ὁ ἅγιος Παραμυθίας, πῶς θέλετε νὰ μὴν ἀποθηριοῦνται αἱ ἀνθρώπιναι καρδίαι;

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων κ. Χρ. Σολαμωνίδης, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς Ὁρησκευμάτων τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου Καθηγητῆς κ. Βασ. Βέλλας, ὁ κ. Θεόδωρος Τουρκοβασίλης, ὁ τ. ὑπουργὸς κ. Μανιαδάκης, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων κ. Ρακιντζής, ὁ Στρατηγὸς Διοικητῆς τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων κ. Μουτούσης, Ἀνώτατοι Ἀξιωματικοὶ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀνώτατοι Κρατικοὶ Ὑπάλληλοι καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπίσημοι. Ὡσαύτως προσῆλθον ὁ Ἱερὸς Κλῆρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὸ προσωπικὸν τῶν διαφόρων Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων καὶ Ὁργανισμῶν, οἱ φοιτηταὶ τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, οἱ τρόφιμοι τοῦ Ὁρφανοτροφείου Βουλαγμένης καὶ τοῦ Ἀσύλου Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ πλῆθος εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

— Ἐν τῷ μεταξύ ἀπὸ πρώτας κατέφθانون τηλεγραφήματα καὶ ἐπιστολαὶ ἐξ ὀλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκ διαφόρων χωρῶν τῆς ὑδρογείου. Οὕτω τηλεγραφικῶς ἠύχθησαν τῷ Μακαριώτατῳ ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς διὰ τοῦ κάτωθι τηλεγραφήματός του:

«Ἐπὶ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ Ὑμετέρας Μακαριότητος Βασίλισσα καὶ Ἐγὼ εὐχόμεθα ὀλοφύχως ἔτη πολλά.

Παῦλος Β.»

Ὁμοίως ἡ Α.Μ. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας ἠύχθη διὰ τοῦ ἐξῆς τηλεγραφήματος.

«Προσαγορευόντες Ὑμετέραν πενυμένην γερασμίαν Μακαριότητα ἐπετείῳ ὀνομαστηρίῳ αὐτῆς συγχαίρομεν ἐγκαρδίως εὐχόμενοι Κύριος Παντοκράτωρ χαρίζηται αὐτῇ ὑγίαν ἀδιάλειπτον ἐπὶ ἔτη ὅτι μήμισα ἐπ' ἀγαθῷ Ἐδσεβοῦς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ δόξαν Ἐκκλησίας.

Πατριάρχης Ἀθηναγόρας».

Ὡσαύτως ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς ἀπέστειλε τὸ κάτωθι τηλεγράφημα.

«Ἐπὶ ὀνομαστηρίοις Ὑμετέρας Μακαριότητος ὑποβάλλω τὰς πλέον θερμὰς εὐχὰς.

Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς
Πρόεδρος Κυβερνήσεως.

Τηλεγραφικῶς ἡ δι' ἐπιστολῶν ἠύχθησαν τῷ Μακαριώτατῳ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ἀυτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὁ τ. Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Μάξιμος, οἱ Σεβ. Μητροπολίται τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, Μητροπολίται καὶ Ἐπίσκοποι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐκ τε τῆς Εὐρώπης, Ἀμερικῆς, Ἀφρικῆς καὶ Ἀσίας, τὸ παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν, οἱ Ὑπουργοὶ κ. κ. Σ. Θεοτόκης, Δ. Ἀλιμπράντης, Ἱ. Φαρρέας καὶ ἄλλοι, ὁ Ἀυτάρχης κ. Λεβίδης, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος τῶν Προοδευτικῶν κ. Σ. Μαρκεζίνης, τέως Ὑπουργοὶ καὶ Βουλευταὶ, Νομάρχαι, οἱ Δήμαρχοι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς κ. κ. Τσουκαλῆς καὶ Ντεντιδάκης, Ἀνώτατοι Κληρικοί, Καθηγηταὶ Πανεπιστημίων, Ἀνώτατοι

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου Κου ΤΙΤΟΥ, ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ἀλιμπράντη περὶ ρυθμίσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Ἑλλάδος.

(Συνεδρία Ἱερᾶς Συνόδου 1ης Νοεμβρίου 1962)

Ἐπὶ τῶν ἀναπτυχθεισῶν προτάσεων παρὰ τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ἀλιμπράντη, περὶ ὀργανώσεως τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θεωρῶ λόγῳ τῆς σοβαρότητος τοῦ θέματος καὶ τῆς εὐθύνης ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ἡμῶν, ἐπιβεβλημένην τὴν ἄμεσον σύγκλησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς τοῦ παρόντος ἔτους, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει, ὅτι διὰ τῶν προτεινομένων μέτρων ἀνατρέπονται ἄρδην ἢ τε παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ἢ αὐτοτέλεια ταύτης καὶ ὅσα οἱ Ἱεροὶ Κανόνες περὶ τῆς διαφυλάξεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων διακελεύουσι. Κατ' ἐξοχὴν δὲ θέμα τῆς συγκληθησομένης Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας δέον, κατὰ τὴν ἐμὴν ταπεινὴν γνώμην, νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἐφημεριακὸν πρόβλημα, περὶ οὗ καὶ ἄλλοτε αὐτὴ ἠσχολήθη, καταλήξασα εἰς θετικὰ συμπεράσματα. Ἐπειδὴ δὲ φρονῶ ταπεινῶς, ὅτι οὐδόλως ἐπιλύεται τοῦτο διὰ τῆς μελετωμένης ἐνοποιήσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὄργανισμῶν καὶ τῆς δημιουργίας μονίμων ἐσόδων, κατὰ τοὺς ἐπισημασμένους ὑπολογισμοὺς τῶν εἰσηγητῶν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου, ἐξ ὧν ἄλλων πηγῶν, ἐκτὸς πάσης ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ ταῦτα εἰσηγοῦμαι ταπεινῶς τὴν ἐγκύριον σύγκλησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας πρὸς λήψιν τῶν ἐνδεδειγμένων ἀποφάσεων.

Ἐπιφυλασσόμενος, ὅπως ἐκθέσω τὰς ταπεινάς μου ἐν προκειμένῳ ἀπόψεις εἰς τὴν συγκληθησομένην Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας καὶ μὴ εἰσερχόμενος εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ἐν ὄψει σοβαρωτάτου θέ-

ματος, αἰτιολογῶ εὐθὺς τὴν ταπεινὴν μου πρότασιν περὶ συγκλήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας μὲ θέμα τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐφημεριακοῦ ζητήματος καὶ τῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μελετωμένων οἰκονομικῶν περὶ τῆς Ἐκκλησίας μέτρων.

Ἐπειδὴ διὰ τῶν ἐν νομοσχεδίῳ διαλαμβανόμενων παρὰ τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μέτρων πειράται ἀυθαίρετος ἐπέμβασις τῆς Πολιτείας εἰς τὴν αὐτοτέλειαν τῆς Ἐκκλησίας, ὑποστάσης ἀλλεπαλλήλους ἀτυχῶς κατὰ καιροὺς δημεύσεις παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους τῆς ἀκινήτου αὐτῆς περιουσίας δι' ἀναγκαστικῶν ἀπαλλοτριώσεων ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ δι' αὐτοῦ ὑπὲρ τρίτων φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων, θεωρῶ ταῦτα ἀπαράδεκτα καὶ ἀπορριπτέα.

Ὁ λόγος, ὅτι δι' αὐτῶν ἐπιλύεται ἡ μισθοδοσία τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, εἶναι πάντῃ ἀβάσιμος, ἀφοῦ αἱ προτεινόμεναι διὰ τοῦ νομοσχεδίου λύσεις, ἀποδεικνύονται οὐ μόνον ἐπισημασθεῖς, ἀλλὰ καὶ ἀντιθετοὶ πρὸς τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, τὰ παρὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων διακελεύόμενα, τὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, ὡς καὶ τῆς στάσεως τῆς Πολιτείας ἐναντι πάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι ὑφισταμένων ἀσφαλιστικῶν ταμείων τῶν ἐργαζομένων Ἑλλήνων πολιτῶν, οὐ μὴν δὲ καὶ πρὸς αὐτὴν ταύτην τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἔθνους ἡμῶν καὶ τὴν στοιχειώδη ὑποχρέωσιν τῆς Πολιτείας πρὸς τὸν ἐφημεριακὸν κλῆρον τῆς Ἐκκλησίας.

Οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ νοηθῇ, ὅτι ὁ ἐφημεριακὸς κλῆρος, ὁ ἀποτελῶν τὸν βασικὸν ψυχικὸν

Ἀξιοματικοί, Ἀνώτατοι Δημόσιοι Ὑπάλληλοι, Διοικηταὶ Τραπεζῶν καὶ ἄλλοι ἀνώτεροι Τραπεζιτικοὶ Ὑπάλληλοι, Βουλευταί, Δήμαρχοι διαφόρων πόλεων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ Νομοῦ Καβάλλας, Πρόεδροι Ἐπαγγελματικῶν Σωματείων, Ἐπιστήμονες καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν προεκάλεσεν ἡ ἀθρόα ἀποστολὴ τηλεγραφημάτων ἐκ Καβάλλας καὶ λοιπῶν κωμοπόλεων καὶ χωριῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Καβάλλας, τὴν ὁποίαν ἐπὶ ἔτη μακρὰ θεοφιλῶς ἐποίμανε, καὶ δι' ὧν ἄνθρωποι πάσης τάξεως διετράνωσαν τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν αὐτῶν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μέχρι πρό τιος ποιμενάρχου των. Εἰς τὴν Ἱεράν δὲ Ἀρχιεπισκοπὴν ἐξακολουθοῦν εἰσέτι νὰ καταφθάνουν τηλεγραφήματα καὶ ἐπιστολαὶ ἐπισήμων τε καὶ μὴ.

Ἐξ ἄλλου ὁ τύπος τῆς 13ης Νοεμβρίου ἀνήγγειλε τὰ τῆς ἑορτῆς τοῦ Μακαριωτάτου διὰ δημοσιεύσεως φωτογραφιῶν καὶ σχολίων, ἐξ ὧν ἀποσπῶμεν χαρακτηριστικῶς τὰ κάτωθι:

«Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος ἑορτάζει, σήμερον,

διὰ πρώτην φορὰν ὡς Προκαθήμενος τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν του. Ὁλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς λαός, ὁ ὁποῖος μὲ τόσην χαρὰν ἐχαιρέτησε τὴν ἀνοδὸν του εἰς τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον, τοῦ ἀπευθύνει τὰς πλέον θερμὰς εὐχὰς διὰ τὴν υἰεὶαν καὶ μακροημέρευσίν του, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας».

(«Καθημερινή», 13-11-62).

«Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος, ὅστις ἄγει σήμερον τὴν ὀνομαστικὴν του ἑορτὴν, ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον εἰς δυσκόλους διὰ τὴν Ἐκκλησίαν στιγμὰς. Μὲ τὴν σύνεσίν του ἔδειξεν ὅτι εἶναι ὁ «καλὸς ποιμὴν» ποὺ γνωρίζει νὰ ὀδηγῇ τὸ ποίμνιόν του. Μὲ τὴν τεραστίαν του πείραν καὶ τὸ λευκόν, ἀλλὰ γόνιμον παρελθόν του, κατόρθωσε νὰ ἠορμήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ «Ἐθνικὸς Κήρυξ» τοῦ εἴχεται μακροζῶταν, διὰ τὸ καλὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους».

(«Ἐθνικὸς Κήρυξ», 13-11-62).

παράγοντα εἰς τε τὴν ζωὴν καὶ τὴν πορείαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, θὰ ἐτύγχανε τοιαύτης παρά τῆς Κυβερνήσεως μεταχειρίσεως. Εἶναι πράγματι ἀπορίας ἄξιον πῶς εἰς ἐλευθέραν Συνταγματικὴν Βασιλείαν, ἐν ἣ ἀναγνωρίζεται ἡ Ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία, ὡς ἡ ἐπίσημος Θρησκεία τοῦ Ἔθνους καὶ ἀνέκαθεν τὰ Ἑλληνοχριστιανικὰ ἰδεώδη ὑπῆρξαν καὶ εἶναι ἡ συνισταμένη τῆς ὑποστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ὑπετιμῆθησαν κατὰ τοιοῦτον παράδοξον καὶ ὀθδικον τρόπον αἰ ὑπηρεσίαι τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου ἄρως τε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος; Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος ν' ἀναφερθῶ εἰς τὰς ἀνά τὴν μακροαίωνα Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν ἀξιολόγους τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου ὑπηρεσίας, διότι αὐταὶ εἶναι παγκοίμως γνωσταὶ καὶ ἀρκούντως ἐξαίρονται, παρά τε ἡμετέρων καὶ ξένων, ἰδίᾳ κατὰ χαλεπὰς ἡμέρας τοῦ Ἔθνους ἡμῶν. Ὅτι ὁ Ἱερός κλήρος ἐπρωτοστάτησεν εἰς θυσίας καὶ μαρτύρια πάλαι τε καὶ νῦν ὑπὲρ τῶν ἰδεωδῶν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος, εἶναι γεγονός πανθομολογούμενον. Ἀναφέρομαι μόνον εἰς τὴν πρόσφατον Ἱστορίαν τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, ἵνα μὲ δλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου διαμαρτυρηθῶ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς διὰ τὴν ὀθδικον κατὰ τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν στάσιν τῆς Κυβερνήσεως.

Τὰ παραγωγικὰ καὶ ὁσαδῆποτε τυχόν ἄλλα παρ' αὐτῆς ἐπιτελούμενα ἔργα δὲν εἶναι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανὰ νὰ δημιουργήσουν ἀληθῆ πολιτισμόν, ἐφ' ὅσον ὑποτιμᾶται ὁ ψυχικός παράγων τοῦ Ἔθνους. Ταῦτα ἔχουν ἀνάγκην ἀνθρώπων μὲ ὑγιᾶ Ἑλληνικὴν συνείδησιν καὶ ἀκέραιον ἔθνικὸν φρόνημα. Εἰς τοῦτο δὲ πρωταρχικὴν θέσιν ἔχει τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα τοῦ λαοῦ, ἡ πίστις αὐτοῦ καὶ εὐλάβεια πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, δι' ἧς διασφαλίζεται ἡ παράδοσις καὶ ἀξιοποιεῖται πᾶν ὅ,τι προέρχεται ἀπὸ τὸν Ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμόν.

Ἐὰν ἐμεγαλουργῆσεν ἡ Ἑλλάς καὶ κατήγαγε θρίαμβους καὶ νίκας κατὰ τῶν ἐπιβουλευτῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀκεραιότητος τῆς Χώρας ἡμῶν, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ἀφθαστον ψυχικὸν μεγαλεῖον τοῦ εὐσεβοῦς αὐτῆς λαοῦ, τοῦ στηριζομένου πάντοτε, ἰδίᾳ εἰς ἡμέρας χαλεπὰς εἰς τὴν πίστιν αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν καὶ τὰς παραδόσεις τοῦ Ἔθνους ἡμῶν.

Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν διὰ τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς κλήρου οὐ μόνον συνέβαλεν ἀπλῶς εἰς τοῦτο, ἀλλ' ἐπρωτοστάτησεν εἰς τοὺς ἱερούς τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας. Οἱ ἱεροὶ αὐτῆς ναοὶ προσέφερον τὰ τιμαλφῆ ἀφιερώματα αὐτῶν καὶ αἱ Μοναὶ ἀπεστερήθησαν πάσης ἀκινήτου περιουσίας, κείμεναι πολλαὶ ἐξ αὐτῶν εἰς ἐρείπια. Τῆ ἀληθείᾳ εἶναι λυπηρόν, ὅτι τόσον εὐκόλως ὑπετιμῆθησαν αἱ θυσίαι τοῦ ἱεροῦ κλήρου ὑπὲρ τῶν ἔθνικῶν ἰδεωδῶν, παρεγνωρίσθησαν ἐν πολλοῖς αἰ πολῦτιμοι πρὸς τὸ Ἔθνος προσενεχθεῖσαι παρ' αὐτοῦ ὑπηρεσίαι, ἡ ἀκατάβλητος ψυχικὴ αὐτοῦ δύναμις, ἡ Ἱερά αὐτοῦ εἰς τὸν λαὸν ἀποστολή, ἡ ψυχοφελὴς ἐπὶ τοῦ θρησκευόντος Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπίδρασις, ἀλλὰ καὶ αἱ διὰ τοῦ τιμίου αἵματος αὐτοῦ δημιουργηθεῖσαι πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐκατόμβαι μαρτύρων τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος.

Ταῦτα ἔχουσιν ὑπ' ὄψει ἢ τε Ἱερά Σύνοδος τῆς

Ἱεραρχίας καὶ ἡ Διαρκὴς Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἠτήσαντο δι' ὁμοφώνων αὐτῶν ἀποφάσεων τὴν ριζικὴν παρά τῆς Κυβερνήσεως ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐφημεριακοῦ προβλήματος, μὴ εἰσακουσθεῖσαι ἀτυχῶς. Κεῖνται, ὡς γνωστόν, ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὰ πορίσματα, εἰς τὰ ὁποῖα αὐταὶ κατέληξαν καὶ τὰ κατὰ καιροὺς ἀποσταλέντα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὑπομνήματα, δύνανται δὲ νὰ ἐπανεξετασθῶσι κατὰ τὴν συγκληθησομένην Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας.

Ἡ σκέψις καὶ μόνον, ὅτι πειράται ἡ ἀνάθεσις τῆς ἀντιμετώπισεως τοῦ ἐφημεριακοῦ θέματος εἰς μόνην τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ἀποστερηθεῖσαν τῆς ἀκινήτου αὐτῆς περιουσίας καὶ ἀνευ μάλιστα τῆς διατηρήσεως τῆς αὐτοτελείας αὐτῆς, δηλοῖ, ὅτι ἐλλεῖπει παρά τῶν εἰσηγητῶν τοῦ νομοσχεδίου κατανόησις τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἱεροῦ κλήρου, τῆς θέσεως αὐτοῦ ἐν τε τῷ Χριστοπανύμῳ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῇ καθόλου πορείᾳ τοῦ Ἔθνους.

Ἄλλ' ἐτι πλέον ἠγνοήθη αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀληθὲς συμφέρον τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, διότι τίνι τρόπῳ διασφαλίζεται Ἑθνικὴ παρά τῷ λαῷ συνείδησις, περιφρουροῦνται τὰ ἱερά καὶ τὰ ὅσια τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἀποτρέπεται τὸ ρεῦμα τοῦ ὕλισμου καὶ τῆς ἀθεΐας, ὅταν παραθεωρῆται ἡ ἀνυπολογίστου σημασίας καὶ ἀξίας ἀκατάβλητος ψυχικὴ δύναμις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κλήρου αὐτῆς; Ὁ ἰσχυρισμὸς δ' ὅτι εἰς τοῦτο ἀποβλέπουν τὰ προτεινόμενα μέτρα ἀποδεικνύεται πάντῃ ἀβάσιμος, καθότι ἐπιχειρεῖται οὐ μόνον ἀπαλλαγὴ πάσης ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὲρ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, ἀλλὰ καὶ προτείνεται μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐφημερίων κατὰ χιλίους τετρακοσίους τὸν ἀριθμὸν περίπου. Καὶ τοῦτο εἰς ἀπάντησιν τοῦ δικαίου αἰτήματος τῆς πληρώσεως τῶν ὑφισταμένων κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων, ἰδίᾳ ἐν ταῖς παραμεθορίαις Μητροπόλεσι. Πρὸ ἡμερῶν δὲ ἀνέφερον, ὅτι ἡ Μητρόπολις μου ἔχει τριάκοντα κενὰς ἐφημεριακὰς θέσεις, τὰς ὁποίας παρά τὰς προσπάθειάς μου, ἀδυνατῶ νὰ πληρώσω. Θὰ ἠδυνάμην δὲ νὰ ἐρωτήσω τὸν ἀξιότιμον κ. Ὑφυπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ σαφῶς καὶ ἀπεριφράστως κατὰ τίναν τρόπον θὰ διαφυλαχθοῦν αἱ ἱεραὶ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν παραδόσεις, ὅταν οἱ ναοὶ τῶν ἀκριτικῶν ἰδίᾳ χωρίων στεροῦνται παντελῶς ἱερέων;

Εἰς ποίους ἢ Κυβερνήσις σκέπτεται νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν περιφρούρησιν τῶν ἰδεωδῶν τοῦ Ἔθνους; Ἄνευ τοῦ θρησκευτικοῦ παράγοντος ἐπιτυχάνεται τοῦτο; Ἐχει τίς ἄλλος τὴν ἱεράν τοῦ κλήρου ἀποστολὴν καὶ δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν φορέα τῆς Θείας Χάριτος; Ἐὰν ἐπ' αὐτῶν δὲν ὑπάρχῃ σοβαρὰς ἀντίρρησις, προσκαλῶ τὸν κ. Ὑφυπουργὸν καὶ ὅσους ἄλλους νὰ περιοδεύσουν τὰς παραμεθορίας περιοχὰς, νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν πραγματικότητα καὶ κατόπιν νὰ προτείνουν οἰκονομικὰ μέτρα ἐν συνεργασίᾳ πάντοτε μετὰ τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας.

Ἐὰν ὑπῆρχεν ἀγαθὴ ὑπὲρ τοῦ κλήρου προαίρεσις, τὸ ἐφημεριακὸν θέμα θὰ ἦτο πρὸ πολλοῦ λελυμένον, ἀλλ' οἱ κύριοι εἰσηγηταὶ τοῦ νομοσχεδίου ἀνησύχησαν μήπως καμφθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπιβαρύνσεως, ἐνῶ εἶναι γνω-

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΧΗΤΑΣ

ΜΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΝ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΝ

Πρὸς τὴν ἱερὰν φάλαγγα τῶν τιμίων ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου, οἱ ὅποιοι φέρουν τὸν τόσον τιμητικὸν τίτλον τοῦ Κατηχητοῦ, ἀπευθύνονται αἱ γραμμαὶ αὐταί. Ἦδη, ὅτε ἡ νέα κατηχητικὴ περίοδος ἔχει ἀρχίσει ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας ἱερὰν διακονίαν ἀποτελεῖ ἡ ἐν τῷ Κατηχητικῷ Σχολεῖῳ διδασκαλία, μία τοιαύτη ἐπικοινωνία εἶναι ἐπίκαιρος καὶ σκόπιμος.

Ἀσφαλῶς ἔχετε συλλάβει, προσφιλεῖς σκαπανεῖς τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, τὸ βάθος τῆς κλήσεώς σας. Διδάσκαλοι τῆς σωζούσης ἀληθείας ἐτάχθητε, «ἱεραργοῦντες» αὐτὴν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς νεότητος τῆς πατρίδος μας, τὴν ἀπαλὴν, ἀπλαστον καὶ εὐπλαστον. Ἡ βαυθτέρα λοιπὸν συναίσθησις, ὅτι κάτι τὸ πολὺ ὠραῖον καὶ ὑψηλόν, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως δύσκολον ἔχετε νὰ ἐπιτελέσετε, πρέπει νὰ πρυτανεύη μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σας καὶ νὰ τὴν πλημμυρίζη ἀπὸ ἱερὸν ἐνθουσιασμόν. Ἡ σκέψις, ὅτι ἡ σύντομος καὶ ἀσήμαντος μέσα εἰς τὸ σύμπαν ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου-Κατηχητοῦ γίνεται ὄργανον πραγματοποιήσεως ὑψηλοτέρων ἐν τῇ Ἱστορίᾳ καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ ζωῇ σκοπῶν, θὰ πρέπει νὰ σᾶς συγκλονίζη. Ἀληθῆ συγκλονισμόν ἡσθάνητε, ἀσφαλῶς, εἰς τὰ μύχια τῆς καρδίας σας κατὰ τὴν ἐναρκτήριον τελετὴν, ὅτε ἀνεγνώσθη ἡ ἐπίκαιρος εὐαγγελικὴ περικοπὴ περὶ τῆς ὑπερόχου σκηνῆς

στὸν ὀπόσας ἄλλας ἡσσοнос σημασίας ὑφίσταται ἐπιβαρύνσεις.

Ἐκτὸς δ' ὅτι χαρακτηρίζω ὡς προσβολὴν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθηματος τοῦ λαοῦ ἡμῶν τὴν τοιαύτην ἐπέμβασις τῆς Πολιτείας καὶ ἔνισον μεταχειρίσιν παρ' αὐτῆς τοῦ ἱεροῦ κλήρου, διαμαρτύρομαι ἐντόνως κατὰ τῆς μελετωμένης συγχευσεως τοῦ TAKE, τοῦ δημιουργηθέντος ἐκ τοῦ τιμίου ἰδρώτος, τοῦ κόπου καὶ τοῦ ὑστερήματος τῶν ἐφημερίων μας. Οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ νέαν ἀναταραχὴν εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἐφημεριακοῦ μας κλήρου. Τὸ πρόσφατον γεγονός τῆς ἀφαιμάξεως τοῦ TAKE ἐπιβεβαίωσι τοῦτο.

Μακαριώτατε Ἄγιε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι Ἄγιοι Ἀδελφοί,

Ἐξέθηκα Ὑμῖν τοὺς λόγους, δι' οὓς εἰσηγοῦμαι τὴν ἐκτακτὸν σύγκλησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας. Ἡ Ἐκκλησία μας, ὡς παρὰ πολλῶν ἐξ ἡμῶν ἐλέχθη, διέρχεται ἡμέρας κρίσιμους καὶ ἱστορικούς. Φρονῶ ταπεινῶς ὅτι ὑποχρεούμεθα νὰ καταστήσωμεν κοινωνοὺς τῶν σκέψεών μας καὶ τοὺς λοιποὺς ἁγίους ἀδελφοὺς, νὰ ἀκούσωμεν τὰς ἀπόψεις αὐτῶν καὶ νὰ ζητήσωμεν, ὅπως ἕκαστος ἀναλάβῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνην ἐναντι τοῦ σοβαρωτάτου τούτου θέματος, τοῦ μὴ ἐπιδεχομένου ἀναβολῆς. Ἡνωμένοι ὅλοι ὁμοῦ, δυνάμεθα νὰ ἐπιδείξωμεν τὴν ἀρμόζουσαν στάσιν, διαφωτίζοντες συνάμα καταλλήλως τὸν τε ἐφημεριακὸν κλήρον καὶ τὸν εὐσεβῆ λαόν. † Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου ΤΙΤΟΣ

τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου εὐλογίας τῶν μικρῶν παιδιῶν (Μαρκ. 10,13-16). Ἐξήσατε τὰς στιγμὰς ἐκείνας ὡς σημερινὴν πραγματικότητα μέσα εἰς τὸν ἱερὸν χώρον τοῦ Ναοῦ, ὅπου λειτουργεῖ τὸ Σχολεῖον τοῦ Χριστοῦ, τὸ Κατηχητικόν. Εἶδτε μὲ τῆς ψυχῆς τὰ μάτια τὸν Κύριον νὰ δέχεται, δι' ὑμῶν, τὴν νεότητα, ὅταν οἱ ἄλλοι τὴν ἀπωθοῦν.

Σταθῆτε, λοιπὸν, μὲ εὐλάβειαν ἐμπρὸς εἰς τὸ πλάσμα αὐτό, ποῦ τόσον ἠγάπησεν ὁ θεὸς Διδάσκαλος καὶ μὲ τὴν ἐπαφὴν του πρὸς τὰς ἀχράντους χεῖρας καὶ τὸ στήθος Του—«ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατηλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά»—καθηγίασεν ἔκτοτε. Ὑπενθυμίζω ἀκόμη τὸ περὶ τοῦ πατρὸς τοῦ Ὁριγένους ἱστορούμενον ὑπὸ τοῦ Εὐσεβίου, τὸ τόσον συγκινητικὸν ὅσον καὶ διδακτικόν. Ὅταν ἀκόμη ὁ «χαλκέντερος» ἐκεῖνος ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς ἦτο νήπιον, ὁ πατήρ του ὁ Λεωνίδης ἐπλησίαζεν ἀκροποδητὴ τὸ λίκνον του, ἔκλινε τὸ γόναυ καὶ ἐν εὐλαβείᾳ πολλῇ ἀπέθετεν ἀσπασμόν εἰς τὰ τρυφερὰ στήθη τοῦ κοιμωμένου βρέφους, μὲ συναίσθησιν, ὅτι τοῦτο εἶχε πολλὴν ἱερότητα: «ὡσπερ ἁγίου Πνεύματος ἔνδον αὐτοῖς (τοῖς στέρνοις) ἀφιερωμένου»!

Μὲ δέος, καὶ σεῖς, ἱερὸν θὰ προσεγγίσετε τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ, ἀλλὰ καὶ μὲ σύστημα παιδαγωγικῶς ἄρτιον, πρὸ παντὸς δὲ μὲ πνοὴν καὶ παλμόν, διὰ νὰ τὴν ὀδηγήσετε κοντὰ εἰς τὸν Θεόν, ὥστε νὰ συνάψῃ φιλίαν μὲ τὸν αἰώνιος Νέον καὶ Νεοποιὸν Κύριον καὶ εὖρη τοιουτοτρόπως, εἰς τὴν συνειδητὴν αὐτὴν γνωριμίαν, τὴν ἀληθινὴν εὐτυχίαν. Ἐν τοιούτῳ ἔργῳ χρειάζεται φλόγα, ζῆλον ἔνθεον, καίοντα. Ὁ ἐνθουσιασμός εἶναι, ὡς γνωστόν, χαρακτηριστικὸν τῆς παιδικῆς ψυχῆς. Ἀνάγκη ὅθεν νὰ διακρίνη καὶ ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἔρχεται εἰς ἐπικοινωνίαν μαζί του, ἀκριβῶς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ψυχικὴν ἐπαφὴν. Διὰ τοῦτο ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἐδῶ ὅτι ἄλλοτε ἀπὸ τῶν φιλοξένων τούτων στηλῶν ἔτονίσασμεν. Τὴν ἀνάγκην δηλ. ἐνθουσιασμοῦ δημιουργικοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν συναίσθησιν τῆς εὐθύνης καὶ τῶν δυσχερειῶν τοῦ ἔργου. Ὑπεγραμμίσασμεν τὴν λέξιν δημιουργικός. Δὲν θὰ περιορίζεται εἰς συναισθηματισμὸς καὶ ἀγόνους ἐξάρσεις ἢ λόγους εὐθηνούς, ρητορείας κενὰς περιεχομένου καὶ θριαμβολογίας, ἀτινα «διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος» ταχέως καταπίπτουν καὶ ἐξατμίζονται. Ἡμεῖς ἐννοοῦμεν καὶ ζητοῦμεν αἶσθημα ζωντανόν, βαθύ, ἀληθινόν, τὸ ὁποῖον ὀθεῖ τὸν φορέα του εἰς ὑψηλὰς δημιουργίας.

*

Πόθεν ὅμως θὰ ἀναβλύξῃ τὸ δημιουργικὸν τοῦτο αἶσθημα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, συνδυασμένου, ὡς ἐλέχθη, μὲ τὴν συναίσθησιν τῆς ἀποστολῆς καὶ τῆς βαρῆς εὐθύνης; Εἶναι φανερόν, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ζωὴ τοῦ Κατηχητοῦ, ἡ καλλιέργεια εἰς βάθος καὶ ὁ πνευματικὸς ἐξοπλισμὸς τῆς προσωπικότητος θὰ εἶναι ἡ πηγὴ καὶ γενεσιουργὸς αἰτία ὄλων τούτων. Ὁ σύνδεσμος ὁ στενὸς καὶ ἡ προσωπικὴ γνωριμία μὲ τὸν μοναδικὸν Παιδαγωγ-

γόν και αἰώνιον Κατηχητήν, ὥστε νά εἶναι εἰς θέσιν νά λέγη μετά τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ Πρώτου μετά τόν Ἐνα Παιδαγωγοῦ τῆς ἀνθρωπότητος: «ζῶ δὲ οὐδέ τι ἐγὼ ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός». Ἀλλέως, ἄχαρις και δῆ και ἐπὶ ματαίῳ ἀποβαίνει ἡ κατηχητικὴ προσπάθεια, ὅσιν σοφίαν και παιδαγωγικὴν ἱκανότητα και ἂν διαθέτῃ ὁ διδάσκαλος τοῦ Κατηχ. Σχολείου. Εἶναι τότε ἐξησφαλισμένη ὅπωςδήποτε ἡ ἀποτυχία. Πεζότης, ρουτίνα και τυποποιημένη ἐργασία θά καταναῖ ἡ ὠραία κατηχητικὴ διακονία. Κάτι χειρότερον: ἀξιοθρήνητος κατηχητικὴ ἄρνησις. Ἐλέχθη προσφῶς, ὅτι τὸ ἔργον ἑνὸς ἀνθρώπου δράσεως ἀξίζει ὅσον και ἡ ἐσωτερικὴ του ζωῆ. Αὐτῆς τῆς ἐσωτερικῆς - πνευματικῆς ζωῆς προβολὴ θά εἶναι ἡ διδασκαλία. Διὰ τοῦτο ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία ζητεῖ ἀπὸ σᾶς, φίλοι Κατηχηταί, νά ἐπιμεληθῆτε πρωτίστως τῆς εἰς βάθος πνευματικῆς καλλιέργειας ὑμῶν τῶν ἰδίων. Θά ἀναπηδήσῃ τότε μέσα σας «ὔδωρ ζῶν και ἀλλόμενον» ὑπὸ μορφὴν ἐνθουσιασμοῦ, ὄντως δημιουργικοῦ.

*

Τοιοτοτρόπως θά ἀντιμετωπίσετε και τὴν κρίσιν, πὸν διέρχεται τὸ Κατηχ. Σχολεῖον εἰς τὰς ἡμέρας μας. Εἶναι καιρὸς νά σκεφθῶμεν ὅλοι σοβαρῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, γινόμενοι περισσότερον ρεαλισταί. Ἐνθουσιασμοὶ τῆς στιγμῆς και προχειρότητες εἶναι ἀπαράδεκτοι. Δὲν πρέπει νά μένωμεν ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὴν σημερινὴν κατηχητικὴν πραγματικότητα. Διὰ πολλοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νά ἐξετάσωμεν, ἡ κατηχητικὴ προσπάθεια σήμερον ὑπολείπεται σημαντικῶς ἐκείνης παλαιότερων ἐποχῶν, ὄχι μόνον ποιοτικῶς, ἀλλὰ και ποσοτικῶς ἀκόμη. Ὑπάρχουν σήμερον, ἐν μέσαις Ἀθήναις και Πειραιεῖ, Κατηχητικά μὲ 20 ἢ και 15 μόνον μαθητάς. Ποῦ ἡ παλαιὰ ἐκείνη ἀνθησις τοῦ θεσμοῦ; Σήμερον παρουσιάζει ἀντὶ ἀκμῆς, κάμπιν. Ἐνῶ σήμερον ἀκριβῶς θά ἔπρεπε νά σημειώσῃ μίαν ἀνιούσαν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Διότι σήμερον πολλοὶ ἀρνητικοὶ παράγοντες εἰργάσθησαν και ἐργάζονται συστηματικῶς, ὥστε ὁ ἀῆρ πὸν εἰσπνέει τὸ παιδί, νά εἶναι μεμολυσμένος. Μία σατανικὴ εἰς τὴν σύλληψιν και ἐγκληματικὴ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν—ἐν ψυχρῶ—και δῆ ὀμαδικὴ ἐπιβουλὴ κατὰ τῆς ἀθάσας παιδικῆς ψυχῆς ὀργανοῦται πανταχόθεν. Κανεὶς δὲ ἄλλος παράγων, πλὴν τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας παρεχομένης χριστιανικῆς ἀγωγῆς, ἀσκοῦμένης ὁμως καταλήλως, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νά ἐργασθῆ ἀποτελεσματικῶς διὰ τὴν ἀποτοξίνωσιν, ἀφ' ἑνὸς, τῆς παιδικῆς ψυχῆς ἀπὸ τὰ ποικίλα δηλητήρια, και ἀφ' ἑτέρου τὴν παροχὴν ὑγιῶς πνευματικῆς τροφοδοσίας. Κανεὶς ἄλλος δὲν εἶναι εἰς θέσιν νά ἀνακόψῃ τὸ ρεῦμα τῆς παιδικῆς ἐγκληματικότητος και διαφθορᾶς (χωρὶς μὲ τοῦτο νά θέλωμεν νά ὑποτιμησῶμεν τὴν σημασίαν τῆς ἐν τῷ δημοσίῳ σχολεῖῳ συντελουμένης ἀξιεπαίνου παιδαγωγικῆς προσπάθειας). Ἀλλὰ μὲ ποίους Κατηχητάς; Πάντως ὄχι νυσταλέους, πλαδαροὺς τὴν ψυχὴν και χωρὶς ἐξάρσεις πνευματικᾶς.

Μόνον ἐνθουσιῶδεις και συγχρόνως θετικοὺς, συγκεκροτημένους παιδαγωγικῶς ἀλλὰ και ζηλωτάς, μὲ ἦθος και ἐσωτερικὴν ζωὴν. Δὲν θά ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ κατηχητικοῦ βοηθήματος (ὅσον ἄρτιον και ἂν ὑποτεθῆ, ὅτι εἶναι τοῦτο) παρεχομένην ὄλην, δίκην «τυφλοσύρτου», προσφερομένην μάλιστα ὑπὸ τινῶν εἰς τοὺς κατηχητόπαιδας ἐντελῶς τυποποιημένην και ἀναιμικὴν, χωρὶς παλμὸν και ζωὴν και φλόγα. Ἐξ ἄλλου, καλὴ εἶναι βεβαίως και ἀπαραίτητος, πρὸς προσέλκυσιν τῆς νεότητος, ἡ ψυχαγωγία και τὸ γήπεδον και αἱ κινηματογραφικαὶ προβολαὶ κ.τ.δ., τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγκη, ὡς ἀνάγκη ψυχικὴ, κατέστη ἐπιτακτικὴ ἐπ' ἐσχάτων, τονίζεται δὲ κατὰ κόρον ὡς πανάκεια. Ἡμεῖς πιστεύομεν, μεθ' ἡμῶν δὲ πολλοὶ ἄλλοι, ὅτι πρὸ πάντων τούτων, δέον νά ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν ἐξεύρεσιν και δημιουργίαν Κατηχητῶν ἐμπνευσμένων, προσωπικῶν τῶν ἀναγεννημένων, τῶν ὁποίων τὸ ἦθος και ἡ ἀγιότης θά ἀκτινοβολοῦν και θά εὐωδιάζουν Χριστόν. Θά εἶναι ὄντως «χριστοφόροι», διὰ νά «μορφώσουν Χριστόν» εἰς τὰς παιδικὰς ψυχὰς. Χωρὶς πάλιν νά παραγνωρίζωμεν τὴν σημασίαν και τῶν ἄλλων παραγόντων, ὡς εἶναι ἡ ψυχαγωγία. Τοῦναντίον μάλιστα, ἐπεῖγον κρίνομεν νά συγκεκροτηθῆ ἐν Συνεδρίῳ πρὸς μελέτην ἐνδελεχῆ τοῦ προβλήματος, ἀλλὰ και ὅλων τῶν συναφῶν προβλημάτων και ὑπόδειξιν τῶν ἐνδεικνυμένων μέτρων. Ἥδη ἔχει γίνεῖ μία καλὴ ἀρχὴ τῆς ἀνορθωτικῆς προσπάθειας διὰ τὸ κατηχητικὸν ἔργον, ἀποτελοῦσα ἀκριβῶς ἔκφρασιν και καρπὸν τῆς ἀνησυχίας, ἡ ὁποία διακατέχει πάντας. Ἐννοοῦμεν τὴν ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἱδρῶσιν δύο Φροντιστηρίων (Κατηχητικῶν στελεχῶν και ὑποψηφίων Κατηχητῶν), και τὴν ἐκτύπωσιν 12 νέων Βοηθημάτων δι' ὅλους τοὺς τύπους τοῦ Κ. Σχολείου. Πρέπει ὁμως νά ὑπάρξῃ και συνέχεια. Ἀναμένομεν κάτι τὸ γενναῖον και ὑψηλόν. Μία κινητοποιήσις γενικωτέρα ὅλων τῶν κατηχητικῶν δυνάμεων τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας και σύσκεψις εὐρεῖα θά ἀπέβαινε, νομίζομεν, ἱστορικὴ και ἀποφασιστικὴ εἰς τὰ Κατηχητικά χρονικά, ἀληθῆς σταθμὸς εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας μας.

*

Μόνον μὲ τὰς προϋποθέσεις αὐτὰς θά ἐπιτύχετε νά ὑψώσετε τὴν στάθμην τοῦ Κ. Σχολείου, ὥστε νά ἀναχθῆ πάλιν εἰς περιωπὴν και νά ἐνθυμίξῃ ἐποχὰς ἀνθήσεως, ἐποχὰς κατὰ τὰς ὁποίας και εἰς διεθνή ἀκόμη Συνέδρια ἐγένετο εὐφημος μνεῖα τῆς ἐν Ἑλλάδι Κατηχητικῆς κινήσεως, ὡς ἐχούσης τὸ προβάδισμα εἰς ὅλον τὸν κόσμον (πρβλ. τὸ ἐν Oslo τῆς Νορβηγίας συγκεκροτηθὲν, τῷ 1936, Συνεδρίῳ Χριστιανικῆς Νεολαίας, ὁπότε, μεταξὺ ἄλλων, ἐλέχθη, ὅτι, «ἐὰν ἐπρόκειτο νά ἐπιδικασθῆ μία σημαία διὰ τὴν χώραν ἢ τὴν πόλιν, ἦτις ἔχει νά ἐπιδείξῃ τὴν καλλιτέραν χριστιανικὴν κίνησιν τῆς νεολαίας, αὕτη θά ἐδίδοτο εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν»!)

Φορεῖς, σεῖς, μῖς τοιαύτης βαρείας κληρονομίας, φιλοδοξήσατε εἰς ἐκείνην τὴν ἀκμὴν νά ἐπαναγάγετε τὸν θεσμόν τοῦ Κ.Σ. Ὅποτε θά ἐξουδετερωθῆ και ἡ προκατάληψις και ποιά τις ἐπιφυλακτικότης

Ο ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Β'.

Ὁ Ἀναξαγόρας (500-428) μετὰ τὸν Ἡράκλειτον, ὀνομάζει «Νοῦν» τὴν ὑπερτάτην δύναμιν, ἣτις ἔδωκεν εἰς τὴν νεκρὰν ὕλην ζῶην, μορφήν, κίνησιν καὶ τάξιν. Ὁ θεῖος οὗτος Νοῦς, λέγει ὁ Ἀναξαγόρας, «χωρὶς ὧν τῆς ὕλης καὶ ἀκίνητος», εἶναι Ὁν ἄπειρον καὶ αὐτοκρατές, ἀεὶ διασκεπτόμενον διὰ τὴν συντήρησιν καὶ κυβέρνησιν τοῦ σύμπαντος. Ὁ Νοῦς, ἐν τῇ φύσει νοούμενος ὡς ἄυλος καὶ ἀκίνητος, διεκόσμησε τὸ Σύμπαν, ἔδωκεν εἰς αὐτὸ κίνησιν καὶ σκοπὸν ἐναλλαγῆς εἰς τὴν ὕλην.

Ἴδου καὶ ὁ πολὺς Δημόκριτος (400-357), ὁ πατὴρ τῆς θεωρίας τῶν ἀτόμων, τὰ ὅποια, καθὼς ἔλεγεν, ἀπείρωσ καὶ αἰωνίως ὑπάρχοντα, καὶ διαλυόμενα «κατὰ λόγον καὶ κατ' ἀνάγκην», ἀποτελοῦν τὴν ἀπειροδύναμον συστατικὴν αἰτίαν, ἣ ὁποία συνέχει τὸ Σύμπαν.

Αὐτὴ μὲν εἶναι ἡ φιλοσοφικὴ κοσμογονία τοῦ Δημόκριτου, καθ' ἣν, ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια εἶναι ἡ δημιουργήσασα καὶ συνέχουσα τὸ Σύμπαν. Ἐπέ-

πολλῶν γονέων καὶ ἄλλων παραγόντων ἔναντι τοῦ θεσμοῦ. Μόνον τοιοῦτοτρόπως θὰ ἐπιτύχετε, ὥστε τό, εἴπερ ποτε καὶ ἄλλοτε, «εὐρίπιστον καὶ εὐεξαπάτητον καὶ εὐόλισθον τῆς νεότητος», ὡς λέγει ὁ ἰ. Χρυσόστομος, νὰ ἐξουδετερωθῇ. Μόνον ἔτσι θὰ ἐξημερωθοῦν οἱ «μικροὶ αὐτοὶ βάρβαροι», θὰ κατευνασθοῦν τὰ «δύσκολα παιδιὰ» καὶ «ὄργισμένα νεῖατα» τῆς ἐποχῆς, θὰ τιθασσευθῇ «αὐτοὺς ὁ ἀγρίο-κυκνος». Ἀλλὰ καὶ κάτι τὸ θετικώτερον: Μὲ ζῆλον κοχλάζοντα, διαθέτοντες κάθε ἱκμάδα σώματος καὶ ψυχῆς, ἀριστοκράται τῶν αἰσθημάτων, θὰ ἀποβῆτε κατακτητὰ ψυχῶν, κτίσται τῆς αἰωνιότητος μέσα εἰς τὰ παιδικὰ στήθη, ὥστε νὰ ἐξανθρωπίσετε τὸν ἄνθρωπον, νὰ ἀξιοποιήσετε τὸν νεανικὸν δυναμισμόν, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ μικροῦ νὰ τὴν ἀναδείξετε μεγάλην. Δίδοντες ἕνα κομμάτι τῆς ψυχῆς σας, θὰ ὁμιλήσετε κατ' ἐοικῆσιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ. Θὰ διδάξετε εἰς αὐτὸ τὴν τέχνην τῆς ζωῆς, θὰ δείξετε τὸν σωστὸν τῆς δρόμον. Θὰ παράσχετε εἰς αὐτὸ τὸν ὀρθὸν προσανατολισμόν κατὰ τοὺς σημερινούς καιρούς, τοὺς κρίσιμους καὶ κοσμογονικούς. Καὶ οὕτω θὰ δικαιώσετε ἐκείνους, οἱ ὅποιοι, μελετήσαντες ἐκ τοῦ πλησίον, ὡς ἐπαίοντες, καὶ ἐκ τῶν εὐεργετικῶν ἀποτελεσμάτων ἀξιολογήσαντες τὸν θεσμόν, εἰς τὸν ὅποιον ἤξιωσε καὶ ἡμᾶς ὁ Κύριος νὰ διακοινήτε, ἔδωκαν εἰς τὸ Κ.Σ. τοὺς ἀκολουθῶντες χαρακτηρισμούς: θεσμὸς σωτήριος διὰ τὴν νεότητα, θαῦμα τῶν καιρῶν μας, ἡ μεγαλειτέρα καὶ εὐγενεστέρα προσπάθεια ποὺ εἶδε ποτε ἡ γενεὰ μας, ἐργαστήριον χαρακτήρων, ἐθνικὸν σχολεῖον, «Κρυφὸ σχολεῖδ» εἰς σύγχρονον σχῆμα, ἡ μεγαλειτέρα ἀνακάλυψις, διὰ τὴν μόρφωσιν τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἀληθινὴ εὐλογία Θεοῦ!

Πρωτοσ. Χρυσόστομος Γιαλούρης

πρωτο ὅμως μετὰ δύομισι χιλιάδας ἐτῶν ἡ ἐπιστήμη τῆς συγχρόνου πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος, νὰ ἐπιτύχῃ τὴν διάσπασιν τοῦ ἀτόμου, νὰ κατασκευάσῃ τὰς ἀτομικὰς βόμβας καὶ παραφρονοῦσα τρόπον τινα, νὰ ἀπειλῇ ὅπως καταστρέψῃ τὸ Σύμπαν μὲ τὴν πανώλεθρον ἀτομικὴν ἐνέργειαν, τὴν ὁποίαν δημιουργεῖ ἡ διάσπασις τοῦ ἄλλως τόσον εὐεργετικοῦ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἀτόμου.

Ἡ ἀνθρωπολογία ὅμως τοῦ Δημοκρίτου, καίτοι ὕλιστικὴ, ἀποτελεῖ διὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀπαρχῆν τῆς ἠθικῆς ψυχολογίας τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Δημόκριτου, ὄντος λογικοῦ, πλὴν τῆς ἀτομικῆς κατ' αὐτὸν συστάσεως, εἶναι δισύνθετος, ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς. Ἡ ἀτομικὴ ὅμως σύστασις τῆς ψυχῆς εἶναι τόσον τελεία καὶ ἀσυγκρίτως ὑπερέτερα τῆς συστάσεως τοῦ σώματος, ὥστε νὰ ἀποτελῇ ἡ διὰ τῆς ἀρετῆς καλλιέργειά της τὴν μοναδικὴν ὑπόθεσιν τῆς ζωῆς τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου.

Τὴν ψυχὴν, διὰ τὰς λογικὰς καὶ δημιουργικὰς ιδιότητάς της, ταυτίζει ὁ Δημόκριτος πρὸς τὸν Νοῦν τοῦ Ἀναξαγόρου καὶ θεωρεῖ αὐτὴν ἀπαύγασμα τοῦ ὑπερτάτου Νοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ἐδίδασκεν ὅτι εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀρμόζει νὰ φροντίξῃ μᾶλλον διὰ τὴν ψυχὴν του, παρά διὰ τὸ σῶμά του — «ἀνθρώποις ἀρμόδιον ψυχῆς μᾶλλον ἢ σώματος λόγον ποιέσθαι». Δικαιολογῶν δὲ τὴν ἀνάγκην τῆς ψυχικῆς τελειώσεως, ὡς θεμελιώδους προϋποθέσεως τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας, ἔλεγεν, «οὔτε σώμασιν οὔτε χρήμασιν εὐδαιμονοῦσιν ἄνθρωποι, ἀλλ' ὀρθοφροσύνη καὶ πολυφροσύνη», καὶ ἐβεβαίω- νεν, ὅτι ἐκεῖνος ποὺ προτιμᾷ τὰ ψυχικὰ ἀγαθὰ, ἐκλέγει τὰ θεϊότερα, καὶ ἐκεῖνος ποὺ προτιμᾷ τὰ σωματικά, ἐκλέγει τὰ ἀνθρώπινα, — «ὁ τὰ ψυχῆς αἰρέμενος τὰ θεϊότερα αἰρέεται, ὁ δὲ τὰ σκήνεως, τὰ ἀνθρωπήϊα». Προφανῶς δὲν θὰ ἀπετέλει τὸ λήμμα ἡ παραβολὴ τῆς ὑποτυπώδους ἠθικῆς ψυχολογίας τοῦ Δημόκριτου, πρὸς τὴν ἐννοίαν τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ, «τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;»

*

Ἐνταῦθα τελειώνει τὸ πρῶτον στάδιον τῶν διερευνητικῶν τῆς ἀληθείας πτήσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος. Τὰς βαθυτέρας ὅμως καὶ τὰς πλέον καρποφόρους πτήσεις του ἀνέλαβεν ἀπὸ τὴν νέαν ἀφετηρίαν του. Ἀπὸ τὰς «ἰοστεφάνους καὶ αἰοιδίμους Ἀθήνας», καθὼς τὰς ἀπεκάλεσεν ὁ λυρικὸς ποιητὴς Πίνδαρος, προσονομάζων αὐτὰς καὶ «ἔρεισμα τῆς Ἑλλάδος» — καὶ ἔτι ἐκφραστικώτερον, «Ἑλλάδα τῆς Ἑλλάδος», διότι πράγματι ὁ μέγας Περικλῆς τοιαύτην ἀνέδειξε τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τὸ ἔτος 449, ὅποτε νικηφόρος ἐτελείωσαν οἱ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνες, τοὺς ὁποίους διεξήγαγον κατὰ τῶν Περσῶν αἱ Ἀθηναί. Ὁ Περικλῆς, τὸν ὅποιον ὁ Πλάτων ὀνόμαζε «φιλόσοφον» καὶ ὁ Ἀριστοτέλης «Ὀλύμπιον» καὶ «δίκαιον», εἶναι ὁ ἐμπνευσμένος

δημιουργός τοῦ «χρυσοῦ αἰῶνος» τῆς Ἑλλάδος Ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν περίπου διακυβερνήσας τὰς Ἀθήνας, κατέστησεν αὐτὰς πνευματικὸν κέντρον. Ποιηταὶ καὶ καλλιτέχναι, φιλόσοφοι καὶ σοφισταί, συνεκεντρώθησαν εἰς Ἀθήνας ἐκ πάσης ἑλληνικῆς γωνίας καὶ ἐθεμελίωσαν τὸν ἱστορικὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς σοφίας. Εἰς τὰς Ἀθήνας τοῦ Περικλέους διεμορφώθησαν αἱ βασικαὶ μορφαὶ καὶ θεμελιώδεις τύποι τῆς ζωῆς τοῦ πεπολιτισμένου ἀνθρώπου, ὡς τὸ εὐγενέστερον ἀπαύγασμα τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας. Οἱ τύποι οὗτοι εἶναι, καθὼς ἤδη ἀνεφέραμεν, ὁ θρησκευτικός, ὁ κοινωνικός, ὁ πολιτικός, ὁ ἐπιστημονικός, ὁ οἰκονομικός καὶ ὁ καλλιτεχνικός.

Κατὰ τὰς νέας λοιπὸν ἐξ Ἀθηνῶν ἐξορμήσεις τοῦ τῷ Ἑλληνικῷ πνεύματι εἰσεχώρησε βαθύτατα εἰς τὰς μεταφυσικὰς σφαίρας τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως «ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὐροίεν», καθὼς μετὰ πέντε αἰῶνας ἐπαινετικῶς διὰ τὴν ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν θὰ ἐβεβαίωσεν ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὁ Παῦλος.

Ἰδοὺ πρῶτος ὁ Σωκράτης (469-399), ὁ ἐκλαμπρὸς οὗτος φιλοσοφικὸς ἀστήρ, ὁ ὁποῖος θεολογῶν διεκήρυττεν ὅτι εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τοῦ ἐδρεύει τὸ «δαιμόνιον», ὅπως ἀνόμαζε τὸν Θεόν, τοῦ ὁποῖου ἡ εἰς τὴν συνειδησίν του ἀπηχοῦσα φωνὴ ἀπέτρεπεν αὐτὸν ἀπὸ τὸ κακόν. Δαιμόνιον καὶ Θεὸς διὰ τὸν Σωκράτην ἦσαν δύο ἐναλλασσόμενοι προσδιορισμοὶ τῆς ἀκαταλήπτου ὑπάρξεως τοῦ ἀπειροτελείου ὄντος. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸν ἱερὸν Ἰουστίνον, «τὸ Θεὸς προσαγόρευμα, οὐκ ὄνομα ἐστίν, ἀλλὰ πράγματος δυσεξηγήτου ἔμφυτος τῶν ἀνθρώπων δόξα». Ὁ Θεὸς λοιπὸν τοῦ Σωκράτους ἦτο τὸ ὑψιστὸν ἀγαθόν, πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ ψυχὴ, ἀπαύγασμα οὐσα τῆς θεϊκῆς οὐσίας, τείνει νὰ ἐξομοιωθῇ. Διὰ τοῦτο, καθὼς μᾶς διαβεβαίωσεν ὁ μαθητὴς του Πλάτων, ὁ Σωκράτης «ἀεὶ διελέγετο σκοπῶν τι εὐσεβές, τι καλόν, τι αἰσχρόν, τι δίκαιον, τι ἀδίκον».

Τὸ ἀγαθὸν συνταυτίζει ὁ Σωκράτης μὲ τὴν ἐπιβαλλομένην τελειότητα εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ φθάσῃ ἡ ψυχὴ, προωρισμένη μετὰ θάνατον νὰ ζῆσιν πλησίον τοῦ Θεοῦ. Ζητεῖ διὰ τοῦτο ἀπὸ τὸν ἀνθρώπον τὴν αὐτογνωσίαν, τὴν αὐτοεξέτασιν, τὴν αὐτοσυναίσθησιν, διότι φρονεῖ ὅτι βίος ἀνεξέλεγκτος δὲν ἔχει ἠθικὴν ἀξίαν. Καὶ μὲ τὴν συναίσθησιν αὐτὴν τῆς ὑπακοῆς εἰς τὸ θέλημα τοῦ «τάττοντος Θεοῦ», ἀντίκρουσεν ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου τοὺς δικαστὰς τοῦ κατηγοροῦντας αὐτὸν ὅτι «καινὰ δαιμόνια» εἰσάγει εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐδήλωσε πρὸς τοὺτους, μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ ἠθικοῦ του σθένους, «πέισομαι μᾶλλον τῷ Θεῷ ἢ ὑμῖν.» Καὶ ἀπέθανεν ὁ Σωκράτης τὸν θάνατον τῆς πίστεώς του πρὸς τὸν ζῶντα, πλὴν ἄγνωστον αὐτῷ Θεῷ.

Τὰς μεταφυσικὰς ἐρεῦνας τοῦ Σωκράτους συνεχίζει ὁ μαθητὴς του Πλάτων (426-347), ὁ ἰδρυτὴς τοῦ εὐγενεστεροῦ ἰδεαλισμοῦ. Ἡ ψυχὴ, κατὰ τὸν Πλάτωνα, ἔλκει τὴν καταγωγὴν της «ἐκ τοῦ θείου καὶ ἀθανάτου καὶ νοητοῦ» Θεοῦ, ἐπομένως, λέγει, ἡ

ψυχὴ εἶναι «ζυγγενῆς τῷ θεῷ καὶ ἀθανάτῳ καὶ ἀεὶ ὄντι». Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ὁ ἄνθρωπος ποῦ σέβεται τὸν Θεόν, ἔχει καθῆκον, λέγει, νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν ἠθικὴν τελειώσιν του, καθόσον «πίστις ἐστὶ βεβαίωσις ἠθους». Τὴν σχέσιν Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου καθορίζει ὁ Πλάτων ὡς ἀπολύτως στενήν, καθόσον «εὐλόγως ἔχει, τὸν Θεὸν ἐπιμελούμενον ἡμῶν καὶ ἡμᾶς ἐκείνου κτήματα εἶναι». Καθὼς δὲ θεωρεῖ τὸν Θεὸν ἀθάνατον, εὐρίσκει ὅτι καὶ ἡ «ψυχὴ οὐ δέχεται θάνατον... ἐξ ἀνάγκης ἄρα ἀγέννητόν τε καὶ ἀθάνατον ψυχὴ ἂν εἴη»...

Ὡς ἀθάνατος ἡ ψυχὴ εἶναι, κατὰ τὸν Πλάτωνα, προωρισμένη νὰ ζῆσιν μετὰ θάνατον τὴν ζωὴν τῆς μακαριότητος ἐν τῷ ἄδῃ ἢ τὴν ζωὴν τῆς κολάσεως ἐν τοῖς ταρτάρους. Κρίνεται δὲ πρὸς τοῦτο μετὰ θάνατον. Ὅθεν, λέγει, «τῶνδε μὲν τόπων τῶν ἐν γῆ ἐλευθερούμενοί τε καὶ ἀπαλλασσόμενοι, ὡσπερ δεσμοτηρίων, ἄνω δὲ εἰς τὴν καθαρὰν οἰκῆσιν ἀφικνούμενοι» κρινόμεθα. Τὴν κρίσιν θεωρεῖ εὐλογον, διότι, λέγει, καθὼς οἱ ἀγωνιζόμενοι εἰς τὸ στάδιον δρομεῖς «εἰς τέλος ἐλθόντες τὰ τε ἄθλα λαμβάνουσι καὶ στεφανοῦνται», τοιοῦτοτρόπως μετὰ θάνατον, ὡς δι' ἐπαθλον ἀρετῆς, θὰ κριθοῦν οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴν δικαιοκρίσιαν τῶν θεῶν, καθ' ὅσον «θεοῦς γε οὐ λανθάνει ἐκάτερος (ἀνθρώπων) οἴός ἐστιν.» Διὰ πάντα ταῦτα, συνοψίζων ὁ Πλάτων τὴν ἠθικὴν διδασκαλίαν του προτρέπει ὅπως ὁ ἄνθρωπος φοβῆται «τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἢ τὸ ἀδικεῖσθαι.»

Τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα τοιοῦτοτρόπως ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἰδεαλιστοῦ φιλοσόφου Πλάτωνος, διεκήρυξεν, ἀπὸ τοῦ 4ου π.Χ. αἰῶνος, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡ ἱστορία τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ ἔχει ἔκτοτε ὡς δόγμα της, ὅτι ἡ θρησκεία, εἶναι πάντοτε προστάτις καὶ ὑπέρμαχος τῆς ἠθικῆς ζωῆς ἐπιδιώκουσα τὸ ἀγαθόν, ποῦ ἀποτελεῖ τὴν θεμελιώδη βάσιν τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας. Ἐπομένως, ἡ εὐσέβεια, ὡς ζῶσα ἐνέργεια τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς πρέπει νὰ εἶναι ἡ βεβαία τοῦ ἐναρέτου βίου ἀπόδειξις.

Ἰδοὺ τέλος καὶ ἡ μεγάλη φιλοσοφικὴ μορφή τοῦ πρυτάνεως τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας Ἀριστοτέλους (384-322). Ὁ Ἀριστοτέλης, καθὼς καὶ ὁ διδάσκαλός του Πλάτων, ἐξαιρεῖ κατ' ἐξοχίαν τὴν εὐσέβειαν, ὡς πηγὴν τῆς ἀγαθότητος ἢ ὁποῖα προσήκει εἰς τὸν λογικὸν ἀνθρώπον, καὶ λέγει, «Ἀρχὴ ἀρίστη, πάντων μὲν Θεός, ἀρετῶν δὲ εὐσέβεια.» Διὰ τὴν ψυχὴν φρονεῖ ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι εἶναι ἡ ζῶσα προσωπικότης τοῦ ἀνθρώπου, θεωρεῖ δὲ αὐτὴν μέτοχον τῆς ἀθανάτου οὐσίας τοῦ θείου Νοῦ. Τὴν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς προσδιορίζει ὡς ὑπόθεσιν ἀσκήσεως ἐν τῷ ἀγαθῷ, τοῦτο δὲ καὶ ὀνομάζει «κατ' ἀρετὴν ἐνέργειαν» τῆς ψυχῆς, τὸν δὲ ἀνθρώπον ὁ ὁποῖος μοχθεῖ διὰ τὴν ἀγαθότητά του καὶ ἀδιακόπως ἀσκεῖται ἐν τῇ ἀρετῇ, παραβάλλει πρὸς τὸν ἀθλητὴν ὁ ὁποῖος ἀδιαλείπτως προπονεῖται, διὰ νὰ κερδήσῃ τὸ ἐπαθλον.

Ὁ Θεὸς τοῦ Ἀριστοτέλους εἶναι ὄν ἀκρότατον εἰς ἠθικὴν τελειότητα, κατὰ δὲ τὴν οὐσίαν εἶναι «ὄν ἀκίνητον καὶ αἰώνιον καὶ ἄπειρον καθ' ἑαυτόν».

Εἶναι ἡ αἰτία καὶ ὁ σκοπὸς τῆς δημιουργίας καὶ τῆς ζωῆς, εἶναι τὸ «Πρῶτον Κινεῖν Ἄκίνητον». Ἡ φύσις εἶναι ἔργον τῆς θείας δυνάμεως καὶ σοφίας. Δύναται λοιπὸν νὰ θαυμάζεται ἡ φύσις ὡς «δαιμονία», διὰ τὴν τελειότητα, διὰ τὴν ἐξαισίαν ζωτικότητά της, ἕνεκα τῆς ὁποίας, καθὼς λέγει, «οὐδὲν μάτην ποιεῖ», ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν «θεία». Ἡ φύσις, λέγει, «δαιμονία, ἀλλ' οὐ θεία», διότι «τὰ συνειλημμένα τῇ ὕλῃ φθαρτά» εἰσιν. Ὁ Ἀριστοτέλης, μὲ πίστιν ἐπεβεβαίωσεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἕνα αἰῶνα πρὸ αὐτοῦ, εἶχεν εἰπῆ ἐπιγραμματικὰ ὁ μέγας λυρικὸς ποιητὴς Πίνδαρος, «Θεὸν παντὶ αἴτιον τιθέμεν».

Οἱ περιλάμπρως αὐτόφωτοι φιλοσοφικοὶ οὗτοι ἀστέρες τοῦ ἑλληνικοῦ στερεώματος, οἱ ὁποῖοι, ὅσον ἦτο δυνατόν εἰς ἄνθρωπον, διηύρυναν τοὺς ὀρίζοντας τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως καὶ ἐθεμελίωσαν τὰς αἰωνίας ἀξίας, αἱ ὁποῖαι δίδουν ἠθικὸν νόημα εἰς τὴν ζωὴν, μεσουρανοῦν αἰωνίως εἰς τὸν ἔκπαυλον κόσμον τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Εὐλόγως λοιπὸν καυχῶνται οἱ σοφοὶ πάσης μετ' αὐτοὺς ἐποχῆς διακηρύττοντες, «μαθηταὶ τῆς Ἀκροπόλεως εἴμεθα». Αἱ πολύμορφοι καὶ πολυώνυμοι ἐπιστῆμαι σήμερον, οἱ ἀναφερόμενοι εἴτε εἰς τὴν θεολογίαν, εἴτε εἰς τὴν ἀνθρωπολογίαν, εἴτε τὴν κοινωνιολογίαν, εἴτε τὴν ψυχολογίαν, εἴτε τὴν τεχνολογίαν, εἴτε τὴν καλλιτεχνίαν, εἴτε καὶ εἰς τὴν δημοκρατικὴν πολιτικὴν ζωὴν τῆς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος, ὅλαι ἀνεξαιρέτως ἔχουν τὴν ἀναφορὰν τῶν εἰς τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ τὴν ἑλληνικὴν σκέψιν.

Ἰδιαίτερος ὅμως ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ὀφείλει τὴν φιλοσοφικὴν αἴγλην τῶν ἀληθειῶν τῆς πίστεως εἰς τὸν ἰδεαλισμὸν καὶ τὴν βαθύτητα τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως. Ἄν ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφία, παρὰ τοὺς μόχθους τῆς καὶ τὰ καταπληκτικὰ ἐπιτεύγματά της, δὲν κατάρθωσε νὰ συλλάβῃ τὴν περὶ Θεοῦ ἀλήθειαν, τοῦτο εἶναι εὐλογον διὰ τὸν πεπερασμένον νοῦν τοῦ ἀνθρώπου. Πρὸς τοῦτο μόνον θεῖα Ἀποκάλυψις ἦτο ἡ ἐνδεδειγμένη. Εἶναι βαθυστόχαστος μία σχετικὴ παρατήρησις τοῦ Ὀριγένης, ὁ ὁποῖος βαθὺς μελετητὴς, καθὼς ὑπῆρξεν, ἀνασκοπῶν τὸ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας ἐπιτελεσθὲν ἔργον, πρὸς τὴν κατεῦθυνσιν τῆς θεϊκῆς ἀληθείας, γράφει, «οὐκ αὐτάρκης ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ὁπωσποτανοῦν ζητῆσαι τὸν Θεὸν καὶ εὐρεῖν αὐτὸν καθαρῶς, μὴ βοηθηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ζητουμένου, εὐρισκομένου τοῖς ὁμολογοῦσι μετὰ τὸ παρ' αὐτοὺς ποιεῖν, ὅτι δέονται αὐτοῦ, ἐμφανίζοντος ἑαυτὸν οἷς ἂν κρίνῃ εὐλογον ὀφθῆναι, ὡς πέφυκε Θεὸς μὲν ἀνθρώπῳ γινώσκεσθαι, ἀνθρώπῳ δὲ ψυχῇ ἔτι οὐσα ἐν σώματι γινώσκειν τὸν Θεόν». Παρὰ ταῦτα ὅμως ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφία, ὡς ἐνέργεια τῆς διψώσης τὴν ἀλήθειαν ψυχῆς, δύναται νὰ καυχᾶται ὅτι ἀπέβη ὁ πρόδρομος τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀποκαλυφθείσης Ἀληθείας.

Ἄλλ' ἄς ἀκολουθήσωμεν ἐπ' ὀλίγον ἀκόμη τὰς

πτῆσεις τοῦ ἀκαταπονήτου ἑλληνικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐναγωνίως ἐπεδίωκε θετικὰς ἱκανοποιήσεις ἀπὸ τὰς ἐρεῦνας του. Εἰς τὰς μετὰ τὸν Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλην προσπαθείας του τὸ φιλοσοφοῦν πνεῦμα παρέφθειρε δυστυχῶς τὸν ἰδεαλισμὸν τοῦ πρώτου καὶ τὸν ρεαλισμὸν τοῦ δευτέρου. Ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἐπικρατούσης ὑλοφροσύνης περιώρισε τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν φύσιν, ἐπομένως εἰς τὴν φύσιν περιωρίσθησαν τόσον ἡ γένεσις ὅσον καὶ οἱ σκοποὶ τῆς ζωῆς, ὥσαντι ἀπὸ τὴν νεκρὰν ὕλην εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ γεννηθῇ ζωὴ!

Ἡ μετὰ τὸν Ἀριστοτέλην διαμορφωθείσα Στωϊκὴ λεγομένη φιλοσοφία ὑπὸ τοῦ Ζήνωνος (335-263), ἠκολούθησε μὲν τὸ πνεῦμα τῆς Πλατωνικῆς καὶ Ἀριστοτελείου φιλοσοφίας, παρέφθειρε ὅμως τὴν μεταφυσικὴν τῆς ἐννοίαν καὶ ἵδρυσεν τὴν φιλοσοφίαν τοῦ ὕλιστικοῦ πανθεϊσμοῦ. Κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς, ἡ φύσις εἶναι «ζῶον ἔμψυχον, νοερόν τε καὶ λογικόν, ἀφοῦ γεννᾷ κατὰ Λόγον τὴν ζωὴν καὶ δημιουργεῖ ἔμψυχα καὶ λογικὰ ὄντα».

Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα εἶχε καταπονηθῆ εἰς τὰς μεταφυσικὰς του ἐρεῦνας, ἡ δὲ ζωὴ τοῦ ἀπολύτου ἰδεαλισμοῦ τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ ἠθικοῦ ρεαλισμοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους, μὲ ἕνα Θεὸν ἐκτὸς τῆς φύσεως νοούμενον, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ συγκρατηθῇ εἰς τὸ ὑψηλὸν ἠθικὸν ἐπίπεδον, εἰς τὸ ὁποῖον τὴν εἶχον ἀναγάγῃ οὗτοι. Τὸ γεγονός εἶναι ὅτι οἱ ὀρίζοντες τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως λαμπρυνόμενοι πάντοτε ἀπὸ τὸ ἄσβεστον ἑλληνικὸν φῶς, δὲν ἐγοήτεον πλέον τὸν «φθειρόμενον ταῖς ἀπάταις τοῦ βίου» ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν τρίτον αἰῶνα καὶ ἐντεῦθεν, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀληθινοῦ φωτός ἐν τῇ ἱστορικῇ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, φωτός, τὸ ὁποῖον εἰσεχώρησεν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν.

Τοιοῦτοτρόπως εἰς μὲν τὴν Ἑλλάδα οἱ Ἐπικούρειοι φιλόσοφοι ἄγοντες τὸ ὄνομα ἀπὸ τὸν ἱδρυτὴν τῶν Ἐπικούρων (342-270) ἐκήρυττον τὴν ἡδονήν, ὡς δόγμα τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας καὶ τὴν αἴσθησιν, μόνην αὐτὴν, ὡς μέσον πρὸς κατανόησιν τῆς ἀληθείας. Ἦρνοῦντο τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, ἐπομένως καὶ τὴν πέραν τοῦ τάφου αἰωνιότητα. Δὲν θὰ ἦτο πολὺ βαρεῖα ἡ κατηγορία διὰ τοὺς Ἐπικουρείους ὅτι μὲ τὴν ἡδονιστικὴν φιλοσοφίαν τῶν διεμόρφωσαν τὸν ἄνθρωπον-κτῆνος, τοῦ ὁποίου θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς ζωῆς του ἦτο τὸ περιλάλητον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει ὁ προφήτης Ἡσαΐας διὰ τοὺς ὑλόφρονες τῆς ἐποχῆς του: «φάγωμεν, πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν!» Διὰ τοῦτο καὶ κατεξανέστησαν καθὼς γνωρίζομεν, ἐναντίον τοῦ Ἄπ. Παύλου ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅταν οὗτος ἠκούσθη κηρύττων τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν.

Ἄς μὴ κλείσωμεν ἀκόμη τὸν λόγον διὰ τοὺς Στωϊκοὺς, διὰ τοὺς ὁποίους, παρὰ τὸν ὕλιστικὸν πανθεϊσμόν των, ἔχομεν καὶ πολλὰ τὰ καλὰ νὰ εἰπώμεν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειώσωμεν ἐναυθα, ἅπαξ ἀνεφέραμεν τὴν ἐπικουρείον λογικὴν καὶ ἠθικὴν κατάπτωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε περιέλθῃ ὁ ἄνθρωπος τῆς ὕλιστικῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης, τρεῖς καὶ πλέον αἰῶ-

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΙΕΡΑΡΧΗΣ ΣΙΦΝΟΥ-ΜΗΛΟΥ ΚΑΙ ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΥΤΟΥ

Πρωϊμότατα, ἀναμφιβόλως, ἐδέχθη καὶ ἡ Σίφνος, μετὰ τῶν λοιπῶν Κυκλαδικῶν νήσων, τὸν Χριστιανισμόν¹. Κατὰ τινὰς δὲ καὶ λίαν ἐνωρίς ἐτιμήθη ἐπίσκοπικῆ ἀξία². Πλὴν ὅμως ἱστορικῶς ἐξη-

1. Βιτᾶλη Φιλαρέτου, Ἀρχιμανδρίτου, Ὁ Μητροπολίτης Τήνου Γαβριήλ, ἐν Ἀθήναις 1957, σελ. 15-18, ἐνθα παρατίθεται καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία.

2. Αἱ γνώμαι πάντως διίστανται ἐπ' οὗτου. Οἱ πολλοὶ θεωροῦν, ὅτι ἡ ἀναφερομένη ἐν τοῖς «Τακτικοῖς» Πισύνης ἐπίσκοπὴ, ὑπογομένη, μεθ' ἑτέραν δέκα ἐπαρχίαν, ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Ρόδου εἶναι ἡ τῆς Σίφνου. Ἄλλοι ἀντιθέτως φρονοῦν, ὅτι οὕτῃ δέον ν' ἀναζητηθῆ ἐπὶ τῆς Κεαρίας τῆς Μικρασίας. Τὸ θέμα ὅμως γρήχει ἰδίως μελέτης καὶ δέον ἱστορικὸς, εἰδικὸς δέ, ἐν Ἀθήναις εὐρισκόμενος, ν' ἀνατρέξῃ εἰς τὰς Βιβλιοθήκας πρὸς ἐξιχνίασιν τοῦ προβλήματος. Ἡμεῖς, τὸ γινώσκοντες ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ διακονοῦντες καὶ πνευματικῶς ἐνασχολούμενοι στεροῦμεθα τῶν πάντων καὶ διὰ μυρίων δυσχερειῶν ἐργαζόμεθα ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ. Ἐλπίζομεν πάντως μελλοντικῶς νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τοῦ ὑπ' ὄψιν θέματος, πρὸς ἀποσαφήνισιν αὐτοῦ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος βλέπε: Εὐαγγελοῦ Τρ., Ἐκκλησία Ρόδου, ἐν περιοδ. «Ἐπιτηρίς Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν» τόμ. Στ' καὶ ἀνάτυπον, ἐν Ἀθήναις 1929, σελ. 151, Κονιδάρη Γ., Αἱ μητροπόλεις καὶ ἀρχιεπισκοπὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Ἀθήναις 1934, σελ. 99-100, τοῦ αὐτοῦ, Ἐπιτομὴ Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀθήναις 1937, σ. 251, 263, 331, 389, Πασχάλη Δ., Ἡ Ἀνδρῶν ἱστορία τῆς νήσου Ἀνδρου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, τόμ. Α', ἐν Ἀθήναις 1925, σελ. 638, τοῦ αὐτοῦ, Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀνδρου ἀπὸ τοῦ Δ' αἰῶνος μέχρι τῆς συγχρόνου περιόδου ἐν περιοδ. «Ἀνδρῶν Χρονικά», ἐκδ. Ἀνδρῶν Ὁμίλου, 1948, σελ. 22, ὑποσ. 1, Ράλλη Γ. καὶ Ποτλῆ Μ., Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων τῶν τε ἁγίων καὶ παυσάντων Ἀποστόλων καὶ ἱερῶν Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων καὶ τῶν κατὰ μέρος ἁγίων Πατέρων, τόμ. Β', Ἀθήναις 1855, σελ. 463, ὑποσ. 4., Συνοδικὸν Πολυκάρπου (ἀποθανόντος Μητροπολίτου Μεσσηνίας), Ἐκκλησιαστικὰ ἀπομνημονεύματα, Ἀθήναις 1960, σελ. 12, ὑποσ. 7, Τριανταφυλλοῦ Ἀνδρέου (ἀποθανόντος Μητροπολίτου Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας), Αἱ ἀρχιερατικαὶ ἐπαρχίαι τῆς ποταμῆς Ἑλλάδος ἐν προγενεστέροις τοῦ 1821 χρόνοις, ἐν περιοδ. «Ἱερὸς Σύνδεσμος», ἔτ., 1916, ἀριθ. φύλ. 270, σελ. 12.

νας πρὸ Χριστοῦ, ὅτι ἡ κατάπτωσης αὐτῆ καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἠθικὴ διαφθορὰ ἦτο διηλωμένη εἰς τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἡ ὁποία διετελεῖ τότε ὑπὸ τὴν ρωμαϊκὴν κυριαρχίαν.

Οἱ Ἑβραῖοι μετὰ τῶν ὁποίων ἔδραν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Χριστοῦ οἱ Ἐπικούρειοι, ὑπὸ τὸ ὄνομα Σαδδουκαῖοι, εἶχον χάσει τὴν θεοκρατικὴν ὀρθόδοξίαν των, ἐπομένως καὶ ἡ προσδοκία τοῦ Μεσσίας παρεμνηνομένη εἶχε περιορισθῆ εἰς τὸν πόθον νὰ ἔλθῃ ἐπὶ τέλους ὁ ἀπόγονος τοῦ Δαυὶδ κοσμικός, κραταῖος καὶ ἐνδοξος βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος θὰ τοὺς ἀπήλλαξεν ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ρωμαϊκῆς δουλείας. Ἡ ὀραία θρησκεία τοῦ Μωϋσέως εἶχε παραφθαρῆ κατὰ τὸν ἠθικὸν χαρακτήρα καὶ κατὰ τὴν πνευματικὴν οὐσίαν τῆς. Εἶχε καταντήσῃ ἕνα σύνολον τύπων, τοὺς ὁποίους ἀρχιερεῖς, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ἐξεμεταλλεύοντο κατηλεῦόμενοι τὴν εὐσέβειαν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, μέχρι τῆς ἡμέρας κατὰ

κριβωμένον μέχρι τοῦδε εἶναι, ὅτι κατ' Αὐγουστον μῆνα τοῦ ἔτους 1646, τέσσαρας μόλις μῆνας πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τοὺς οἴκους τοῦ πανσέπτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ὁ Σίφνιος τὴν καταγωγὴν ἀπὸ Ἡρακλείας Ἰωαννίκιος Β' (16 Νοεμβρίου 1646)³, πατριαρχεῦντος ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως Παρθενίου Β', τοῦ «Ὁξέου» ἢ «μικροῦ»⁴, ἀνεδέχθη⁵ διὰ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ Τόμου ἡ νῆσος Σίφνος Ἀρχιεπισκοπῆ⁶. Ὑπ' αὐτὴν δ'

3. Βιτᾶλη Φιλαρέτου, Ἀρχιμανδρίτου, Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σίφνου, Σερφίου, Μυκόνου, Ἀστυπάλαιας κλπ. Φιλάρετος, ἐν περιοδ. «Κυκλαδικά», τόμ. Α', Σύρος 1956, σελ. 326, τοῦ αὐτοῦ, Κυκλαδικαὶ Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐξῆς, ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία» καὶ ἀνάτυπον, ἐν Ἀθήναις 1961, σελ. 7 ἐξ., Γεδεὼν Μ., Πατριαρχικοὶ Πίνακες, ἱστορικαὶ βιογραφικαὶ εἰδήσεις περὶ τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου μέχρι Ἰωακείμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, 36-1884, ἐν Κωνσταντινουπόλει (1895-1890), σελ. 574 ἐξ., Γερμανοῦ (ἀποθανόντος Μητροπολίτου Σάρδεων καὶ Πισιδίας), Συμβολὴ εἰς τοὺς Πατριαρχικοὺς καταλόγους Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆς ἀλώσεως καὶ ἐξῆς μέρος Α', ἐν Κωνσταντινουπόλει 1935, σελ. 127-133, Μαθᾶ Ζαχαρίου (ἀποθανόντος Ἐπισκόπου Θήρας), Κατάλογος ἱστορικῶν τῶν πρώτων Ἐπισκόπων καὶ τῶν ἐφεξῆς Πατριαρχῶν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀγίας καὶ Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐκδ. Β', ἐν Ἀθήναις 1884, σελ. 131-133.

4. Περὶ αὐτοῦ δις πατριαρχεῦσαντος ἦτοι α' 1644-1646 καὶ β' 1648-1651 βλ. ἐνθ' ἀνωτ. βιβλιογραφίαν καὶ πλείονα Βιτᾶλη Φιλαρέτου, Ἀρχιμανδρίτου, Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως ἐξ Ἡπείρου καταγόμενοι ἢ εἰς Μητροπόλεις τῆς Ἡπείρου ἀρχιερατεύσαντες (ὑπὸ δημοσίῃσιν).

5. Περὶ ἀνασυστάσεως γράφουν τινὲς ἐν οἷς καὶ ὁ Πασχάλης (ἄρθρον Σίφνος ἐν «Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ», τόμ. ΚΑ', σελ. 888), ὅπερ ἀσφαλῶς δηλοῖ, ὅτι τὸ πάσαι εἶχεν ὡς ἐπίσκοπὴ συσταθῆ, ἐξέλιπε καὶ αὐτὴς ἀνασυστήσῃ.

6. Βιτᾶλη Φιλαρέτου, Ἀρχιμανδρίτου, Ἀνεκδοτὸν Σιγίλλιον τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γρη-

τὴν ὁποίαν, μετὰ τὰ βαθυστόχαστα ἐκεῖνα «οὐαὶ» ἀπεκάλυπεν ὁ θεῖος Λυτρωτῆς τὴν ὑποκρισίαν των.

Εἰς τὴν κραταιὰν Ρώμην ἐξ ἄλλου, καὶ εἰς τὴν ἀπέραντον ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν εἶχε καταντήσῃ ὁ ἄνθρωπος ἀλογώτερος καὶ αὐτῶν τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα καὶ ἐλάτρευεν ὡς ἐνσάρκωσιν θεοτήτων. Αὐτὸς ὁ μεγαλοπράγμων αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Αὐγουστος, ὁ δημιουργὸς τῆς αὐτοκρατορίας, καίτοι ὁ ἴδιος ἐλατρεύετο ὡς θεὸς καὶ σωτὴρ, δὲν ἐδίστασε νὰ στήσῃ πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ ἐν Ρώμῃ κολοσσιαῖον ἄγαλμα ὄνου, διότι τὸν ἐθεώρει σύμβολον τῶν καλῶν οἰωνῶν! Μάτην ὁ στωϊκὸς Ρωμαῖος φιλόσοφος Σενέκας ἐκαυτηρίαζε τὴν λογικὴν καὶ ἠθικὴν αὐτὴν ἐξαθλίωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε περιέλθῃ ἡ οἰκουμένη.

(Συνεχίζεται)

Ἀρχιμ. Ι. Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ. Θ.
τέως Διευθυντῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βοστώνης

ὕπῃχθησαν ταύτοχρόνως αἱ νῆσοι Σέριφος, Μύκονος, Φολέγανδρος, Σίκιμος, Ἴος, Ἡράκλεια, Ἀμοργός, Ἀστυπάλαια καὶ Ἀνάφη. Ἐδρα δὲ τῆς οὕτως ἀνασυσταθείσης Ἀρχιεπισκοπῆς κατέστη τὸ Κάστρον τῆς Σίφνου.

Κατ' Ἰούνιον μῆνα τοῦ ἔτους 1797, Γρηγόριος Ε', ὁ ἔθνομάρτυς καὶ Ἱερομάρτυς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, τὸ πρῶτον ἐν τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ πατριαρχεῦσά τῃ (1797-1798)⁷, συνήρωσε τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ταύτῃ τῆς Σίφνου τὴν ἄχρι τοῦδε Ἀρχιεπισκοπὴν Μήλου καὶ Κιμώλου, ἣν καὶ ἀνέδειξε Μητρόπολιν ὑπὸ τὴν προσωυμίαν «Μητρόπολις Σίφνου καὶ Μήλου»⁸. Πρῶτον δ' αὐτῆς Ποιμενάρχην καὶ Μητροπολίτην κατέστησε δι' ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας τὸν Ἱερομόναχον Καλλίνικον Ἡλιάδην. Τὸ Ὑπόμνημα τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς αὐτοῦ ἔχει οὕτω πως:

«Τῆς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Σίφνου ἀπροστατεῦτου διαμεινάσης ἄτε τοῦ ἐν αὐτῇ ἀρχιερατεύοντος Κύρ Ἰωσήφ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος καὶ εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς μεταστάντος, ἡμεῖς οἱ ἐνδημιούντες ἀρχιερεῖς προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου αὐθέντου καὶ Δεσπότη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Γρηγορίου συνελθόντες ἐν τῷ κατὰ τὸν Κουρούτσεσμε ἱερῷ ναῶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ ψήφους κανονικὰς προβαλλόμενοι εἰς εὐρεσιν καὶ ἐκλογὴν ἀξίου καὶ ἀρμοδίου προσώπου τοῦ ἀναδεχομένου τὴν ἀρχιερατικὴν προστασίαν καὶ ποιμαντικὴν ράβδον τῆς ἀγιωτάτης ταύτης ἀρχιεπισκοπῆς πρῶτον μὲν ἐθέμεθα τὸν οὐσίωτατον ἐν Ἱερομονάχοις κύρ Κ α λ λ ῖ ν ι κ ο ν δεῦτερον δὲ τὸν Ἰγνάτιον καὶ τρίτον τὸν Ἀνθιμον, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα κατεστρώθη ἐν τῷδε τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς ἁγ. τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς διηνεκῆ ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἐν ἔτει σωτηριῶ 1797.

(ἔπονται ἐξ ὑπογραφαί τῶν ψηφισάντων Ἀρχιερέων)⁹.

γορίου Ε' περὶ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Βρύσεως Σίφνου, ἐν περιόδ. «Κυκλαδικά», τόμ. Α', Σῦρος 1956, σελ. 229, τοῦ αὐτοῦ, Ὁ Ἀρχιεπ. Φιλάρετος, ἐνθ' ἄνωτ., Γεδεών, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 573, τοῦ αὐτοῦ, Ἐγγραφοὶ λίθοι. καὶ κεράμια, ἐν ΚΠόλει 1890 καὶ ἐν περιόδ. «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» ΚΠόλεως, τόμ. Δ', σελ. 451, ἐθα δημοσιεύεται ὁ ἐν λόγῳ πατριαρχικὸς καὶ συνοδικὸς Τόμος, Ζερλέντη II., Ἱστορικαὶ ἔρευναι περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῶν νήσων τόμ. Α', ἐν Ἐρμούπολει 1913, σελ. 125.

7. Βιτάλη Φιλάρετου, Ἀρχιμανδρίτου, Λόγοι ἐπὶ τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν Μνημῶν τῶν Ἁγίων, ἐν Ἀθήναις 1964, σελ. 223-226, Γεδεών, Ἱστορ. Πίνακες, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 675 ἐξ., Κωνσταντίνου Πρεσβυτέρου καὶ Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων, Ἐπιτάφιος Λόγος εἰς τὸν ἀείμνηστον Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριον, ἐν Ἀθήναις 1871, Μελά Σπ., Ματωμένα Πάσσα, ἐν Ἀθήναις, σελ. 197-306, Μαθᾶ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 160 ἐξ. Χρυσόστομο (ἄποθανόντος Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν), Γρηγόριος ὁ Ε', ἐν «Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαίδειᾳ», τόμ. Η', σελ. 622-25, «Νεώτερον Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν», τόμ. Ε', σελ. 373-677.

8. Βιτάλη, Ἀνέκδ. Σιγίλλιον, ἐνθ' ἄνωτ., Σπεράντσα Θ., Κυκλαδικὴ Ἱστορία, Παναγία ἡ Χρυσοπηγὴ τῆς Σίφνου, ἐκδ. Συνδέσμου Σιφνίων, Ἀθήναι 1949, σελ. 25, Πασχάλη, Ἡ Σίφνος-Ἱστορία, ἐνθ' ἄνωτ.

9. Ἱεράρχαι Σίφνου διετέλεσαν α) Ὁ ἐκ Θήρας Ἀθανάσιος ἀπὸ Ἱερομονάχων (1646-1673), β) Ἰάκωβος (1666;) ὑπογράφει εἰς τὸν κώδικα τῆς Μονῆς Βρύσεως, γ) Τιμόθεος (1674-1678), δ) Φιλάρετος (α' 1681-1686, β' 1689-1691),

Ὁ Καλλίνικος κατήγετο ἐκ τῆς νήσου Ἀστυπάλαιας τῆς Δωδεκανήσου καὶ ὑπηρετεῖ πιθανώτατα ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐνθεν καὶ ἐκλήθη πρὸς διαποίμανσιν τῆς ὑπ' ὄψιν παροικίας.

Δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστὸν πότε ἀφίκετο καὶ ἐνεθρονίσθη εἰς τὸν μητροπολιτικὸν Θρόνον τῆς Σίφνου. Φαίνεται ὅμως τοῦτο νὰ ἐγένετο συντόμως ἀπὸ τῆς χειροτονίας αὐτοῦ, διότι εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ ἔγγραφον πατριαρχικὴν ἐντολήν, ὅπως, μετὰ τῶν κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1797 καταστάντων συνοδικῶς πατριαρχικῶν ἐξάρχων τῶν Μητροπολιτῶν Παροναξίας Νεοφύτου καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Θήρας Γαβριήλ, ἐπισκεφθῆ καὶ ἐπιθεωρήσῃ τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ ὑπάρχοντα πατριαρχικὰ καὶ σταυροπηγιακὰ μοναστήρια¹⁰, οἷα ἦσαν α) τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ¹¹ καὶ τῆς Βρύσεως¹².

Ὁ Καλλίνικος ἐποίμανε τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ θεοφιλῶς. Ἐνδιαφερόμενος καὶ διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῆς περιπέστου ἐν Σίφνῳ Σχολῆς τοῦ Παναγίου Τάφου ἐνίσχυσεν αὐτὴν οἰκονομικῶς. Εἰς ἓνα πρόχειρον πίνακα τοῦ ἀρχαίου κώδικος τῆς Σχολῆς ἀναφέρεται χαρακτηριστικῶς: «Γενομένου δὲ ἐράνου κατὰ τὸ 1813 συνήχθη οὐ μικρὰ χρηματικὴ ποσότης κατὰ τὸν ἐπόμενον κατάλογον. Ὁ Παν. Δεσπότης μας ἅγιος Σίφνου κ. Καλλίνικος Γρ. 200. Ὁμοίως καὶ τὰ ἀφελήματα τῆς Πανιερότητός του»¹³.

ε) Γεδεών ὁ ἀπὸ Καισαρείας (1686-1687), ζ) Γρηγόριος (α' 1687-1689, β' 1691-1694), ζ) Γαβριήλ (α' 1695-1704, β' 1710-1711), η) Μακάριος (α' 1704-1709, β' 1711-1712, γ' 1716-1729), θ) Κοσμᾶς ὁ Πάτριος (1714-1715), ι) Νεόφυτος (1729-1750), ια) Μελέτιος (α' 1750-1754, β' 1779-1783) κατὰ τὸν Ζεολέντην, ἐνθ' κατὰ τὸν Συμεωνίδην α' 1751-1766, β' 1768-1777, γ' 1779-1789), ιβ) Νικόδημος (1754-1777), ιγ) Ἰωσήφ Γουπάρης, Σίφνιος, (1789-1797) περὶ αὐτῶν βλ. Βαλλῆς Ν., Συμβολὴ εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας Σίφνου, ἐν ἐφημ. «Σίφνος», ἔτ. 1953, ἀριθ. φυλ. 248, 249, Φ. Α. Βιτάλη, Ἀθανάσιος Ἀρχιεπίσκοπος Σίφνου, ἐν «Συμπλήρωμα» Μεγ. Ἑλλ. Ἐγκυκλοπαίδειας, τόμ. Α', σελ. 221, τοῦ αὐτοῦ, Ὁ Ἀρχιεπ. Φιλ. ἐνθ' ἄνωτ. Ζερλέντη, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 126 ἐξ., 234-235, Συμεωνίδου, Ὁ Ἱστορικὸς κώδικς τῆς μονῆς Βρύσεως, ἐν ἐφημ. «Σιφναϊκὰ Νέα», ἐρ. ΙΒ' (1958), ἀριθ. φύλ. 143, σελ. 3.

10. Πασχάλη, Ἐκκλ. Ἀνδρου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 56, 58.

11. Εἰς θέσιν «τοῦ Ὑψηλοῦ τῶν Βουνῶν» καὶ ἀνωθεν τῆς θέσεως τοῦ Μοναχοῦ ἰδρυμένη κατέστη, μικρὸν μετὰ τὴν ἰδρυσιν αὐτῆς πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ ἐπὶ Πατριάρχου Παΐσιου Β' κατὰ Μάιον 1654. Νῦν ἀποτελεῖ Μετόχιον τῆς ἱερᾶς μονῆς Βρύσεως (βλ. Ζακυθηνοῦ Δ., Ἀνεκδοτα πατριαρχικὰ ἔγγραφα τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας, ἐν περιόδ. «Ἑλληνικά», τόμ. Β' (1929), σελ. 158 ἐξ., Ι. Σ. Ράμφου), Σιγίλλιον τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Παΐσιου Α' (1654) καὶ ἄλλα ἔγγραφα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐν Σίφνῳ Ἱ. Μονὴν τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, ἐν ἐφημ. «Σίφνος» ἔτ. 1940, 1ης Φεβρουαρίου, Σπεράντσα Θ., Οἱ κουρσάροι τοῦ 1609 καὶ ὁ προφήτης Ἥλιος, ἐν «Σιφν. Νέα», ἔτ., (1951), ἀριθ. φύλ. 60, σελ. 1-2, Συνοδινοῦ Πολυκάροιο, Μητροπολίτου Μεσσηνίας, Ἡ ἱερὰ Μονὴ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ ἐν Σίφνῳ, ἐν ἐφημ. «Σίφνος» ἔτ., 1939, φύλ. Δεκεμβρίου.

12. Περὶ τῆς Μονῆς ταύτης βλ. ἡμετέραν ἐργασίαν, Ἀνεκδοτὸν Σιγίλλιον, ἐνθ' ἄνωτ.

13. Γκιών Κ., Ἱστορία τῆς νήσου Σίφνου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς μετὰ τῆς περιγραφῆς τῶν ἀρχαίων αὐτῆς μεταλλείων χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ἐν Σύρφ 1876, Περὶ τῆς Σχολῆς ταύτης βλέπε: Βιτάλη

Ἐν ἔτει 1817, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Οἰκου-
μενικοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου Στ'¹⁴ ἀπῆλθεν εἰς τὴν
Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀνέλαβε παρὰ τῆ Ἱερᾶ Συν-
όδου καθήκοντα Συνοδικοῦ. Ὡς τοιοῦτος δέ, συν-
υπογράφει εἰς κατ' Ἰούνιον μῆνα τοῦ αὐτοῦ¹⁵ ἔτους
1817 ἀπολυθέν, πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα
«περὶ τῆς ἐν Σύρῳ Ἐκκλησίας τῆς τιμωμένης ἐπ'
ὀνόματι τῆς ζωαρχικῆς Τριάδος» ἐχοῦσης ἀνάγκην
«ἀνακαινίσεως καὶ ἄλλων ἀναγκαίων εἰς καλλωπι-
σμόν»¹⁶.

Μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπῆρξε φαίνεται καὶ
τὰ ἐπόμενα ἔτη, ἐξ οὗ κατ' ἀνάγκην διέμενε ἐν τῇ
βασιλευούσῃ. Γεγονὸς πάντως εἶναι, ὅτι τῷ ἔτει
1823, μηνί Μαΐω, ἔλαβε μέρος καὶ συνυπέγραψε
Ἐπίτομημα ἐκλογῆς τοῦ ἀπὸ Ἀγκύρας Πατριάρχου
Ἀντιοχείας Μεθοδίου, τοῦ ἐκ τῆς Νάξου τῶν Κυ-
κλάδων καταγομένου¹⁷.

Ἄλλ' ὁ Σίφνου Καλλίνικος ὅπως ποτ' ἂν ἦ, ἐκρα-
γείσης τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ἀπεκλείσθη
ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τῶν Ἱεραρχῶν Δοσι-
θέου Νέων Πατρῶν (Ἰπάτης) καὶ Ζητουλίου Δα-
νιήλ¹⁸.

Φιλαρέτου, Ἀρχιμανδρίτου, ὁ ἐκ Σίφνου Διδάσκαλος
Στέφανος Ἱεραπόστολος ἐν Αἰθιοπία, ἐν Δελτίῳ «Ἐκκλησία»,
ἔτ. ΑΖ' (1960), σελ. 280, ὑποσ. 3, Εὐαγγελίδου Τρ.,
Ἡ παιδεία ἐπὶ τουρκοκρατίας, τόμ. Β', Ἀθήναι 1933, σελ.
328, Ζερλέντης Π., Προσθήκη εἰς τὰ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Σί-
φνου Σχολείου, ἐν «Νησιωτικῇ Ἐπετηρίδι», ἔτ. Α' (1918),
σελ. 308, Καραμέρη Ν., Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς
ἐν Σίφῳ Σχολῆς τοῦ Παναγίου Τάφου, Ἀθήναι 1960 (πολυ-
γραφημένη).

14. Οἶτος Σερπιπετζόγλου ἐπωνυμούμενος ἐποτριά-
ρχευσε μετὰ τῶν ἐτῶν 1813-1818, διατελέσας προηγουμέ-
νως ἀρχιδιάκονος τοῦ Πατριαρχείου καὶ Μητροπολίτης Ἰκο-
νίου (1803-1810), καὶ Ἀδριανουπόλεως (1810-1813). Ἐφη-
συχάτων ἐν Ἀδριανουπόλει ἰδιαιτέρως αὐτοῦ πατρίδι, συνελή-
φθη μεθ' ἡμέρας ὀκτὰ ἀπὸ τοῦ ἀπαγχονισμοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε'
καὶ πρὸς ἐκφοβισμόν τῶν ἐξεγερθέντων Ἑλλήνων ἀπηγχόνη-
σαν καὶ αὐτὸν εἰς τὴν θύραν τῆς Μητροπόλεως (βλ. Βοβό-
λιν Κ., Ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἐλευθερίας, 1453-
1953, Ἀθήναι, σελ. 119-120, Γεδεών, ἐνθ' ἄνωτ., σελ.
683, Τσακιοπούλου Αἰμιλιανοῦ Ἀρχιμ. (νῦν
Ἐπισκόπου Μιλήτου) Ἐπισκοπικὸν Κατάλογοι κατὰ τὰς
κώδικας τῶν Ἰτομνημάτων τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ τοῦ Οἰκου-
μενικοῦ Πατριαρχείου, ἐν περιόδ. «Ὁρθοδοξία» ΚΗόλεως, ἔτ.
ΑΑ' (1956), σελ. 422, 428, 430).

15. Ἀνακριβῶς ὁ μακαρίτης Ζερλέντης γράφει, ὅτι ὁ
Καλλίνικος Σίφνου τὸ 1818 μετέβη εἰς τὴν ΚΠολιν (ἐνθ' ἄνωτ.,
σελ. 147).

16. «Ν. Ἑλληνομνημόνων», τόμ. ΙΗ', Ἀθήναι 1921, σελ.
323.

17. Βιτάλη, Κυκλ. Πατρ. ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 5 ὑποσ. 1,
Δελικάνη Καλλινίκου Ἀρχιμ. (ἀποθανόντος Μη-
τροπολίτου Καισαρείας), τὰ ἐν τοῖς κώδιξι τοῦ Πατριαρχικοῦ
Ἀρχείου σωζόμενα ἔγγραφα, τόμ. Β', ἐν Κων/πόλει 1904,
σελ. 237, Τσακιοπούλου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 330, 443.

18. Τριανταφύλλου, Ἀνδρέου, Ἀρχιμ. (ἀ-
ποθανόντος Μητροπολίτου Τριφυλίας), Ἐκ τῆς Ἱεραρχίας τοῦ
ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, ἐν περιόδ. Ἱερὸς Σύδεσμος»,
ἔτ., 1915, ἀριθ. φύλ 250, σελ. 14. Ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος
γράφει περὶ τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως Ἐπισκόπων «4) Ὁ
Σίφνου καὶ Μήλου καὶ Μυκόνου (μητροπολίτης) Νεόφυτος.
ἀπὸ τοῦ ὄρθου Καλλίνικος». Βλ. Κωνσταντῖνου Προσβυ-
τέρου καὶ Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων, τὰ σωζόμενα Ἐκκλη-
σιαστικὰ συγγράμματα, ἐκδιδόντος Σοφοκλέους Κ. τοῦ ἐξ
Οἰκονόμων, τόμ. Β', τριακονταετηρίδος Ἐκκλησιαστικῆ ἢ συν-

Ἐν τῇ παροιμία δ' αὐτοῦ τῇ Σίφῳ ἐφησυχάζεν
ἀπὸ τοῦ ἔτους ἤδη 1806, ὡς καταφαίνεται ἐξ ὑπο-
γραφῆς αὐτοῦ εἰς γενομένην δωρεάν (9 Σεπτεμβρίου
1806) πρὸς τὴν αὐτόθι γεραρὰν Μονὴν τῆς Βρύσεως,
ὁ Σίφνιος τὴν καταγωγὴν Ἐπίσκοπος Λαμφάκου
Ἀρσένιος, ὅστις εἶχε διατελέσει προηγουμένως βοη-
θὸς Ἐπίσκοπος τοῦ ὡσαύτως Σίφνιου Μητροπολίτου
Κυζίκου Ἀγαπίου Γρουπάρη¹⁹. Φαίνεται δ' ὅτι τὸν
Ἐπίσκοπον τοῦτον Ἀρσένιον κατέλιπε κατὰ τὴν ἀνα-
χώρησιν αὐτοῦ ὁ οἰκείος Ἱεράρχης Καλλίνικος ὡς
κανονικὸν αὐτοῦ Ἐπίτροπον καὶ Τοποτηρητὴν²⁰.
Ἐντεῦθεν βλέπομεν αὐτὸν ὡς τοιοῦτον, κατὰ τὸ ἔτος
1823, εἰς τινὰ ἀναφορὰν τοῦ ἀντεπάρχου Σίφνου πρὸς
τὸ Μινιστέριον, ὡς ἐκαλεῖτο τότε τὸ Ὑπουργεῖον,
τῆς Ὁρησκείας, ἔχουσαν οὕτω

«ΑΝΤΕΠΑΡΧΙΑ ΣΙΦΝΟΥ ΚΑΙ ΣΕΡΙΦΟΥ

Ἀριθ. 111 τοῦ Πρωτοκόλλου

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Πρὸς

Τὸν Σεβασμιώτατον Μινιστρον τῆς Ὁρησκείας

Ἐπειδὴ περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακοσμήσεως
καὶ τῶν βουλομένων ἱερωθῆναι δὲν ἐξεδόθη καμμία
διαταγὴ ἐκ τοῦ Μινιστερίου σας καὶ οἱ κύριοι Ἀρ-
μοσταὶ οὐδὲν διώρισαν περὶ τούτων, γίνεται δὲ πολ-
λάκις ἀνάγκη ἱερώωνται τινες, εὐρισκόμεθα εἰς ἀπο-
ρίαν περὶ τοῦ πρακτέου. Πρῶτον, ἐὰν πρέπη νὰ δι-
δεται ἄδεια εἰς τοὺς ὅσοι ἀπλῶς ἠξερύουσι νὰ ἀνα-
γινώσκωσι καὶ νὰ αὐξάνη τὸ πλῆθος τῶν βαναύσων
ἱερέων. Δεύτερον, πόσα πρέπει νὰ προσφέρωσιν εἰς
τὸ Μινιστέριόν σας οἱ χειροτονούμενοι, καὶ τρίτον,
πόσον πρέπει νὰ λαμβάνη πληρωμὴν ὁ χειροτονῶν
Ἐπίσκοπος. Περὶ τούτων νομίζομεν τολμηρὸν νὰ
διορίσωμεν ἡμεῖς. Ἀναφέροντες πρὸς τὴν Σεβασμιό-
τητά σας, περιμένομεν τὰς διαταγὰς τοῦ Μινιστερίου
σας, διὰ νὰ μὴ ἀμαρτάνωμεν περὶ τὰ καιριώτατα
ἀγνοοῦντες.

Ὁ ρηθεὶς Ἐπίσκοπος Λαμφάκου, Σίφνιος, ἦτον
Τοποτηρητὴς τοῦ ἁγίου Σίφνου καθ' ὅλην τὴν Ἐ-
παρχίαν. Εἰς τὰς χειροτονίας καὶ ἱεροπραξίας ζητεῖ
τὰ συνῆθη φιλότιμα, τὰ ὅποια δὲν συγχωρεῖται νὰ
λαμβάνη. Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ διορισθῇ ἐκ τοῦ
Μινιστερίου σας ἡ πληρωμὴ του, ἢ ἐκ τοῦ κοινου
ὀλίγα τινά, ὅσα ἐξαρκούσιν ἄνθρωπον γηραλέον καὶ

ταγματίον ἱστορικὸν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος συμβε-
βηκότων ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι τοῦ 1852, Ἀθήνησι, αὐξδ',
σελ. 4, 6.

19. Αὐτόθι διέμενε κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν καὶ ὁ Μητρο-
πολίτης Ἐφέσου Λεόντιος, ὡς πληροφοροῦμεθα ἐκ τῆς ἀνα-
φορᾶς τοῦ διοικητοῦ Νάξου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ὁρησκείας,
ὑπ' ἀριθ. 1061/23 Δεκεμβρίου 1829 (βλ. Ἀτέση Βασι-
λείου, Μητροπολίτου πρ. Λήμου, Σύμμικτοι ἐκκλησια-
στικὰ ἱστορικὰ εἰδήσεις, ἐν περιόδ. «Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστι-
κοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου», ἔτ. ΙΕ', Ἀθήναι 1960, σελ.
137, Συμμεωνίδου, ὁ ἱστορικὸς κώδιξ, ἐνθ' ἄνωτ.

20. Οὗτος κατὰ ταῦτα εἶναι ὁ «πρῶτος Τοποτηρητὴς Σί-
φνου» καὶ οὐχὶ ὁ μετ' αὐτὸν Ἀρχιμ. Λεόντιος Καμπάνης, ὡς
γράφει ὁ Σ. Συμμεωνίδης ὁ Ἀνδρὸς Τοποτηρητῆς τῆς ποτὲ
Μητροπόλεως Σίφνου καὶ Κυκλάδων, ἐν περι. «Ἐφημέριος»,
ἔτ. Ζ' (1958), σελ. 605.

Η ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΩΣΙΑΝ

Η ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΜΟΝΟΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΚΑΟΥ (ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ-ΚΗΡΥΓΜΑ) ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΑΣΒΕΣΤΟΣ Η ΦΛΟΞ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΡΩΣΙΚΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ; *

Κατά τὰς ἡμέρας τῶν ἐπισκέψεων μας εἰς τὴν Πετρούπολιν καὶ εἰς τὴν Ὀδησσόν, εἶχον ἐπιστρέψει ἐκ τῆς περιόδου τῶν ἀνὰ τὰς Ἐκκλησίας τῆς Γιουγκοσλαβίας, Ρουμανίας καὶ Βουλγαρίας ὁ Πατριάρχης πάσης Ρωσίας κ. Ἀλέξιος καὶ ὁ Προϊστάμενος τοῦ τμήματος ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας Μητροπολίτης Γιαροσλάβ καὶ Ροστὼβ κ. Νικόδημος. Διὰ τοῦτο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιστροφῆς μας ἐξ Ὀδησοῦ ἐπεσκέφθημεν περὶ τὴν μεσημβρίαν πρῶτον τὸν Μητροπολίτην Νικόδημον, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐδέχθη μετὰ πολλῆς χαρᾶς, ὡς φίλος καὶ γνωστὸς ὄλων μας ἀπὸ τὰς συναντήσεις μετ' αὐτοῦ κατὰ τὰ συνέδρια τῆς Ρόδου καὶ τοῦ Ν. Δελχί. Ὁ Μητροπολίτης Νικόδημος ἀποτελεῖ μίαν ἰθύνουσαν προσωπικότητα σήμερον ἐν τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀπολαύων ἐμπιστοσύνης τοῦ κρατοῦντος καθεστῶτος, διὸ ἔχει ἀνατεθῆ εἰς αὐτὸν ἡ διεύθυνσις τοῦ τμήματος τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι πεπαικισμένος μὲ πολλὰ πνευματικὰ καὶ ψυχικὰ προσόντα, εὐφύεστατος, εὐστροφος εἰς τὰς σκέψεις του κατὰ τὰς συζητήσεις, πάντοτε χαρούμενος καὶ εὐθυμος τύπος κατὰ τὰς συνομιλίας καὶ συναναστροφάς, ζηλωτὴς τῶν παραδόσεων τῆς Ὁρθοδοξίας, γνώστης τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἣν ἐξέμαθε κατὰ τὴν διαμονὴν του ἐπὶ τριετίαν καὶ πλέον ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ Πατριαρχεῖα Ἱεροσολύμων καὶ Ἀντιοχείας, φιλόπατρις καὶ ἀφωσιωμένος εἰς τὴν μεγάλην τῶν πατρίδα ἔστω καὶ ὑπὸ τὸ σημερινὸν ἄθεον καθεστῶς, φρονῶν, ὅτι πρέπει νὰ ἀγαπᾷ τις καὶ νὰ ὑπερασπίζεται τὴν πατρίδα του, ὅπως τὴν ἰδίαν μητέρα του, οἰαομένητε ἀτελείας καὶ τραπὰ καὶ ἂν ἔχη. Χάρις εἰς τὴν ἐγνωσμένην του σύνεσιν εὐστροφίαν καὶ πολιτικότητα ἐπέτυχε νὰ ἐκπροσωπήσῃ ἀξίως τὴν Ἐκκλησίαν του, ἔξω ἀπὸ τὴν Ρωσίαν,

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 482 τοῦ προηγούμενου τεύχους.

πάμππτωχον. Ἴσως, εἶναι ἄξιος ταύτης τῆς ἀμοιβῆς διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν του.

Τὰς περὶ τούτων διαταγὰς τοῦ Μινιστερίου σας περιμένω, μένω μὲ ὄλον τὸ σέβας.

Ἐν Σίφνῳ 1823, Ἰανουαρίου 31

Ὁ Ἀντέπαρχος Σίφνου καὶ Σερύφου
Παναγιώτης Καραϊωάννης (;)

Ὁ Γραμματεὺς

Γεώργιος Χρυσόγελοσ» ²¹.

(Συνεχίζεται) Ἀρχμ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ Α. ΒΙΤΑΛΗΣ

21. Τὸ παρὸν ἀνέκδοτον ἔγγραφον εὐγενῶς καὶ προθύμως διέπεψε κατ' αἴτησιν ἡμῶν ὁ ἐκλεκτὸς φίλος ἐλλόγιμος Διευθυντὴς τῶν Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους κ. Ἐμμ. Πρωτοψάλτης, ὃν καὶ ἐνταῦθα θερμῶς εὐχαριστοῦμεν.

μετριοπαθῆς ὢν καὶ εὐγενῆς εἰς τὰς συζητήσεις εἰς τὰ διάφορα συνέδρια, ὑποχωρῶν ὅταν εἶναι ἀνάγκη καὶ ὅταν δὲν ζημιούται εἰς τὰ σχέδια καὶ τὰς ἐπιδιώξεις του, καὶ ἐπιμένων μετὰ δυνάμει, ὅταν ἐπιβάλῃ τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας του καὶ τοῦ Σοβιετικοῦ Καθεστῶτος, ἂν καὶ γνωρίζῃ, ὅτι τοῦτο ὡς ἄθεον καὶ ἀντιχριστιανικόν, ἔχει ἀντιδράσεις καὶ ἀντιπαθείας εἰς πᾶσαν χριστιανικὴν ψυχὴν. Ἄν καὶ νέος τῆν ἡλικίαν διαχειρίζεται τὰ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας μετὰ συνέσεως καὶ δεξιότητος, καὶ ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους, συνεργαζόμενος ἐν παντὶ μετὰ τοῦ γηραιοῦ, ἀλλὰ ἰσχυροῦ εἰς τὴν βούλησιν καὶ σκέψιν Πατριάρχου κ. Ἀλεξίου. Ἀμφότεροι ἔχουν τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ ὑποστήριξιν τοῦ σημερινοῦ καθεστῶτος καὶ φροντίζουν, κατὰ τὸ δυνατόν, νὰ διαφυλάξουν τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας τῶν καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἀπόσκοπον καὶ ἀποδοτικὴν δρᾶσιν ταύτης καὶ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἐντὸς ταύτης ἐν τῇ ζωῇ τῶν ὀλίγων πιστῶν τῶν.

Κατὰ τὴν συνάντησίν μας εἰς τὸ γραφεῖόν του, μᾶς ἠρώτησε, μετ' ἐνδιαφέροντος ποίας ἐντυπώσεις ἀπεκομίσαμεν ἀπὸ τὴν δεκαπενθήμερον παραμονὴν καὶ περιοδείαν εἰς τὴν χώραν καὶ μεταξὺ τῶν πιστῶν. Τότε ἐξεφράσαμεν ὅλοι τὴν εὐγνωμοσύνην μας διὰ τὰ ἀδελφικὰ συναισθήματα καὶ τὰς ἐγκαρδίους περιποιήσεις πανταχοῦ, ὅπου εὐρέθημεν, καὶ τὸν θαυμασμόν μας διὰ τὴν σταθερότητα καὶ τὴν φλόγα τῆς πίστεως παντὸς τοῦ πληρώματος τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τὴν ἀξιοθαύμαστον δρᾶσιν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ ζωῇ τοῦ ποιμνίου τῆς. Ἐπηκολούθησεν ἔπειτα συζήτησις ἐπὶ τῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια ἀπασχολοῦν τὴν Ὁρθοδοξίαν, καὶ ἐξεθέσαμεν τὰς ἀπόψεις μας, ὅπως λ.χ. ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς Προσυνόδου καὶ ἐπὶ τῶν σχέσεων μετὰ τῶν μὴ Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν (Προτεσταντῶν, Π.Σ.Ε., Ρωμαιοκαθολικῶν). Ἐπίσης ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐξήγησιν διὰ πολλὰς ἀπορίας, τὰς ὁποίας εἶχομεν διὰ τὴν ζωὴν τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐντὸς ἐνὸς τελείως ἀθεϊστικοῦ, κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος, λίαν δυσμενῶς διακειμένου πρὸς πᾶσαν θρησκείαν, καίτοι μὴ καταδιώκοντος ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς καὶ λυσσῶδῶς τὴν θρησκευτικὴν πίστιν, ὅπως κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Ρωσικῆς ἐπαναστάσεως. Αἱ ἀπαντήσεις ἦσαν, ὅπως περιεμέναμεν ταύτας. Ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὸ δυνατόν ἀποφεύγει πᾶσαν σύγκρουσιν, ἀκόμη καὶ πᾶσαν ἐπαφὴν μὲ τοὺς κρατοῦντας ἢ κριτικὴν ἐναντίον τῶν, ζῶσα καὶ δρῶσα ὅπως οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ εἰδωλολατρικοῦ κόσμου. Ἐχει αὕτη δεχθῆ, ὅπως ἀποφύγη οἰαομένητε θρησκευτικὴν ἢ κοινωνικὴν ἢ φιλανθρωπικὴν ἢ κατηχητικὴν δρᾶσιν ἐκτὸς τοῦ χώρου τῶν ἱερῶν

ναῶν, ἀκόμη καὶ πᾶσαν διαμαρτυρίαν, ὅταν γίνεται ἐπίθεσις διὰ τῶν κομμουνιστικῶν δημοσιογραφικῶν ὀργάνων κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἢ ὅταν κλείουν ναοὶ καὶ ἱερατικαὶ Σχολαὶ ἢ διώκονται ἢ ἐξορίζονται ὑποπτα δῆθεν καὶ ἀνεπιθύμητα πρόσωπα ἐκκλησιαστικά. Ἄλλ' ὅταν εἶναι τόσον πνικτικὴ ἢ ἀτμόσφαιρα τῆς ζωῆς διὰ πάντας, μάλιστα διὰ τοὺς θρησκευομένους, καλύτερον εἶναι νὰ μὴ ἐρωτᾷ τις πολλά, ἵνα μὴ στενοχωρῇ τὸν συνομιλητὴν καὶ μάλιστα, ἵνα μὴ τὸν ἐξαναγκάσῃ νὰ λέγῃ ἀναληθείας. Ἐξω ἀπὸ τὸν χορὸν, λέγει ἡ παροιμία, ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ λέγῃ ὅ,τι θέλει, καὶ μάλιστα, ὅταν δὲν εἰξεύρομεν, ὅτι δὲν θὰ ἐφερόμεθα καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ὅπως οἱ σημερινοὶ ἰθύνοντες τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν. Ἠρώτησα τὸν Σεβασμιώτατον, ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ μᾶς εἴπῃ, ποῦ ἀποδίδει τὸ ἐμφανέστατον γεγονός, ποῦ ἔκαμε εἰς ὄλους μᾶς τρομερὰν ἐντύπωσιν, ὅτι τὸ ἐκκλησίασμα εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς ἀποτελεῖται κατὰ 90 % ἀπὸ γυναικεῖον κόσμον καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ γαλήνη καὶ ἁρμονία ἐν ταῖς οἰκογενείαις, ὅταν αἱ γυναῖκες μόνον πιστεύουν καὶ πηγαίνουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ ἀπάντησις, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔδωκεν εἶναι, ὅτι ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ σέβονται ὁ εἷς τοῦ ἄλλου τὰ φρονήματα καὶ τὰς δοξασίας, ἐφ' ὅσον μάλιστα, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἡ θρησκεία ἐκάστου εἶναι σεβαστὴ καὶ ἕκαστος δύναται ἐλευθέρως νὰ ἔχῃ οἰασθῆποτε δοξασίας. Πολλοὶ ἐξηγοῦν τὸ φαινόμενον δι' ἰσχυρίζομενοι ὅτι οἱ ἄρρενες εἶναι κρυπτοχριστιανοί, μὴ ἐκδηλοῦντες τὴν πίστιν καὶ μὴ μεταβαίνοντες εἰς τὰς ἐκκλησίας διὰ νὰ μὴ χάσωσι τὰς θέσεις των. Ἀλλὰ μήπως αἱ γυναῖκες δὲν ἐργάζονται καὶ δὲν κατέχουν θέσεις; Μήπως οἱ προϊστάμενοι τῶν ἐργαζομένων δὲν γνωρίζουν ποῖοι ἐκ τῶν ἐργατῶν των καὶ τῶν ὑφισταμένων των ἔχουν εἰς τὴν οἰκογένειάν των μέλη θρησκευόμενα; Πιθανώτερον καθ' ἡμᾶς εἶναι, ὅτι μὲ τὴν παρέλευσιν τόσον ἐτῶν ἔχει ἀμβλυθῆ ὁ ἀντιθρησκευτικὸς ζήλος καὶ αἱ Ρωσικαὶ οἰκογένειαι ἐφαρμόζουν τὴν συνύπαρξιν, ἀνεχομέναν καὶ σεβομένην τῶν μελῶν ἀμοιβαίως τὰς ἰδέας καὶ τὰς διαθέσεις. Τοῦτο συμπεραίνω καὶ ἀπὸ ἐν γεγονόσ, τὸ ὁποῖον ἤκουσα ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅταν δηλαδὴ, συζητήσεως γενομένης περὶ φαγητῶν εἰς ἓνα κύκλον γνωστῶν, εἰς τὸν ὁποῖον παρίστατο καὶ πρεσβευτὴς Κομμουνιστικοῦ Κράτους, οὗτος μᾶς ἀπεκάλυψε, ὅτι καὶ αὐτὸς ἔφαγε ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν νηστίσιμα φαγητὰ ἀναγκαστικῶς, διότι ἡ μήτηρ του ἤθελε μὲ πάντα τρόπον νὰ νηστεύσῃσιν ὅλοι εἰς τὴν οἰκογένειάν της. Καὶ αἱ εὐσεβεῖς Ρωσικαὶ οἰκογένειαι ἐφαρμόζουν λίαν ὀρθῶς τὴν τῶν πρώτων χριστιανῶν συνήθειαν, τὴν ἐκφραζομένην διὰ τῶν λόγων τοῦ Ἀπ. Παύλου: «καὶ γυνή; εἴ τις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκᾶν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν· ἠγίασται γὰρ ὁ ἄνθρωπος ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί... τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;» (1 Κορ 7,13.)

Μετὰ τὸ τμήμα τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐπεσκέφθημεν τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην κ. Ἀλέξιον εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Μέγαρον. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν μας ταύτην παρίστατο καὶ ὁ Μητροπολίτης Νικόδημος. Ὁ Πατριάρχης

εἶναι εἷς πολὺς γέρων, ἀλλ' ἀκμαιότατος καὶ λίαν δραστήριος Ἱεράρχης, πλουτισθεὶς μὲ σοφίαν καὶ πείραν ἐν τῷ μέσῳ δεινοπαθημάτων καὶ περιπετειῶν καὶ τοῦ ἔθνους του καὶ τῆς Ἐκκλησίας του. Εἶναι ἐπίσκοπος ἤδη ἀπὸ τοῦ Τσαρικοῦ καθεστῶτος, παρακολουθήσας καὶ λαβὼν πείραν προσωπικὴν ὅλης τῆς τραγωδίας, τὴν ὁποίαν ἔζησε λαὸς καὶ ἐκκλησία ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τῆς ἐπαναστάσεως πρὸ 45 ἀκριβῶς ἐτῶν μέχρι σήμερον, ἀγωνισθεὶς συνάμα, ὡς εἶδομεν, μετ' αὐτοθυσίας κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον πόλεμον ἐν τῇ ἀμύνη τῆς Πετρούπολεως κατὰ τῶν πολιορκούντων ταύτην Γερμανῶν ὡς μητροπολίτης τότε τῆς πόλεως ταύτης. Οὗτος ἐπεσκέφθη πρὸ τριετίας μετὰ πολυπληθοῦς συνοδείας καὶ τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν ἀφήσας ἀρίστας ἐντυπώσεις διὰ τὴν σύνεσιν του καὶ τὴν εὐγένειαν καὶ ἀνωτερότητα τοῦ ἤθους του. Ἡ ἐπίσκεψις ἐκεῖνη ἦτο ἡ πρώτη ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐπίσκεψις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ Ρώσου Πατριάρχου. Οὗτος μᾶς ὑπεδέχθη εἰς τὸ γραφεῖόν του μὲ πολλὴν ἐγκαρδιότητα, ζητήσας νὰ πληροφορηθῇ καὶ διὰ τὰς ἐντυπώσεις μας ἀπὸ τὴν ὀλιγοήμερον διαμονὴν ἐν Ρωσίᾳ καὶ διὰ τὰ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ λίαν σύντομον συζήτησιν ὁ Πατριάρχης ἀνεκοίνασε τὴν ἀπόφασίν του ὅπως τιμῆση ἕκαστον ἡμῶν διὰ τῆς ἀπονομῆς τοῦ παρασήμου τοῦ ἁγίου καὶ ἱσαποστόλου ἡγεμόνος Βλαδимиήρου διὰ τὰς ὑπηρεσίας ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Θεολογίαν. Κατὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ παρασήμου ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Μακαριωτάτου ἡχαριστήσαμεν τοῦτον διὰ τὴν προσγενομένην εἰς τοὺς θεολόγους Καθηγητὰς τοῦ Πανεπ. Ἀθηνῶν μεγάλην τιμὴν καὶ ὑπεσχέθημεν, ὅτι μὲ εὐγνωμοσύνην θὰ ἐνθυμούμεθα πάντοτε τὰς παντοίας ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως πρὸς ἡμᾶς καὶ ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ ἀπὸ τὸν κληρὸν τῆς μεγάλης Ρωσικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς διαμονῆς μας ἐν τῇ χώρᾳ των. Συγκεινηθέναι ἀπεχαρητέσαμεν τὸν Μακαριώτατον, διαβεβαιώσαντες αὐτὸν καὶ πάλιν, ὅτι θὰ μείνουν ἀλησμόνητα εἰς τὴν ψυχὴν μας ὅσα καλὰ εἶδομεν καὶ ἐζήσαμεν ἐν Ρωσίᾳ.

Κατὰ τὸ πρόγραμμα ἐπρόκειτο νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν πατρίδα μας τὴν 8ην Ἰουνίου ἡμέραν Παρασκευῆν. Κατὰ τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας παρηκολουθήσαμεν τὴν μὲν 5 Ἰουνίου τὸν ἑσπερινὸν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ «τῆς Θεομήτορος, χαρὰς πάντων τῶν θλιβομένων» χαρακτηριζομένῳ, καθ' ὃν ἐχοροστάτησεν ὁ ἐπίσκοπος Κυπριανός, ὅστις μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐχαίρετῃσεν τὴν παρουσίαν μας ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τὴν 6 Ἰουνίου παρέστημεν εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Πέτρου καὶ Παύλου, ὅτε ἱερούργει ὁ Μητροπολίτης Νικόδημος, ὅστις ἐπίσης ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του, διότι συμπροσῆχοντο μετ' αὐτῶν καὶ καθηγηταὶ τῆς Θεολ. Σχολῆς Ἀθηνῶν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Παύλου, ὅστις ἴδρυσεν τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἀθηνῶν. Εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Νικόδημον ἀπήντησα ὁ ὑποφανόμενος ἐκ μέρους τῶν συναδελφῶν μου ῥωσιστί, ἐν συντομίᾳ εὐχαριστήσας αὐτὸν καὶ τὸ εὐσεβὲς ἐκκλησίασμα διὰ τὰς ἀδελφικὰς αὐτῶν ἐκδηλώσεις ὑπὲρ ἡμῶν. Τὴν 7 Ἰουνίου, τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς διαμονῆς

μας ἐν Ρωσία παρέστημεν εἰς θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῶ, ὅτε ἐτέλεσε ταύτην ὁ ἴδιος ὁ Πατριάρχης Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας κ. Ἀλέξιος μετὰ τεσσάρων Ἐπισκόπων. Ἐξ ὧν εἷς ἦτο καὶ ὁ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας εὐρεθεὶς ἐν Μόσχᾳ ἐπίσκοπος Μελόης Αἰμιλιανὸς Τιμιάδης. Καὶ κατὰ τὰς τρεῖς ταύτας ἱεράς τελετὰς οἱ ναοὶ ἦσαν ὑπερπλήρεις, αἱ ἱεραὶ ἀκολουθίαι κατανυκτικώταται, τὸ ἐκκλησίασμα ἀπερροφημένον τελείως ἀπὸ τὰς ἐναρμονίους ψαλμωδίας, ἀπὸ τὰς εὐχάς, ἀπὸ τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν τῶν τελετῶν, καὶ ἡμεῖς ἀκόμη περισσότερο καταπεπληγμένοι καὶ ἔκθαμβοι ἀπὸ τὴν μυσταγωγίαν καὶ τὴν συμπροσευχὴν μετὰ τοιούτων εὐσεβῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἔχουν τοιαύτην φλογερὰν καὶ ἀδάμαστον πίστιν, ἐν ᾧ περίξ αὐτῶν ὅλη ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς κρατικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς εἶναι γεμάτη ἀπὸ μῖσος καὶ ἐχθρότητα πρὸς τὴν θρησκείαν. Παρὰ τὴν παρέλευσιν 45 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τῆς Ρωσικῆς ἐπαναστάσεως τὸ θρησκευτικὸν πρόβλημα εἶναι, ὅπως καὶ εἰς πᾶσαν χώραν, ζωτικὸν πρόβλημα καὶ εἰς τὴν ἄθεον Κομμουνιστικὴν Ρωσίαν καὶ οἱ ἄνθρωποι ὁμιλοῦν καὶ ζοῦν ἐδῶ τὴν θρησκείαν μὲ περισσότερο βᾶθος ἢ εἰς τὰς μὴ κομμουνιστικὰς χώρας. Εἶχε, φαίνεται, πολὺ δίκαιον ὁ Νίτσε, ὅταν ἔλεγεν, ὅτι «εἰς ἄθεος Ρώσος εἶναι πάντοτε εἰς πιστεύων ἄνθρωπος» (Ἰδὲ *Ecumenical Review* Ὀκτ. 1962 σελ. 190).

Περὶ τὴν 6 μ.μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἔγινεν εἰς μίαν αἴθουσαν τοῦ ξενοδοχείου μας μία στενὴ συγκέντρωσις τοῦ τύπου (Press—conference), καθ' ἣν πλὴν ἡμῶν καὶ τῶν συνοδῶν καὶ διερμηνέων μας παρέστησαν δύο μόνον δημοσιογράφοι, εἷς ἐκπρόσωπος τοῦ «Περιοδικοῦ Πατριαρχείου Μόσχας» καὶ μία γυνή, ἐκ μέρους τῆς Πράβδα, τοῦ ἐπισήμου Ρωσικοῦ ὄργανου τοῦ κρατοῦντος καθεστώτος. Κατ' αὐτὴν ὁ μὲν πρῶτος ἠρώτησεν ἡμᾶς διὰ τὰς ἐντυπώσεις μας ἐκ τῶν διαφόρων ἐπισκέψεων, διὰ τὰ προβλήματα, ποὺ ἀπασχολοῦν τὴν Ὀρθοδοξίαν, διὰ τὰς σχέσεις ταύτης πρὸς ἄλλας μὴ ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας καὶ δὴ πρὸς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν, διὰ τὴν Προσύνοδον τῶν Ὀρθοδόξων καὶ ἐξῆς. Ἡ ἀντιπρόσωπος τῆς Πράβδα μᾶς ἠρώτησεν ἂν ἐπεσεκέθημεν καὶ μὴ ἐκκλησιαστικὰ ἰδρύματα, δηλαδὴ ἐργοστάσια κέντρα ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἐξῆς καὶ τί ἰδέαν ἐσχηματίσαμεν διὰ τὰς ἐπιστημονικὰς προόδους τοῦ Ρωσικοῦ Κράτους. Εἰς πάσας τὰς ἀνωδύνους ταύτας ἐρωτήσεις ἀπήντησε προσηκόντως ἐκ μέρους ὧν ὁ κ. Ἀλιβιζᾶτος. Γενικῶς ἡ συζήτησις ὑπῆρξε λίαν φιλικὴ καὶ ἡ ὅλη συμπεριφορὰ τῶν δημοσιογράφων τούτων ὑπῆρξε πολὺ εὐγενὴς καὶ διακριτικὴ, μὴ προβαλόντων, ὡς θὰ ἠδύνατο νὰ περιμένῃ τις, οὐδεμίαν ἐρώτησιν, ἢ ὅποια θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ μᾶς στενοχωρήσῃ, ἢ ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ ἀπάντησίν μας τοιαύτην, ὡστε ἡμεῖς νὰ στενοχωρήσωμεν αὐτούς. Ἐν τέλει ἠγείραμεν προποσείας ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ Ρωσικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου.

Τὸ ἑσπέρας ἐδόθη ἐπίσημον ἀποχαιρετιστήριον δεῖπνον ἐκ μέρους τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, καθ' ὃ παρέστησαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Νικόδημος, πολλοὶ Ἐπίσκοποι, ὁ Διευθυντὴς τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας

Μόσχας Αἰδεσ. Ρουσίτσκη, ὁ ἀρχισυντάκτης τοῦ Πατριαρχικοῦ Ὁργάνου Βεδέρνωκωφ, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως παρὰ τῆ Ρωσικῆ Ἐκκλησία κ. Μακάρτσεβ καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι. Κατὰ τὸ δεῖπνον ἀντηλλάγησαν θερμαὶ προποσείας ἐγένοντο ἐνδιαφέρουσαι συζητήσεις, καὶ γενικῶς ἐπεκράτησε πραγματικῶς μία φιλικωτάτη διάθεσις καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συνεστιάσεως.

Τὴν ἐπομένην 8 Ἰουνίου, ἡμέραν Παρασκευὴν ἐγκαταλείπομεν τὴν Ρωσίαν, προπεμφθέντες μέχρι τοῦ ἀεροδρομίου ἀπὸ τὸν ἀλησμόνητον Διευθυντὴν τῆς Θεολ. Ἀκαδημίας Μόσχας κ. Ρουσίντσκη, ἀπὸ τὸν κ. Δ. Οὐσπέντσκη, ἀπὸ τοὺς συνοδοὺς καὶ διερμηνεῖς μας κ. Ἀνατόλιον, κ. Εὐγένιον καὶ Μαρίναν. Ὅλοι ἡμεῖθα μᾶλλον μεγαγχολικοὶ καὶ ἀμίλητοι. Πᾶς ἀποχαιρετισμὸς εἶναι θλιβερός, πολὺ περισσότερο, ὅταν ἀφήνῃ τις μέρη καὶ πρόσωπα, παρὰ τῶν ὁποίων ἀπεκόμησεν ἀρίστας ἐντυπώσεις, ζήσας μετ' αὐτῶν εὐτυχεῖς καὶ ἀλησμόνητους ἡμέρας. Ἀλλ' ὅλα εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον ἔχουν τέλος καὶ εἶναι πρόσκαιρα. Εἶναι ἀπίθανον, ὅτι θὰ ἴδωμεν πάλιν τὰ αὐτὰ πρόσωπα καὶ αὐτὴν τὴν Σοβιετικὴν Ρωσίαν, διὰ τὴν ὁποίαν τόσον ὁμιλεῖ ὁ κόσμος σήμερον καὶ θέλει νὰ μάθῃ τί συμβαίνει εἰς αὐτὴν καὶ ποῖα θὰ εἶναι ἡ ἐξέλιξις καὶ ἡ μοῖρα τῆς, καὶ μαζὶ τῆς, ἴσως καὶ ἡ μοῖρα ὅλου τοῦ κόσμου. Ποῖα εἶναι λοιπὸν αἱ ἰδέαι καὶ τὰ συμπεράσματά μας, ἀπὸ ὅσα εἶδομεν καὶ δὲν εἶδομεν ἄλλ' ἠκούσαμεν ἐν Ρωσίᾳ; Καὶ διὰ νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν ἐρώτησιν τῆς ἐπιγραφῆς: «τί γίνεται μὲ τὴν Ρωσικὴν ἐπανάστασιν;»

Ἐν κατακλειδί λοιπὸν συνοψίζοντες τὰ μέχρι τοῦδε λεχθέντα καὶ ὡς γενικὰ συμπεράσματα ἐκ τῶν ἐντυπώσεων ἐκ τῆς εἰκοσαήμερου περιόδου περιόδου μας εἰς τὴν Ρωσίαν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν τὰ ἀκόλουθα.

Κατὰ τὰς περιόδους ἤλθομεν εἰς ἐπαφὴν μόνον μετὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κύκλων τῆς χώρας καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ὥστε κυρίως περὶ τούτων δυνάμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν ἐγκύρως καὶ ἀθροεντικῶς. Ἡ Ὀρθοδοξία ἐργάζεται δραστηρίως καὶ ἀποτελεσματικῶς οὐ μόνον πρὸς συγκράτησιν τῶν πιστῶν εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀνάκτησιν τοῦ ἀπολεσθέντος ἀπὸ τῆς ρωσικῆς ἐπαναστάσεως μέχρι τοῦδε ἐδάφους ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ. Ἄν καὶ τὸ Σύνταγμα τοῦ Σοβιετικοῦ Καθεστώτος ἀναγνωρίζει εἰς τὰ διαφόρους θρησκείας ἐν τῷ κράτει ἐλευθερίαν εἰς τὴν θεῖαν λατρείαν καὶ προσευχὴν, οὐχ ἤττον αἱ ἐλευθερίαι αὗται εἶναι περιορισμέναι καὶ τὰ ὅρια τῆς θρησκευτικῆς δραστηριότητος πολὺ στενά. Εἰς μίαν ὁμιλίαν ἀπὸ ραδιοφώνου τὴν 24ην Μαΐου ὁ κομμουνιστὴς ἐκφωνητὴς ἔλεγεν «ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκείας ἐν τῷ κράτει δὲν πρέπει νὰ ἐρμηνεύεται ὡς δίδουσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀπεριόριστον δικαίωμα τῆς ἀσχήσεως τῶν ἔργων τῆς· δὲν ἔχει αὕτη τὴν ἐνοίαν, ὅτι οἱ κληρικοὶ δύνανται νὰ πράττουν ὅ,τι θέλουν καὶ ὅπως θέλουν· τὰ δικαίωματα ταῦτα συνίστανται μόνον εἰς τὴν τέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν, ποὺ ἀκόμη μερικοὶ Σοβιετικοὶ πολῖται ζητοῦν. Διὰ τὰς τελετὰς ταύτας, κατὰ τὸ Σοβιετικὸν Σύνταγμα, προορίζονται ἰδιαιτέρου τόποι, ὅπως οἱ

ναοὶ καὶ οἱ οἴκοι προσευχῆς... Εἰς τοὺς οἰκοδόμους τῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας, τοῦ λαμπροῦ μέλλοντος τῆς ἀνθρωπότητος, ἐλπίδες, στηριζόμενοι εἰς ἀνύπαρκτον Θεὸν καὶ εἰς αἰώνιον ζωὴν ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν εἶναι ἐντελῶς ζῆναι καὶ ἀντίθεται πρὸς τὴν ἰδεολογίαν μιᾶς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας.» Ἄλλ' ἂν καὶ περιορισμένη ἢ δρᾶσις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν τέλεσιν τῶν ἱερῶν τελετῶν ἐντὸς τῶν ναῶν, ἀπαγορευομένης εἰς αὐτὴν πάσης δράσεως ἐντὸς τοῦ κόσμου, ἐντὸς τῆς Ρωσικῆς κοινωνίας διὰ φιλανθρωπικῶν ἔργων καὶ καθιδρυμάτων, διὰ κατηχήσεως, διὰ διαλέξεων καὶ ὁμιλιῶν, διὰ τοῦ ἡμερησίου τύπου, οὐχ ἤττον ἢ θεία Λειτουργία καὶ τὸ ἐντὸς τῶν ἱερῶν ναῶν κήρυγμα ἀσχοῦν τοιαύτην ἐπιρροὴν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἐκκλησιαζομένων, ὥστε, ὅπως πολλάκις ἐν τῇ παρούσῃ ἐκθέσει ἐσημειώσαμεν, ἐμείναμεν κατάπληκτοι οὐ μόνον ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐκκλησιαζομένων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν κατάνυξιν, τὴν θρησκευτικὴν συγῆν καὶ τὴν ἐκστατικὴν διάθεσιν, δι' ἧν παρηκολούθουν τὰ τελούμενα καὶ τὸ θεῖον κήρυγμα. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ κηρύττεται πάντοτε εἰς πᾶσαν τελετὴν καὶ ἱεροπραξίαν ἀπὸ ἐνθουσιώδεις καὶ ἐν παντοίαις θλίψεσι δεδοκιμασμένους ἱεροκήρυκας, οἱ ὅποιοι εἰς τὰ κηρύγματά των θίγουν καὶ τὰ ταράσσοντα τὰ νεῦρα τῶν κομμουνιστῶν θέματα περὶ τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, περὶ τῆς ἀξίας τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, περὶ τῆς ἐμφύτου μεταφυσικῆς ὁρμῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, περὶ τῆς αἰωνιότητος, περὶ συμβιβασμοῦ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας πρὸς τὰς ἐπιστήμας, ἅτινα πάντα ἔρχονται εἰς τελείαν ἀντίθεσιν πρὸς τὸν πνεόντα ἄνεμον ἐν τῇ κομμουνιστικῇ κοινωνίᾳ, ἔξω τῶν ἱερῶν χώρων τῶν ναῶν. Τὸ κήρυγμα ἔχει εὐτυχῶς καταστῆ ἐν Ρωσίᾳ ἀναπόσπαστον μέρος πάσης θείας Λειτουργίας καὶ ἱεροπραξίας, παρέχον τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς ὁμιλητὰς νὰ ἐκδηλώνουν τὴν δύναμιν τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς γνησίας ἐν μέσῳ ἀντιξοότητων καὶ στενοχωριῶν βιουμένης εὐσεβείας κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Ἀπ. Παύλου ἐν παρομοίαις συνθήκαις τῆς ζωῆς του: διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατὸς εἰμι» (2 Κορ. 1,10).

Ἐναντι τοῦ ἐπισήμου Κράτους καὶ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν καὶ Κρατικῶν Ὁργανώσεων ἢ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τηρεῖ τὴν πολιτικὴν τῆς μὴ ἀντιστάσεως, δεχομένη μὲ ὑπομονὴν καὶ ἀδιαμαρτυρήτως πᾶσαν ἐπίθεσιν τοῦ Τύπου καὶ τῶν ἀθεϊστικῶν ὀργανώσεων καὶ πᾶσαν ἀδικίαν καὶ αὐθαιρεσίαν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ὅταν διὰ διαφόρους προφάσεις κλείουν αἱ Ἀρχαὶ Σεμινάρια, ἱερὰς Μονὰς καὶ ἱεροῦς ναοῦς, μολοντί πᾶσαι αἱ σατανικαὶ αὐταὶ ἐνέργειαι δὲν ἐπιτυγχάνουν τοὺς σκοποὺς των καὶ τὰ κομμουνιστικὰ ἔντυπα καὶ οἱ ραδιοσταθμοὶ τῆς Σοβιετικῆς ἐνώσεως ἐκφράζουν συχνὰ τὴν πικρίαν καὶ δυσφορίαν των διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἀντιχριστιανικοῦ τῶν ἀγῶνος καὶ διὰ τὴν βαθμιαίαν ἀναζωογόνησιν τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς ἐν τῷ Κράτει. Οἱ Χριστιανοὶ βεβαίως ἐν Ρωσίᾳ, ὅπως οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἐναντι τῆς Ρωμαϊκῆς ἐξουσίας, δὲν δύνανται νὰ μεταχειρίζονται τὴν βίαν καὶ τὴν ἐνεργὸν ἀντίδρασιν κατὰ τῶν κρατούντων ἀθέων συμπα-

τριωτῶν των, ὀφείλοντες μᾶλλον νὰ προσεύχωνται ὑπὲρ αὐτῶν (1. Τιμ. 2,2.), ὅπως ὁ Θεὸς μεταστρέψῃ τὰς καρδίας καὶ τὰ φρονήματα τῶν ἰθυόντων πρὸς τὴν εὐθείαν κατὰ Θεὸν ζωὴν. Αἱ Ἐκκλησίαι δὲν δύνανται νὰ πράξουν ἄλλως ἢ νὰ ἀνεχθῶσι τὴν ἄθεον καὶ ἐχθρικὴν πρὸς αὐτὰς ἐξουσίαν, ὡς κατὰ παραχώρησιν θεῖαν ὑπάρχουσαν καὶ διὰ λόγους καὶ σκοποὺς, τοὺς ὁποίους μόνον ἢ ἀνεξερεινήτως θεία Πρόνοια γνωρίζει, διότι αὐτὸς ὁ Ὑψίστος λέγει: «Δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι καὶ οἱ δυνάσται γράφουσι δικαιοσύνην. Δι' ἐμοῦ μεγιστᾶνες μεγαλύνονται καὶ τύραννοι δι' ἐμοῦ κρατοῦσι γῆς» (Παροιμ. 8,18.) Ἐξ ἄλλου ὅμως, οὐχὶ προκλητικῶς, ἀλλ' ὅταν ἐπιβάλλουν αἱ περιστάσεις, ὀφείλουν οἱ πιστοὶ νὰ ὁμολογῶσιν εὐθαρσῶς καὶ μετὰ παρρησίας τὰ τρωτὰ καὶ τὰς κακὰς συνετείας τῆς ἀθείας καὶ τοῦ ὕλισμοῦ—βασικὰ στοιχεῖα καὶ ἀλήθειαι τοῦ κομμουνισμοῦ—καὶ τὰς εὐλογίας καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸν ὑπὲρ ἡμῶν σταυρωθέντα Κύριον καὶ Σωτῆρα ἡμῶν. Τοῦτο δὲν γίνεται σήμερον ὅσον πρέπει καὶ μετὰ δυνάμεως καὶ παρρησίας, καὶ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν ὁμολόγησα ὅτι καὶ ἐγὼ δὲν ἔκαμα εἰς δοθεῖσαν εὐκαιρίαν. Ὅστις ἔχει πραγματικὴν πίστιν δὲν ἠμπορεῖ νὰ φιμώσῃ τὸ στόμα του εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ἀλλ' ὅταν ἐπιβάλλεται ἢ προκαλεῖται ὀφείλει νὰ ἀντιτάσῃ τὸ τοῦ Πέτρου: «οὐ δυνάμεθα ἡμεῖς, ἃ εἶδαμεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν» (Πράξ. 4,19.). Θὰ ἦτο ὅμως παράλειψις μεγάλη ἂν δὲν σημειώσωμεν ὅτι ὁ σημερινὸς γηραιὸς Πατριάρχης τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας Ἀλέξιος ἔχει δώση δειγμάτων θάρρους καὶ παρρησίας εἰς πολλὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς θίγονται τὰ ἱερὰ καὶ ὅσια, ὅπως, ὅταν ἀπέλυσε ἐκ τῆς Θεολ. Ἀκαδημίας τὸν καθηγητὴν Ὁσίπωφ διδάξαντα τὴν ἀθεΐαν εἰς τοὺς φοιτητὰς. Ἡ θαρραλέα ἐκείνη ἐνέργεια τοῦ Πατριάρχου προὐκάλεσε σάλον καὶ ταραχὴν εἰς τὰς τάξεις τῶν Κομμουνιστῶν—τότε λέγεται ὅτι ἐξεδιώχθη ὁ ἐπὶ τῶν θρησκευμάτων καὶ παρὰ τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ Κυβερνητικὸς ἀντιπρόσωπος Καρπῶφ καὶ ὑπέπεσεν εἰς δυσμένειαν καὶ ὁ ἄλλοτε πανίσχυρος Μητροπολίτης Κρουτίνσκη Νικόλαος—ἐξύψωσεν ὅμως τὸ γόητρον τοῦ Πατριάρχου εἰς τὰ ὄμματα τῶν πιστῶν.

Παρεπιπτόντως σημειῶν ἑνταῦθα, ὅτι ἠκούσα πολλάκις νὰ ψιθυρίζεται, ὅτι ἐν Ρωσίᾳ ὑπάρχει καὶ δρᾶ ἐν κρυπτῷ ἢ πραγματικῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἢ Ἐκκλησίᾳ τῶν μαρτύρων, ἢ ὅποια πολεμεῖ τὸν ἄθεον Κομμουνισμὸν καὶ δὲν ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν οὔτε μὲ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἐμφανοῦς καὶ ἐπισήμου Ἐκκλησίας, τοὺς ὁποίους θεωρεῖ ὄργανα τῆς Κομμουνιστικῆς καὶ ἀθέου Κυβερνήσεως. Ἡ ἐν κρυπτῷ Ἐκκλησία αὕτη εἶναι, λέγουν, ἐκείνη, ἢ ὅποια διατηρεῖ ζωηρὰν καὶ ζῶσαν τὴν πίστιν τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ, τοῦ ἐμμένοντος εἰς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ ὑπολογιζομένου εἰς 60 ἑκατομ. περίπου σήμερον διὰ τόσα ἑκατομμύρια πιστῶν δὲν ἐπαρκοῦν βεβαίως αἱ δύο Θεολ. Ἀκαδημίαι, τὰ πέντε Ἱεροδιδασκαλεῖα καὶ οἱ ἐλάχιστοι ναοί, ποὺ ὑπάρχουν εἰς ὅλην τὴν χώραν, ἀλλ' ἢ ἐν κρυπτῷ Ἐκκλησίᾳ εἶναι ἐκείνη, ἢ ὅποια συγκρατεῖ καὶ πολλαπλασιάζει τὰ πλήθη ταῦτα τῶν κρυπτοχριστιανῶν. Δὲν δύναμαι νὰ εἶπω τι περὶ τῆς ὑπάρ-

ξεως και δράσεως μιᾶς τοιαύτης Ἐκκλησίας, ἐκεῖνο μόνον τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν μετὰ βεβαιότητος εἶναι ὅτι ἡ Ρωσικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ ἐπίσημος τοιαύτη, ἐπιτελεῖ ἀξιοθαύμαστον ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἔργον καὶ καθ' ἡμέραν κατακτᾷ ἕδαφος ἐν τῇ Ρωσικῇ κοινωνίᾳ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ὡς προείπομεν, καὶ οἱ ἴδιοι κομμουνισταὶ μετὰ πικρίας, καὶ ἀπογοητεύσεως ὁμολογοῦν. Ἐν τέλει καὶ αὐτὸ τὸ σημερινὸν Κομμουνιστικὸν Καθεστῶς θὰ ἀναγκασθῇ ἀσφαλῶς νὰ παραχωρήσῃ πολὺ περισσότερην ἐλευθερίαν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, διότι θὰ ἀπαιτήσῃ τοῦτο λίαν συντόμως αὐτὸς ὁ φύσει μυστικοπαθὴς καὶ εὐσεβὴς Ρωσικὸς λαός.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐντυπώσεις ἡμῶν ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ τεχνικῆς προόδου καὶ τῆς ἀρσεως τῶν κοινωνικῶν ἀδικιῶν καὶ ἀθλιότητων δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ἀπεριφράστως—μολοντί ὑπάρχει φόβος νὰ παρεξηγηθῶμεν ἐδῶ ἀπὸ πολλοὺς προμάχους τῶν ἀντικομμουνιστικῶν κινήσεων—ὅτι οἱ ἄθεοι αὐτοὶ Ρῶσοι ἐπαναστάται διὰ τῆς βίας, διὰ τοῦ τρόμου, διὰ τῆς σιδηρᾶς πειθαρχίας, πρὸς τὴν γραμμὴν τοῦ Κόμματος ἔχουν ἐπιτελέσει καὶ ἐπιτύχει ἀξιοθαύμαστα ἐπιτεύγματα, ἂν μάλιστα συγκρίνωμεν τὴν σημερινὴν ἐν Ρωσίᾳ κατάστασιν πρὸς τὴν προεπαναστατικὴν Τσαρικήν ἐποχὴν, καὶ ταῦτα ἐντὸς 45 μόνον ἐτῶν. Ἡ Ρωσία εἶναι ἀχανὴς καὶ ἀπέραντος χώρα, ἡμεῖς δὲ μὴ ἐλθόντες εἰς ἐπαφὴν πουθενά μετὰ τῶν Κυβερνητικῶν κύκλων, καὶ τῶν Κυβερνητικῶν ὑπηρεσιῶν, εἰ μὴ μόνον μετὰ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παραρτήσεων, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν ἐγκύριως διὰ τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ μειονεκτήματα τῆς σημερινῆς κομμουνιστικῆς ἐν Ρωσίᾳ κοινωνίας. Εἰς τὸ σύγγραμμά μου (τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα), (ἔκδ. β'. 1957) ἐκθέτω ἐν ἰδιαιτέροις κεφαλαίοις τὰς βασικὰς ἀρχάς, τὰς μεθόδους καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ Κομμουνισμοῦ ὡς καὶ τὴν σχέσιν αὐτοῦ πρὸς τὸν Χριστιανισμόν. Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐργασία ἐκεῖνη εἶχε γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει αὐθεντικῶν πηγῶν, τώρα, ὅτε ἐκ προσωπικῆς πείρας καὶ αὐτοψίας ἐγνώρισα τὰ ἐν Ρωσίᾳ συμβαίνοντα, παρατηρῶ, ὅτι δὲν ἔχω νὰ προσθέσω ἢ νὰ ἀλλάξω τι ἀπὸ τὰ ἐκεῖ γραφόμενα. Ἐν συντομίᾳ μόνον λέγω τὰ τε πλεονεκτήματα καὶ τὰ μειονεκτήματα τοῦ καθεστώτος, ὅσα ἦσαν ὀφθαλμοφανῆ εἰς ἡμᾶς καὶ προσέκλεσαν ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν. 1. Ἡ Ρωσικὴ ἐπανάστασις ἀπὸ 45 ἐτῶν μέχρι σήμερον εἶχε τὴν τύχην νὰ ἔχη ἐπὶ κεφαλῆς ἀνθρώπους μὲ πολλὰ ὀργανωτικὰ καὶ διοικητικὰ προσόντα καὶ μὲ πίστιν καὶ ἐνθουσιασμόν διὰ τὸ ἰδεῶδες μιᾶς ἀταξικῆς προλεταριανῆς ἢ σοσιαλιστικῆς κοινωνίας. 2. Οἱ ἡγέται οὗτοι κατήργησαν τὴν πλουτοκρατίαν καὶ ἐκτύπησαν πρωτίστως τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐργασίας τοῦ ἄλλου. Τὸ κεφάλαιον, αἱ ἐπιχειρήσεις, τὰ ἐργοστάσια, ὅλα τὰ κοινωφελῆ ἔργα, νοσοκομεῖα πανεπιστήμια, σχολαὶ καὶ ἐξῆς εἶναι εἰς χεῖρας τοῦ Κράτους. Ἐκαστος ἐργάζεται διὰ τὸ σύνολον, διὰ τὸ κοινὸν ἀγαθόν, οὐχὶ δι' ἄλλον τινὰ ἐργοδότην ἢ ἄλλως πως προϊστάμενον, ἀμειβόμενος ἰκανοποιητικῶς καὶ κατὰ τὴν ἐργασίαν του. Μόνον ὁ ὀκνηρὸς ὑπέρβει καὶ εἶναι ἄεργος ἐν Ρωσίᾳ. 3. Ἡ παιδεία πάντων τῶν βαθμῶν, ἡ ὑγεία τῶν πολιτῶν, ἡ νοσο-

κομειακὴ περιθάλψις, ὁ ἀθλητισμός, ἡ στέγασις κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τυγχάνουν ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ μερίμνης καὶ τὰ ἀποτελέσματα εἰς τοὺς τομεῖς τούτους εἶναι ζηλευτὰ καὶ ἐφάμιλλα πρὸς τὰ ἐν ταῖς περισσότερον προηγμέναις χώραις τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀμερικῆς ὑπάρχοντα. 4. Πτωχοὶ ἐν Ρωσίᾳ δὲν ὑπάρχουν—εἰ μὴ μόνον οἱ ὀκνηροὶ ὡς εἴπομεν—πλούσιοι ὑπάρχουν ἀρκετοί, ἀλλ' οἱ ὁποῖοι ἔγιναν πλούσιοι μὲ τὸν μισθὸν τῶν μετὰ τὸ ἡμερομίσθιόν τῶν, καὶ μὲ τὰς οἰκονομίας. Ὑπάρχουν καθηγηταί, ἐπιστήμονες, καλλιτέχναι οἱ ὁποῖοι μὲ τὰς οἰκονομίας τῶν καὶ τοὺς μεγάλους μισθοὺς ἔχουν λαμπρὰς κατοικίας καὶ αὐτοκίνητον. 5. Τὸ κυριώτερον καὶ ἐκπολιτιστικώτερον ἐν τῇ Ρωσικῇ κοινωνίᾳ εἶναι, ὅτι δὲν ὑπάρχει καθόλου διαφθορά καὶ ἐκclusiς τῶν ἡθῶν, οἷα παρατηρεῖται εἰς ὅλας τὰς ἄλλας χώρας, καὶ δὴ εἰς τὰς χριστιανικάς! Εἰς τὰ ξενοδοχεῖα, εἰς τὰ ὑπάρχοντα ὀλίγα κέντρα, εἰς τὰ θέατρα καὶ τοὺς κινηματογράφους, εἰς τοὺς δρόμους, καὶ τὰς πλατείας εἰς τοὺς περιπάτους δὲν συναντᾷς ποτὲ καὶ πουθενά ἀσχημίας, ἀναίδειαν, θρασυτητα, προκλησεις καὶ πονηροὺς πειρασμούς. Ὅλοι ἔχουν σοβαρὰν, μᾶλλον ἀσκητικὴν ἐμφάνισιν, ὡς ἄνθρωποι, τοὺς ὁποῖους σοβαρὸν τι ζήτημα ἀπασχολεῖ καὶ δὲν ἔχουν καιρὸν καὶ ὀρεξιν δι' ἐλαφρότητας καὶ ἀηδίας. Πῶς ἐξηγεῖται τὸ σπάνιον καὶ ἀξιοθαύμαστον τοῦτο φαινόμενον τῆς αὐστηρότητος τῶν ἡθῶν καὶ τῆς ἐκλείψεως πάσης ἡθικῆς διαφθορᾶς; Πολλοί, λέγουσιν, ὅτι ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν πανταχοῦ τρομοκρατίαν. Ἴσως. Ἐγὼ φρονῶ, ὅτι τοῦτο ὀφείλεται μᾶλλον καὶ εἰς τὸ θοὸν πλεονέκτημα, τὸ ἐπίσης σπουδαιότατον, ὅσον καὶ τὸ προηγούμενον, δηλαδή εἰς τὴν ὀ μ α δ ι κ ῆ ν ἢ κ ο ι ν ω ν ι κ ῆ ν εὐ θ ὕ ν η ν. Ἐν τῷ κομμουνιστικῷ καθεστῶτι τὰ πάντα ἐπιτυγχάνονται διὰ ὁμαδικῆς συνεργασίας καὶ εὐθύνης. Τὸ ἄτομον δὲν εἶναι μόνον, ἀλλ' ἀνήκει ἀπαραιτήτως εἰς ἓν σωματεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχουν ἐνταχθῆ πάντες οἱ ἀσκοῦντες τὴν ἰδίαν ἐργασίαν ἢ οἰανδήποτε δρᾶσιν εἰς ὠρισμένην περιφέρειαν. Τὰ σωματεῖα ἢ οἰανδήποτε ταῦτα κατὰ περιφέρειαν ἔχουν συμβούλια τὰ ὁποῖα ἐλέγχουν καὶ παρακολουθοῦν καὶ τὴν ἐργασίαν καὶ τὸ ἦθος τῶν μελῶν τῶν. Μοῦ εἶπον, ὅτι τὸ ἐσπέρας διμελεῖς ἢ τριμελεῖς ἐπιτροπαὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς καθημερινῆς ἐργασίας περιφέρονται εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τὰ κέντρα καὶ παρακολουθοῦν ἀμίσθῃ τὴν ζωὴν τῶν μελῶν, μήπως τυχὸν συναντήσωσι μέλος τι τοῦ σωματείου παρεκτρεπόμενον, ὅποτε ἢ τὸ παραλαμβάνουν φιλικῶς, μὴ ἐπιτρέποντες εἰς τὴν ἀστυνομίαν τὴν σύλληψίν του, ἢ τὸ προσκαλοῦν εἰς τὸ Συμβούλιον τὴν ἐπομένην ἡμέραν καὶ μὲ τὰς προσηκούσας συμβουλὰς καὶ ὀδηγίας διορθῶν αὐτό. Ἡ ἐργασία αὕτη καὶ εὐθύνη τῶν συμβουλίων ἔχει τεραστίαν σημασίαν διὰ τὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων, καὶ τῆς κοινωνίας. Εἰς ἓν χῶλ τοῦ ξενοδοχείου μας, εἰς τὸ πάτωμα τοῦ δωματίου, ὅπου ἔμμενον, ἔβλεπον νὰ συνέρχονται δις τῆς ἐβδομάδος ὀκτὼ ἢ δέκα δεσποινίδες καὶ κυρία. Ἡμῖν περιέργος νὰ μάθω εἰς τί ἀπεσκοπεῖ ἢ συγκέντρωσις τῶν καὶ ἐκπληκτος εἶδον καὶ ἐπληροφορήθην, ὅτι εἶναι αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ ξενοδοχείου, αἱ ὁποῖαι συνέρχονται καὶ μαζί ἐξετάζουσι πῶς διεξάγεται ἡ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ

ἐργασία καὶ ἂν πελάτης τις ἢ καμμία ἐξ αὐτῶν ὑπέ-
πεσεν εἰς κανὲν παράπτωμα, ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ
γότητρον καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς ἐν τῷ ξενοδοχείῳ
κοινωνίας! Τώρα ἐνθυμοῦμαι ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ
᾽Οξφόρδῃ τριμελεῖς ἐκ καθηγητῶν ἐπιτροπαὶ περι-
φέρονται καθ' ἐκάστην ἀνὰ τὰς ὁδοὺς καὶ τὰ κέντρα
τῆς πόλεως καὶ παρακολουθοῦν τὴν ζωὴν τῶν φοιτη-
τῶν, παραλαμβάνουσαι ἰδιαίτερος αὐταὶ ἀντὶ τῆς
ἀστυνομίας τὸν τυχόν παρεκτρέπομενον! Ἡμεῖς ἐν
τῇ ἡμετέρα κοινωνίᾳ ἐργαζόμεθα ὡς ἄτομα μόνον καὶ
νομίζομεν, ὅτι μόνον ἡμποροῦμεν νὰ διορθώσωμεν
τὰ κακῶς ἔχοντα ἐν τῇ συνοικίᾳ μας ἢ γενικῶς ἐν τῇ
κοινωνίᾳ. Πόσον ἀποτελεσματικὴ θὰ ἦτο ἡ δρᾶσις μας,
ἐὰν πολλοὶ ἄλλοι συνειργάζοντο καὶ εἶχον τὴν εὐθύνην
διὰ πᾶν ἄτομον τῆς συνοικίας μας; Ἡ ὁμαδικὴ εὐθύ-
νη, ἡ τόσον ὠφέλιμος καὶ ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐπί-
τευξιν καλῶν ἀποτελεσμάτων εἶναι ἀγνωστον πρᾶγμα
παρ' ἡμῖν. Ἐὰν ὑπῆρχε ἡ κοινωνικὴ αὕτη εὐθύνη
πάντοτε τὰ ἄτομα τὰ ἀποτελοῦντα μίαν συνοικίαν
ἢ περιφέρειαν θὰ συνεδέοντο καὶ θὰ ἐγνωρίζοντο
καλύτερον καὶ θὰ ἀπετέλουσαν μίαν μεγάλην οἰκονόμιαν.
Μόνον οὕτω διορθώνονται καὶ προοδεύουν αἱ κοινωνίαι.
Ἴσως μόνον εἰς αὐτὸν τὸν λόγον ὀφείλεται ἡ αὐστη-
ρότης τῶν ἡθῶν καὶ ἡ ἀπουσία πάσης ἠθικῆς διαφθο-
ρᾶς ἐν τῇ Ρωσικῇ κοινωνίᾳ. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἅπ. Παῦλος,
ὁ ἡρωϊκώτερος καὶ δραστηριώτερος ἄνθρωπος τοῦ
κόσμου, ὁ ἰδρύσας ἀναριθμήτους Ἐκκλησίας ἐν τῇ
εἰδωλοατρικῇ κοινωνίᾳ κατὰ τὰς περιπετειώδεις
ἐκεῖνας περιόδους εἰς τὰς περὶ τὴν Μεσόγειον χώρας
οὐδέποτε ἔδρα καὶ ἐκινεῖτο μόνος, ἀλλ' εἶχε πάντοτε
μαζὶ του δύο ἢ τρεῖς συνεργάτας, τὸν Βαρνάβαν, τὸν
Μάρκον, τὸν Σίλλαν, τὸν Τίτον, τὸν Τιμόθεον, τὸν
Λουκᾶν κ.ἄ. Εἶναι λοιπόν, μάταιαι καὶ αἱ προσπάθειαι
μας διὰ τὸ κοινὸν καλόν, ἐὰν δὲν ἔχωμεν ὅλοι μαζὶ
τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ζωὴν ἐκάστου ἀτόμου ἐν τῇ
περιφερείᾳ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ζῶμεν καὶ ἐργαζόμεθα,
συνεργαζόμενοι μετ' ἄλλων διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον,
ἐὰν βεβαίως εἴμεθα κοινωνικοὶ ἄνθρωποι, ἐὰν εἴμεθα
πραγματικοὶ χριστιανοὶ καὶ δεχώμεθα ὅτι «εἴτε
πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε
δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη»
(1 Κορ. 12,26).

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ μειονεκτήματα τῶν κομμουνι-
στικῶν καθεστώτων εἶναι εὐκολώτερον νὰ ἀπαριθμή-
σωμεν ταῦτα, διότι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν συνηθίσῃ
νὰ βλέπουν παρὰ τῷ ἄλλῳ τὸ κακὸν μᾶλλον ἢ τὸ κα-
λόν. Ταῦτα εἶναι: ἡ ἔλλειψις τῆς ἐλευθερίας καὶ
οἰασθήποτε ἀτομικῆς πρωτοβουλίας, ὁ μὴ σεβασμὸς
πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα, τοῦ ἀνθρώπου
θεωρουμένου ὡς ἀπλῆς μηχανῆς παραγωγικῆς, ἡ
σκληρότης, ἡ βία καὶ ἡ τρομοκρατία ὡς μέσα ἐπι-
βολῆς τῆς κομμουνιστικῆς ἰδεολογίας, ἡ στροφή καὶ
συγκέντρωσις ὅλης τῆς προσοχῆς καὶ τῆς μερίμνης
τῶν πάντων διὰ τὰ ὕλικά ἀγαθὰ καὶ τὴν ὕλικὴν εὐη-
μερίαν καὶ δὴ ἡ καταπολέμησις καὶ ἡ προσπάθεια
πρὸς ἐκρίωσιν τῆς ἐμφύτου ἐν τῷ ἀνθρώπῳ μεταφυ-
σικῆς ὁρμῆς καὶ τῆς πίστεως εἰς τὸν Θεὸν καὶ τῆς
ἀγάπης πρὸς Αὐτὸν καὶ τοὺς συνανθρώπους. Εἶναι
ἀξιοσημείωτον, ὅτι ὅταν ἠρώτησα ἐδῶ ἐν Ἀθήναις
μίαν Ρωσίδα, πῶς ἐξηγεῖ τὸ γεγονός τῆς ἐχθρότητος

τῶν Κομμουνιστῶν πρὸς τὸν Χριστιανισμόν, μοῦ
προέβαλεν ἓνα πρακτικὸν λόγον, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς
διδάσκει τὴν ἀγάπην, τὴν συγχώρησιν, τὴν ἐπιείκειαν,
τὴν ταπεινοφροσύνην, τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ μὲ τοιαύ-
τας ἀρετὰς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιβληθῇ ὁ ἐπαναστατικὸς
σοσιαλισμὸς! Αἱ προμνημονευθεῖσαι ἐλλείψεις εἶναι
θεμελιώδη στοιχεῖα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, διότι
ἄνευ αὐτῶν δὲν νοεῖται ἄνθρωπος καὶ ἀνθρωπίνῃ
ζωῇ. Συνεπῶς δὲν ἡμπορεῖ νὰ στερηθῆται τῶν ἀγαθῶν
τούτων καὶ αὐτὸς ὁ ὑπομονητικὸς Ρώσος! Οἱ κομμουνι-
σταὶ θὰ ὑποχρεωθοῦν καὶ ἤρχισαν ἤδη νὰ ἀποφεύ-
γῃσι τὰς ἀκρότητας καὶ νὰ πλησιάζωσι πρὸς ἀνθρω-
πινώτερας ἰδέας καὶ ἐπιδιώξεις, ὥστε, ἀφ' οὗ καὶ τὰ
πλουτοκρατικὰ καθεστῶτα ἀποβάλωσι τὰ φοβερά
των καὶ ἀπαίσια ἐλαττώματα, συναντηθῶσιν ὅλα τὰ
καθεστῶτα καὶ σχηματίσωσιν οὕτω μίαν κοινωνίαν,
εἰς ἣν θὰ βασιλεύῃ ἡ ἐλευθερία, ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἀγάπη,
ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν ἱεράν καὶ ἀθάνατον ἀνθρωπίνην
προσωπικότητα. Εἰς τοῦτο κέλῃται καὶ προκρίνεται
νὰ συντελέσῃ πολὺ ἡ Ὁρθόδοξος ἐν Ρωσίᾳ ἐκκλησία.
Ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει ἐν ἑαυτῇ θείας δυνάμεις ἱκανὰς
νὰ ἡμερώσωσι τὰ ἦθη τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ μεταμορ-
φώσωσι τὰς ἀνθρωπίνους κοινωνίας κατὰ τὰς αἰωνίους
ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου, δι' ὧν μόνον δύναται νὰ σταθῇ
καὶ νὰ εὐημερίσῃ μία ὑγιὴς κοινωνία. Εὐχόμεθα ἐκ
ψυχῆς νὰ ἴδωμεν τὰς μεταβολὰς ταύτας ἐπὶ τῶν ἡμε-
ρῶν μας, νὰ ἴδωσι ταύτας καὶ οἱ ἴδιοι οἱ Ρῶσοι, οἱ
ἐπωμισθέντες τὰ βάρη μιᾶς πρωτοφανοῦς κοινωνικῆς
ἐπαναστάσεως.

(Τέλος)

ΒΑΣΙΛ. Χ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Ο "ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ",

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1963

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄφιερωμένος

Εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ τὸν Ὁρθόδοξον Βίον γενικώτερον. Τυπωμένος μετὰ πολλὴν φροντίδα, περιέχει ἐκτὸς ἀπὸ τὴν συνήθη ἡμερολογιακὴν ὕλην καὶ καθημερινὰ σημεῖα-
ματα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ὁρθοδόξου Μο-
ναχικοῦ Βίου, τὴν ἰδρυσιν τῶν ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου
Ὄρους καὶ τὴν Μοναστικὴν πολιτείαν αὐτοῦ, εἰς τὴν δρᾶ-
σιν τῶν ἀγιορειτῶν πατέρων κατὰ τὴν ἐνδοξον Βυζαντινὴν
περίοδον καὶ τὴν Τουρκοκρατίαν, τὴν συμβολὴν αὐτῶν
εἰς τὸν Ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμὸν, τὴν διαφύλαξιν
τῶν φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν μας θησαυρῶν καὶ
κειμηλίων καὶ τὴν χριστιανικὴν εὐποιαν. Περιέχει ἐπίσης
ἀποφθέγματα τῶν μεγάλων μορφῶν τοῦ Μοναχισμοῦ ὡς
καὶ γνώμας καὶ κρίσεις Ἑλλήνων καὶ ξένων ἐπιστημόνων,
περὶ τοῦ «Παλαδίου» αὐτοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς
«Ἀκροπόλεως» τῆς φυλῆς μας, ὡς πολὺ εὐστοχα ἐχα-
ρακτήρισαν πολλοὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Συνοδεύεται δὲ ἀπὸ καλλιτεχνικῶν καὶ χρυσοποιικῶν
πλασίων, κοσμούμενον μετὰ χαρακτηριστικὴν πολychρωμον
φωτογραφίαν τῆς πρώτης τοῦ Ἁθωνοῦ Ἱερᾶς Μονῆς τῆς
Μεγίστης Λαύρας.

ΤΙΜΑΤΑΙ (μετὰ πλαισίου) δρχ. 10. Ἄπευθυντέον εἰς
τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν, Ἰασιῶν 1, Ἀθήνας 140,
Τηλ. 716.112 καὶ εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὰ Ὀνομαστήρια τοῦ Μακαριωτάτου.

Εἶναι φενάκη.

Ὁ εὐσεβὴς λαός μας, ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ τιμᾷ τοὺς ἀξιότους πνευματικούς καὶ θρησκευτικούς του ἡγέτας, ἀνέπεμψε θερμὰς δεήσεις πρὸς τὸν Ὑψιστον ὑπὲρ τῆς μακροημερεύσεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσοστόμου ἐπὶ τοῖς ὀνομαστηρίοις αὐτοῦ.

Ἡ ἐν ἄλλῃ δὲ σελίδι τοῦ παρόντος φύλλον γινόμενη περιγραφή τῶν ποικίλων ἐκδηλώσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπὶ τῷ εὐτοχεῖ γεγονότι, ἀποδεικνύει τὴν βαθειὰν ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν, τὴν ὁποῖαν τρέφει οὗτος, ὅσον πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ὅσον καὶ πρὸς τὸν πολὺν Προκαθήμενον αὐτῆς.

Αἱ ἐκδηλώσεις αὗται, ὅσον ἐκ μέρους τῶν ἐπισήμων καὶ τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας τοῦ Ἔθνους μας, ὅσον καὶ ἐκ μέρους τῶν διαφόρων τάξεων τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι ἀπόδειξις τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν πολλαπλῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προσέφερε κατὰ τὴν ἐνδοξον σταδιοδρομίαν του καὶ προσφέρει καὶ σήμερον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος.

Καὶ ἡ Ἐκκλησία, σπνενοῦσα τὰς εὐχὰς αὐτῆς μετὰ τῶν εὐχῶν τοῦ πληρώματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, εὐχεται ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς φυλάττῃ τὸν Μακαριώτατον ὑγιᾶ καὶ μακροημερεύοντα.

Ἡ τακτικὴ τοῦ Βατικανοῦ.

Ὡς ἀπεκάλυψεν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβος, «ἐνῶ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης εἶχε διαμνησθεῖ εἰς τὸν Πάπαν, ὅτι θὰ ἐκάλει τὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ ἀποφασίσουν τὸν σχηματισμὸν πανορθοδόξου ἀποστολῆς παραταρητῶν εἰς Ρώμην, τὸ Βατικανὸν ἤρχισεν ἀποστέλλον εἰδικὸς ἀντιπροσώπους εἰς τὰ κατὰ τόπους Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἄλλας αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, προσκαλοῦν ἰδιαίτερος τοὺς ἀρχηγοὺς αὐτῶν, ὅπως μετάσχον διὰ παρατηρητῶν εἰς τὸ συνέδριον τῆς Ρώμης. Ἡ τακτικὴ αὐτῆ ἀπεκάλυψε τοὺς σκοποὺς τοῦ Βατικανοῦ, ἀποβλέποντος προφανῶς εἰς τὸ νὰ διασπᾷ τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐμμέσως δὲ νὰ ὑπονομεύσῃ τὸ κῦρος τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου».

Ὡς ὀρθῶς ἐτονίσθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου, ἡ τακτικὴ αὐτῆ τοῦ Βατικανοῦ κατέστησε περισσότερον φανερόν, ὅτι οἱ ἐλιγμοὶ τῆς ρωμαιοκαθολικῆς ἡγεσίας ἀποβλέπουν εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν Ρώμην Ἡ ἀποκάλυψις αὕτη ἐνισχύει τοὺς ἐνδοιασμοὺς τῶν ὑποστηριζόντων, ὅτι οὐδεὶς σοβαρὸς διάλογος εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρχίσῃ μὲ τοὺς Ῥωμαιοκαθολικούς, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν παρέχουν ἐγγυήσεις, ὅτι θὰ παύσουν αἱ προσπάθειαι ὑπονομεύσεως τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ ἐφημερὶς «Καθολικὴ», ἐνῶ ὁμολογεῖ ὅτι ἡ «Ἀποστολὴ ἢ Διακονία» διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς ἐκδόσεως τῶν «Κατηχητικῶν Βοηθημάτων», «συνεπιλήρωσεν ἄρτιον ἔργον κατηχητικῆς μορφώσεως τῶν τριῶν ἡλικιῶν τῶν παιδῶν», ἐπιτίθεται ἐναντίον τοῦ συγγραφέαντος ἐν τοῖς Βοηθήμασι τούτοις ἐν μᾶθημα, ὅπερ, συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐγκεκριμένον Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα, ἀναφέρεται εἰς τὰς κακοδοξίας καὶ πλάνας τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Τί τὸ ἄτοπον ὑπάρχει εἰς τὸ γεγονός τοῦτο; Ἀγνοεῖ ἢ «Καθολικὴ», ὅτι δεκάδες ξειογλώσσων ἐγχειριδίων τῆς ρωμαιοκαθολικῆς διδασκαλίας ὁμιλοῦν διὰ τὰς «πλάνας» τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν; Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι τὰ ἐγχειρίδια ταῦτα καλλιεργοῦν τὸ μῖσος; Πῶς θὰ ἦσαν ἄρτια τὰ Κατηχητικὰ Βοηθήματα τῆς Ἀπ. Διακονίας, ἂν δὲν ἀφιέρουν καὶ ἐν μᾶθημα διὰ τὰς πλάνας τῶν Ῥωμαιοκαθολικῶν;

Τὸ νὰ ὁμιλῇ τις περὶ τῶν πλανῶν τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας οὐδόπως ἀντιτίθεται πρὸς τὸ φιλενωτικὸν ρεῦμα. Ἡ πρὸς τὴν ἐνωσιν ὁδὸς θὰ διανοιγῇ οὐχὶ διὰ τῆς ἀποκρῶσεως τῶν πλανῶν καὶ κακοδοξιῶν τῶν ἑτεροδόξων ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς συνειδητοποιήσεως τῶν κακοδοξιῶν αὐτῶν, διὰ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας τῶν πεπλανημένων καὶ διὰ τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῶν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Ἐὰν τῷ ὄντι ὁ Πάπας, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ «Καθολικὴ», δέχεται «τὴν παράδοσιν καὶ τὴν καθ' ὅλον πρᾶξιν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας... καὶ δὴ μετ' εὐχαριστήσεως καὶ θαυμασμοῦ», τότε διατί δὲν ἀποκρῶσει τὰς τορπιλλιζούσας τὴν ἀρχαίαν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν καὶ πρᾶξιν διδασκαλίας περὶ τοῦ πρωτείου καὶ τοῦ ἀλαθῆτος αὐτοῦ; Ἐφ' ὅσον δὲν γίνεται ἡ ἀποκρῶσις αὕτη, ὁ ἐν τῷ θεσμῷ τῆς Οὐνίας ἐκδηλούμενος δῆθεν σεβασμὸς τοῦ Πάπα πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν εἶναι φενάκη.

Ἀπαιτεῖται ἀνάλογος ἐκπαιδεῖσις πάντων τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν.

Τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Μπρατσιώτου παρουσιασθὲν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ἐκκλησίας» πρόβλημα τῶν σχέσεων Θρησκείας καὶ Παιδείας ἐν Ἑλλάδι κατέστησε πάλιν συνειδητὰς τὰς ἐλλείψεις, τὰς ὁποίας παρουσιάζει ἡ ἐν τῇ Ἐκπαιδεύσει παρεχομένη θρησκευτικὴ ἀγωγή.

Εἶναι ἐπὶ τέλους καιρὸς νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ ἀρμόδιοι, ὅτι ἡ ὁλοκληρωμένη θρησκευτικὴ ἀγωγή δὲν ἀπαιτεῖ μόνον τὴν δίωρον καθ' ἑβδομάδα διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν ὑπὸ θεολόγων ἐπαρκῶς κατηρτισμένων καὶ ἐχόντων πρὸ πάντων ζῶντα ὀρθόδοξα βιώματα, ἀλλ' ἐπὶ πλέον ἐπιβάλλει τὴν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων λήψιν τῶν ἀναγκασιούτων μέτρων, ἵνα πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ λειτουργοὶ τῆς

ἐκπαιδεύσεως ἐμφροῶνται ὑπὸ γνησίῳ ὀρθοδόξῳ πνεύματος καὶ ὑποβοηθοῦν τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ ἔργου τοῦ θεολόγου. Δὲν πρέπει αἱ μορφωτικαὶ ἐνέργειαι αὐτοῦ νὰ συναυτοῦν τὴν ἀδιαφορίαν τῶν λοιπῶν συναδέλφων του ἢ καὶ νὰ παρακωλύονται ὑπ' αὐτῶν.

Ὅθεν αἱ προσπάθειαι τῶν ἀρμοδίων δεόν νὰ τείνουν οὐ μόνον πρὸς ἀναζωογόνησιν τοῦ μαθήματος τῶν Θεολογικῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀνάλογον ἐκπαίδευσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν ὅλων τῶν κλάδων, ἀκόμη καὶ τῶν γυμναστῶν, εἰς τρόπον ὥστε οὗτοι νὰ ἔχουν συνειδητοποιήσει τὴν ἀποστολὴν των. Αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ ὑποδεικνύουν οὗτοι λόγῳ τε καὶ ἔργῳ εἰς τοὺς νέους τὰς δεοντολογικὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ διέπουν πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς δημιουργίαν ὑγιῶς καὶ ὀλοκληρωμένου πολιτισμοῦ, ἐν τῷ ἑποίῳ πᾶσαι αἱ πολιτιστικαὶ ἀξίαι, ὑπὸ τὴν ἐνοπιῶν δυνάμιν τῆς ζωῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς πίστεως καὶ ζωῆς, θὰ συναναπτύσσονται ἀρμονικῶς, συμφώνως πρὸς τὴν ὀρθόδοξον ἱεραρχικὴν κλίμακα καὶ διαβάθμισιν τῶν ἀξιῶν τούτων.

«Προσαρμογὴ εἰς τὰς συγχρόνους συνθήκας»

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν γραφέντων εἰς τὸν Τύπον περὶ τῶν τάσεων τῆς Β' ἐν Βατικανῷ Ρωμαιοκαθολικῆς Συνόδου περὶ προσαρμογῆς αὐτῆς εἰς τὰς συγχρόνους συνθήκας τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, τινὲς δημοσιογράφοι ἔφεραν πάλιν πρὸς συζήτησιν τὸ ζήτημα τοῦ συγχρονισμοῦ τοῦ καθ' ὅλον ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀναμφιβόλως ἡ Ἐκκλησία πρέπει ἐξ ἀγάπης νὰ παρακολουθῇ μὲ στοργὴν τὴν ἐπικαιρότητα τῆς στιγμῆς καὶ νὰ χρησιμοποιῇ τὰς ἐκάστοτε ἐκφάνσεις τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ βίου ὡς «ὀστράκινα σκευή», εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἐμβάλλῃ τὸν οὐράνιον θησαυρόν.

Ἄλλ' ὁ συγχρονισμὸς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου οὐδέποτε σημαίνει ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῶν θησαυρῶν τῆς Ὀρθοδοξίας μας καὶ ἐκ τοῦ κηρύγματος περὶ Χριστοῦ ὡς Θεοῦ καὶ Σωτῆρος, ὡς θὰ ἤθελον οἱ ὑπερφιλελεύθεροι προτεστάνται ἐπρόσωποι τῆς Θεολογίας τοῦ Bullmann ἢ ὡς θὰ ἐφοβοῦντο οἱ ὑπερσυντηρητικοὶ ὅλων τῶν ὁμολογιῶν. Ὁ Χριστὸς εἶναι χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός. Πάντοτε μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων ἡ διδασκαλία περὶ τοῦ Ἐσταυρωμένου καὶ Ἀναστάντος Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ θὰ ἀποτελῇ τὸν ἀκρογωνιαίον λίθον, τὸν πνεύμονα καὶ τὴν ὡς αὐτοῦ ἀνακαινιζομένην νεότητητα καὶ θαλερότητα τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ συγχρονισμὸς αὐτοῦ πρέπει νὰ συνίσταται εἰς τὴν προσπάθειαν νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν τὸ πνεῦμα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ μὲ τὴν σύγχρονον πραγματικότητα. Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται κατ' ἐξοχὴν διὰ τῆς Ὀρθοδόξου λατρείας, ἣτις εἶναι ἡ ἐνώπιον ἡμῶν συνέχισις, ἀνανέωσις καὶ αἰσθητοποιήσις τῆς ζωῆς τοῦ Σωτῆρος, κατανεμομένης εἰς τὰς ἐορτὰς καὶ παρουσιαζομένης μυστηριωδῶς ἐνώπιον ἡμῶν διὰ τοῦ τρόπου τοῦ «συγχρονισμοῦ» καὶ τῆς ὑπερπηδήσεως τῶν ἱστορικῶν ἀποστάσεων. Ὁ Χριστὸς ἔρχεται σήμερον διὰ

τῆς λατρείας πρὸς ἡμᾶς, ὡς ἦλθε καὶ πρὸς τοὺς συγχρόνους Αὐτῶ.

Εὐρωπαϊκὴ συνάντησις.

Εἶναι εὐτύχημα, ὅτι ὅσοι ἀσχολοῦνται σοβαρῶς μὲ τὸ πρόβλημα τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος κατανοοῦν ὀλοκλήρως καὶ περισσότερον, ὅτι αὕτη θὰ ἐπιτευχθῇ μόνον, ὅταν στηριχθῇ ἐπὶ πνευματικῶν θεμελιῶν καὶ δὴ ἐπὶ τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος.

Λίαν ἐντόνως ἡ ἀλήθεια αὕτη τελεῖται κατὰ τρόπον ἀξιεπαινον εἰς τὰς σελίδας τοῦ μηνιαίου γερμανικοῦ περιοδικοῦ «Εὐρωπαϊκῆς συνάντησις» (Europäische Begegnung), ὅπερ ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς «Ἐταιρείας πρὸς προαγωγὴν τῆς ἀνατολικο-δυτικῆς συναντήσεως ἐν Ἐυρώπῃ». Οἱ συντάκται τοῦ λαμπροῦ τούτου περιοδικοῦ ὀρθότατα φρονοῦν, ὅτι ἡ εὐρωπαϊκὴ ἐνότης θὰ προπαρασκευασθῇ μόνον μὲ ἓνα εὐκρινῆ «διάλογον μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως», καθ' ὃν ὁ Δυτικὸς κόσμος πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ γνωρίσῃ τοὺς πνευματικὸς θησαυροὺς τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς. Ἀκριβῶς δὲ τὸ περιοδικὸν τοῦτο, διὰ τὰ ὑποβοηθήσῃ τὸν διάλογον αὐτόν, καταχωρεῖ συχνάκις εἰς τὰς σελίδας του εἰκόνας καὶ ἐκλεκτὰ ἄρθρα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς.

Ἄς εὐχηθῶμεν, ὥστε αἱ ἐκδηλώσεις αὗται νὰ πολλαπλασιασθοῦν, διὰ τὰ κατασῆσῃ ὁ Δυτικὸς κόσμος, ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία, ὡς κατ' ἐπανάληψιν ἔχομεν τονίσει, εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν εἰσποδὸς δυνάμις, ἣτις δύνανται νὰ ἐνώσῃ τὰ διεστῶτα καὶ νὰ ἐξελίξῃ τὰς χωριζούσας τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη διαφορὰς καὶ ἀντιθέσεις.

Διὰ τοὺς Ἕλληνας τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης.

Ὀρθότατα ὁ «Ἀθηναῖος» ἐν τῇ «Καθημερινῇ» σημειοῖ, ὅτι ἐν τῇ Κεντρικῇ Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως ἐν τῇ Γερμανίᾳ ἀπαιτεῖται ἡ ὑπαρξίς «μερικῶν μορφωμένων ἱερέων, ποὺ θὰ εἶναι καὶ ἱεροκήρυκες συγχρόνως, οἱ ὁποῖοι θὰ περιέρχονται κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐναλλάξ τὰ διάφορα βιομηχανικὰ κέντρα, ὅπου ἐργάζονται Ἕλληνες ἐργάται, θὰ λειτουργοῦν, θὰ στεφανώνουν, θὰ βαπτίζουν, θὰ κηρύσσον καὶ θὰ συμβουλεύουν. Βεβαίως δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ λόγος περὶ οἰκοδομήσεως ὀρθοδόξων ναῶν, διότι οἱ Ἕλληνες μεταβάσκει ἀπ' ἐνός μὲν εἶναι διεσκορπισμένοι, ἀπ' ἐτέρον δὲ δὲν πρόκειται νὰ παραμείνουν διὰ παιτὸς εἰς τὴν ξένην γῆν. Οὐχ ἦττον ὅμως ἡ Θεία Λειτουργία εἶναι δυνατὸν νὰ τελεῖται ἄριστα ὁπουδήποτε καὶ εἰς οἰανδήποτε ἡμέραν. Ἔτσι οἱ ἐργάται, ἔστω καὶ ἂν εἶναι ὀλίγοι ἐδῶ κι' ἐκεῖ, θὰ ἐκκλησιάζονται μίαν φορὰν κάθε μῆνα, συμφώνως μὲ τὰς συνθήκας τῆς ἐργασίας των καὶ θ' ἀκούουν θεῖον καὶ ἐθνικὸν κήρυγμα».

«Γέφυρα».

Ὀφείλονται θερμότατα συγχαρητήρια εἰς τὸν αἰδεσ. κ. Ἀντώνιον Ἀλεβιζόπουλον, ἱερέα ἐν τῇ περιοχῇ Ἀνοβέρον τῆς Γερμανίας διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐμπύχωσιν τῆς «Ὀρθοδόξου Διακονίας ἐν Νίτερσα-

χσεν» και δια τῆ ὑπ' αὐτῆς ἔκδοσι τοῦ περιοδικοῦ «Γέφυρα», ὅπερ ἔχει ὡς κύριον σκοπὸν νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἐν Γερμανίᾳ Ἑλληνας νὰ διατηρήσουν ζωντανὸν τὸν σύνδεσμον των πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν.

Εἰδικώτερον τὸ ἔντυπον τοῦτο φιλοδοξεῖ νὰ γίνῃ ἡ Γέφυρα διὰ τὴν ἐπικοινωνίαν καὶ τὴν ἐνοποίηση ὄλων τῶν ἀδελφῶν μας, ποὺ βρίσκονται διασκορπισμένοι σὲ 75 διαφορετικὰ πόλεις καὶ χωρία τῆς περιοχῆς Νίντερσαχσεν... Θέλει νὰ εἰσέλθῃ σὲ ἐργαστῆρια βρειᾶς βιομηχανίας καὶ κατασκευῆς μηχανῶν, νὰ ζητήσῃ τοὺς Ὀμογενεῖς μας στὰ ἐργαστῆρια καλλίου, αὐτοκινήτων, ἐλαστικῶν, ὑαλοποιίας, κεραμοποιίας καὶ κονσερβοποιίας. Ἡ «Γέφυρα» φιλοδοξεῖ νὰ κρατήσῃ συντροφιά σ' ὄλους τοὺς Ἑλληνας ποὺ ἐργάζονται σὲ ἐξέχικὰ κέντρα καὶ σὲ διάφορες μικρότερες ἐπιχειρήσεις... Ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκολουθήσῃ τέλος τοὺς πολυάριθμους ἐργάτες μας στὸ σιδηρόδρομον καὶ νὰ γίνῃ ἔτσι ἡ Γέφυρα τῆς Ὀμογενείας στὸ Νίντερσαχσεν».

Ἡ «Ἐκκλησία», χαιρετίζουσα τὴν ἔκδοσιν τῆς «Γεφυρας», εὐχεται ὅπως στεφθοῦν ὑπὸ ἐπιτυχίας οἱ εὐγενεῖς σκοποὶ τῆς, ἵνα τὸ φῶς τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας λάμπῃ καὶ ἐν Γερμανίᾳ.

« Ἀποτελεῖ πρόκλησιν »:

Μὲ βαθυτάτην λύπην ὁ εὐσεβὴς ἑλληνικὸς λαὸς ἐπληροφόρηθη ἐκ τοῦ Τύπου, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστογενέων θὰ γίνων ἠθιανάτα τὰ ἐγκαίρια τοῦ καζίνου τῆς Κερκύρας.

Εἶναι πράγματι ἐκπληκτικὸν πῶς ἀποτολμῶνται ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἑλλάδι τοιαῦται προσβολαὶ τῶν ἠθικῶν ἀξιών, αἵτινες ἀποτελοῦν ἐν τῶν θεμελίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Ἐνῶ τὰ τυχερὰ παιγνίδια ἀπαγορεύονται, ἐπιτρέπεται κατὰ ἀξιοκατάκριτον ἀντινομίαν, ἡ λειτουργία τοῦ καζίνου τούτου.

Ἐπὶ πλέον ὀρθῶς ἐτονίσθη, ὅτι «ἡ ἐκλογὴ τῆς σωτηρίου ἑορτῆς τῶν Χριστογενέων ὡς ἡμέρας τῶν ἐγκαινίων τῆς χαρτοπαικτικῆς λέσχης ἀποτελεῖ πρόκλησιν, προσβάλλουσαν τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα καὶ ἐκθέτουσαν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τὸ κράτος», τὸ ὁποῖον ἰσχυρίζεται, ὅτι προσστατεῦει τὴν ὀρθόδοξον πίστιν καὶ ζωὴν καὶ τὰς ἠθικὰς ἀξίας.

Ἡ Ἑβδομάς «Θέαμα καὶ Νεότης».

Κατόπιν πρωτοβουλίας τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Συλλόγων Γονέων τῶν μαθητῶν τῆς Ὀμοσπονδίας Λειτουργῶν Μέσης Ἐκπαίδευσως, τοῦ Συλλόγου Γονέων Ἰδιωτικῶν Σχολείων καὶ τῆς Ἑθνικῆς Ὄργανώσεως Πολυτέκνων διοργανώθη ἡ ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Θέαμα καὶ Νεότης» Ἑβδομάς: ἥτις θὰ διαρκέσῃ ἀπὸ 25ης τρέχοντος μέχρι τῆς 2ας ἐπομένου μηνὸς καὶ θὰ συνίσταται εἰς τὴν διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης ὡς πρὸς τὰ ληπτέα μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἑλληνικῆς νεότητος ἀπὸ τῶν ποικίλων κακῶν ἐπιδράσεων καὶ εἰδικώτερον ἀπὸ τῶν ἀσέμων καὶ ἐγκληματικῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν.

Ἡ ἐνέργεια αὐτὴ δεῖγμα τοῦ πεφωτισμένου ἐνδιαφέροντος τῶν Ἑλλήνων γονέων καὶ εκπαιδευτικῶν λειτουργῶν ἔσται ἐνὸς ἐκ τῶν σοβαρωτέρων κινδύνων ἐξ ὅσων ἀπειλοῦν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν τῆς νεότητος εἰς τὴν σημερινὸν κόσμον εἶναι μία ἐκδήλωσις μαρτυροῦσα καὶ τὴν ἀποφασιστικότητά, μεθ' ἧς γονεῖς καὶ διδάσκαλοι ἀντιμετωπίζουσι τὸν κίνδυνον αὐτόν. Τὸ κακὸν θέαμα εἶναι φοβερὰ μάλιστα καὶ πρέπει Ἑκκλησία Γονεῖς καὶ Ἐκπαίδευσιν νὰ κάμουν τὸ πᾶν διὰ ν' ἀπαλλάξουν τὸν λαὸν καὶ εἰδικώτερον τὴν νεότητά ἀπὸ τὴν ἀπροσμετρήτως φθοροποιὸν ἐπίδρασίν του. Ἰδιαιτέρως θὰ εἴχομεν νὰ συστήσωμεν εἰς τοὺς σχόλους τὴν ὥραίαν αὐτὴν πρωτοβουλίαν ὅπως ἐπισημάνουν εἰς τὴν Πολιτείαν τὸ ἐν πολλοῖς ἀχρειότατον ποῖον — ἀπὸ αἰσθητικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως — τῆς ἑλληνικῆς κινηματογραφικῆς παραγωγῆς καὶ ζητήσουν ἄμεσον λήρην σοβαρῶν μέτρων πρὸς ἐξαφάνισιν αὐτοῦ τοῦ φαινομένου τὸ ὁποῖον ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀφῆρει τὴν ἐντόπισιν ὅτι ἡ σημερινὴ Ἑλλάς εἶναι ὑπανάπτυκτος πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς χώρα. Διότι, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν τῶν δυναμένων νὰ ἔχουν γνώμην ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἑλληνικὴ κινηματογραφικὴ παραγωγή — ἐκτὸς βεβαίως ἐξαιρέσεών τιων — εἶναι ὅτι χειρότερον θὰ εἶχε νὰ προσφέρῃ ἢ ὀθῶνη.

Ἡ «δίκη τῆς θαλιδομίδης».

Ἀσχέτως πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν ἡ ἐν Βελγίῳ δίκη τῶν γονέων εἴτινες ἐθανάτωσαν τὸ παραμορφωθὲν ἐκ τῆς κατὰ τὴν κήσιν ἐπενεργείας τοῦ φαρμάκου «θαλιδομίδης» βρέφος των εἶχον ἀσφαλῶς ἕνα ὠφέλιμον ἀντίκτυπον εἰς τὴν διεθνή χριστιανικὴν γνώμην διὰ τῶν σχολίων τὰ ὁποῖα συνώδευσαν ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ παγκοσμίου σοβαροῦ Τύπου τὴν σχετικὴν εἰδησεογραφίαν. Ὁ ὠφέλιμος οὗτος ἀντίκτυπος συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἐγνώσθη καὶ ἐνετυπώθη εἰς εὐρέα στρώματα μία πραγματικότης, τὴν ὁποῖαν πολλοὶ χριστιανοὶ ἠγγόνων ἢ συνέχουσι: ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν ἐπιδοκιμάζει τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀκόμη καὶ εἰς ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁπίαν, ὡς ἡ ἀποτελέσασα τὸ θέμα τῆς προαναφερθεῖσης δίκης, ἡ λογικὴ καὶ μία ὄφρις τῆς ἀγάπης φαίνεται νὰ ὑπαγορεύουν τὴν εὐθανασίαν. Τοῦτο ἔχει σημασίαν μεγίστην ἐπὶ ἐνὸς παρεμφεροῦς τομέως ἐγκληματικῆς καταπατήσεως τοῦ θείου θελήματος ὑπὸ ἱατρῶν καὶ γονέων: τοῦ τῶν ἀμβλώσεων διὰ λόγους πάντοτε μὴ περιέχοντας οὐδὲν οὐσιώδες ἐλαφροντικόν. Ἡ ἐγκληματικὴ αὐτὴ καταπάτησις τοῦ θείου νόμου εἶναι καθημερινὸν κρούσμα ὄλων τῶν πεπολιτισμένων κοινωνιῶν, ἐξηγεῖται δέ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι πολλοὶ χριστιανοὶ δὲν ἔχουν πλήρη γνώσιν καὶ συναίσθησιν τοῦ θανασίμου τούτου ἁμαρτήματος.

«Τὰ σκουπίδια τοῦ σκανδάλου».

Καθ' ἃ ἀναφέρει εἰς ἐπιστολὴν του πρὸς τὸ «Βῆμα» ὁ Ἅγιος Κισάμοι καὶ Σελίνου, ἐκλεκτός

ιεράρχης τῆς Κορήτης, εἰς τὸ βελγικῆς ἐκδόσεως «*Vivante Afrique*» ἐδημοσιεύθησαν στατιστικά, ἐξ ὧν προκύπτει, ὅτι «ἀπὸ τὰ περισσεύματα τῶν φαγητῶν, ποὺ ρίπτονται ὡς σκουπίδια εἰς μίαν πόλιν τῆς Ἀμερικῆς θὰ ἠδύνατο νὰ τραφῇ ὁ πληθυσμὸς μιᾶς δλοκλήρου πόλεως ἐν Ἐδρώπῃ. Καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπὸ τὰ σκουπίδια φαγητῶν μιᾶς πόλεως τῆς Ἐδρώπης θὰ ἠδύνατο νὰ τραφῇ ὁ πληθυσμὸς μιᾶς δλοκλήρου πόλεως τῆς Ἀσίας».

Αἱ πληροφορίαι αὗται, ἐν συσχετισμῷ πρὸς ὅσα προσφάτως ἐσημειώσαμεν περὶ τοῦ ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς ὑποσιτίζεται, ἀποδεικνύουν, ὅτι τὰ λεγόμενα «Χριστιανικά» ἔθνη χρῆζον πραγματικοῦ ἐκχριστιανισμοῦ καὶ πνευματικῆς ἀναγεννήσεως. Ὡς γράφει ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς ἱεράρχης, εἶναι «καιρὸς νὰ ἀποσπάσωμεν τὰ βλέμματά μας ἀπὸ τὴν ἐκτοφλωτικὴν λάμψιν τῶν βομβῶν καὶ τῶν πυραύλων τοῦ πολιτισμοῦ μας καὶ νὰ τὰ στρέψωμεν ὀλίγον καὶ πρὸς τὴν γῆν, πρὸς τὸν πεινασμένον καὶ γομνὸν συνάνθρωπον καὶ «πλησίον» μας. Καιρὸς νὰ ἴδωμεν μὲ περισσοτέραν εὐλικρίνειαν καὶ ἀποκριτικὴν τὸν Χριστιανικὸν πολιτισμὸν. Καιρὸς νὰ ἴδωμεν μίαν σκηνὴν τραγικότητος, ἀνθρωπίνης τραγικότητος, κάτω ἀπὸ τὴν ἀπαστρέφουσαν ἐπιφάνειαν τοῦ θεοποιημένου τεχνικοῦ μας πολιτισμοῦ», ὅστις ἐξεκολάφη μακρὰν τῆς ζωοποιῦ πνοῆς τοῦ Ὁρθοδόξου πνεύματος.

ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Προκειμένου ἡ Ριζάρειος Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ νὰ πληρῶσῃ τὴν τακτικὴν θέσιν τοῦ Οἰκονόμου τῆς Σχολῆς καλεῖ τοὺς ἐνδιαφερομένους κληρικούς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοὺς κεκτημένους τοῦλάχιστον τὸν βαθμὸν τοῦ Πρεσβυτέρου καὶ πτυχίον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἢ ἀπολυτήριον Ἐκκλησι. Σχολῆς ἢ πτυχίον Ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου, ὅπως μέχρι 25 Νοεμβρίου ἔ. ἔ. ὑποβάλλουν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Σχολῆς (Λεωφ. Βασ. Σοφίας 24, Ἀθήναι 140) αἰτήσιν μετὰ παντὸς στοιχείου περὶ τῆς δράσεώς των.

Πληροφορίαι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Σχολῆς: Βασ. Σοφίας 24. Τηλ. 712-194, καθ' ἑκάστην.

Ἐντολὴ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Ὁ Γραμματεὺς

Β. Γιαννῆς

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

Κλητήριον Ἐπίριμα

Πρὸς τὸν Ἱεροδιάκονον Πανάρετον Βαγγῆν
Ὁδὸς Ραιδεστοῦ 25. — Νέα Σμύρνη Ἀθῆνας

Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κοθῆρων τῆ 8ῃ Δεκεμβρίου ἡμέρᾳ Σαββάτω καὶ ὥρα 9ῃ π.μ. ἔ. ἔτους, ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ τῆς ἡς ἀπελογήθης κατηγορίας ἐνώπιον τοῦ ἐκτελούντος χρῆν ἀνακριτοῦ Ἱερέως Σταύρου Χάρου ἐν Κυθήροις.

Προσεπιδηλοῦταί σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ἐν Κυθήροις τῆ 10ῃ Νοεμβρίου 1962

† Ὁ Κυθήρων Μελέτιος

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Ο ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (+)

Τῆ 8ῃ Νοεμβρίου ἀπεβίωσεν ὄλωσ αἰφνιδίως ἐκ καρδιακῆς προσβολῆς ὁ παρεπιδημῶν ἐνταῦθα Μητροπολίτης Ἐρμουπόλεως κυρὸς Εὐάγγελος. Ὁ ἀείμνηστος Ἱεράρχης ἐγεννήθη εἰς Δελβινάκιον Ἰωαννίνων ἐν ἔτει 1903. Τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐδιδάχθη εἰς τὴν Ζωσιμαίαν Σχολὴν τῶν Ἰωαννίνων, ἀκολούθως δ' ἐφοίτησεν εἰς τὴν Ζωγράφειον Σχολὴν τοῦ Πέραν, εἶτα δὲ εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐξ ἧς ἀποφοιτήσας ὑπηρέτησεν εὐδοκίμως ὡς Ἱεροκλήρυς παρὰ τῆ Ἱερᾶ Μητροπόλει Δρυϊνουπόλεως. Ἀκολούθως μετέβη εἰς Ἀλεξανδρείαν, ἐνθα ἀμέσως ἀπέσπασε τὴν ἐκτίμησιν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφύρου, ὅστις ἀνέθεσεν αὐτῷ νὰ περιοδεύσῃ ὀλόκληρον τὴν Ἀφρικανικὴν ἡπειρον πρὸς μελέτην διαφόρων ζητημάτων ἀφορώτων εἰς τὴν Ἀλεξανδρινὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἀνατεφείσης αὐτῷ ἀποστολῆς καὶ ἡ ὀσημέραι καθισταμένη ἐκδηλος ἱκανότης τοῦ αἰοιδίμου εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐκλογὴν τούτου εἰς τὸ ἀνώτατον ἀξίωμα τῆς Ἱερουσῆνης. Καὶ ἀρχικῶς μὲν ἐξελέγη ὡς Βοηθὸς Ἐπίσκοπος ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς Ἐπισκοπῆς Βαβυλώνας, βραδύτερον δὲ ὡς Μητροπολίτης Ἐρμουπόλεως. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου κ. Χριστοφύρου Γενικὸς Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος. Ὑπὸ τὴν ιδιότητά του δὲ ταύτην κατάρθωσε ἐντὸς ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος, ἀναπτύξας ἀπαράμιλλον δραστηριότητα, νὰ βοηθήσῃ ἀποτελεσματικῶς τὸν γηραιὸν Πατριάρχην εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Ἐσχάτως δὲ πατριαρχικῆ ἐντολῆ μετέβη εἰς διαφόρους χώρας τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ εἰς Καναδᾶν, ἐνθα ἐπιτυχῶς διεπραγματεύθη τὸ ζήτημα τῆς εἰς τὰς χώρας αὐτὰς ἐγκαταστάσεως ὁμογενῶν προσφύγων ἐξ Αἰγύπτου.

Ὁ ἐκλιπὼν Ἱεράρχης ἔνεκα τῶν πολλαπλῶν προσόντων, δι' ὧν ἦτο προικισμένος, εἶχε καταστή φυσιογνωμία ἐξέχουσα τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας. Ἡ βαθεῖα δὲ παρ' αὐτοῦ γνῶσις τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ἡ σύνεσις καὶ ἡ διοικητικὴ πείρα καὶ ἱκανότης συμπορευομένη μετὰ ἀκαταπόνητου ἐργατικότητος εἶχον ἀναδείξει τὸν μεταστάντα εἰς Ἱεράρχην περιωπῆς, οὐτινος ἡ ἀπώλεια καθίσταται ἰδιαίτερος αἰσθητῆ, λόγῳ τῶν κρίσιμων περιστάσεων ὑφ' ἃς διατελῶσι σήμερον αἱ ὀρθόδοξοι Ἐκκλησία τῆς Ἀφρικῆς.

Ἐκτὸς τῆς πλουσίας διοικητικῆς δράσεώς του ὁ μεταστὰς ἀνέπτυξεν καὶ πλουσίαν πνευματικὴν τοιαύτην. Εἶχε δὲ καὶ ἐξαιρετον συγγραφικὸν τάλαντον. Τὸ «Δοκίμιον Ρητορικῆς», τὸ ὅποιον ἐξέδωκε ἀποτελεῖ ὑπόδειγμα ὕφους καὶ ρητορικῆς τέχνης.

Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἐβᾶλη ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν, χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομου, παρισταμένων τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν, τῶν παρεπιδημούντων Ἱεραρχῶν καὶ πλήθους λαοῦ.

Αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Ιερά Σύνοδος

'Η 'Ιερά Σύνοδος εως σειράν συνεδριών άπησχολήθη με τὸς προτάσεις τῆς Κυβερνήσεως περὶ ἰδρύσεως ἐνιαίου οἰκονομικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς 'Εκκλησίας καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως ἀπορρίψῃ ταύτας, δι' ἀνακοινωθέντος δὲ αὐτῆς γνωρίσει τοὺς λόγους εἰς τὸν εὐσεβῆ 'Ελληνικὸν λαόν.

Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς 'Ιεράς Συνόδου εἰς τὴν ἐν Γενεύῃ γενομένην συνέλευσιν τῆς 'Επιτροπῆς Μεταναστεύσεων καὶ προσφύγων (ἀπὸ 9-11 Νοεμβρίου) τὴν 'Εκκλησίαν τῆς 'Ελλάδος ἀντιπροσώπησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Δαμασκηνός.

'Αποστολικὴ Διακονία. 'Αποφάσει τῆς 'Αγίας καὶ 'Ιεράς Συνόδου τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος ὠρίσθησαν ὡς Συνοδικὰ μέλη τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς 'Αποστ. Διακονίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς Συνοδικῆς θητείας αὐτῶν (1962-63) τακτικὰ μὲν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μοιεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Κυπριανὸς καὶ Παραμυθίας, Φιλιστῶν καὶ Γηρομείου κ. Τίτες, ἀναπληρωματικὰ δὲ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Διδυμοτείχου καὶ 'Ορεστιάδος κ. Κωνσταντῖνος καὶ Καστορίας κ. Δωρόθεος.

—'Απὸ τῆς 14ης παρ. μηνὸς 'Οκτωβρίου ἤρχισαν γενόμενα ἐν τῇ 'Αποστολικῇ Διακονίᾳ καθ' ἑκάστην Κυριακὴν καὶ ὄραν 7 μ.μ αἱ ὀμιλίας τῆς «Φωνῆς τοῦ Κυρίου». 'Επὶ τῇ ἐνάξει τῶν ἀνωτέρω ὀμιλιῶν ὁ Θεοφιλέστατος Γεν. Διευθυντῆς τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας 'Επίσκοπος 'Αχαΐας κ. Παντελεήμων ἐτέλεσε τὸν ἀγιασμὸν καὶ ἐν συνεχείᾳ ὀμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος «'Η Προσευχὴ». Εἰς τὴν προσάθειαν ταύτην τῆς 'Εκκλησίας συμμετέχουν ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ 'Αποστολικῇ Διακονίᾳ ἐργαζομένων Θεολόγων Κληρικῶν καὶ οἱ 'Ιεροκῆρυκες τῆς 'Ι. 'Αρχιεπισκοπῆς, ὡς καὶ ἕτεροι Θεολόγοι 'Εφημέριοι τῆς Πρωτεύουσας καὶ τοῦ Πειραιῶς.

—'Εξεδόθη ἡ Γ' Σειρὰ τῶν ἐνιαίων Κατηχητικῶν Βοηθημάτων καὶ οὕτως συνεπληρώθη ὁλόκληρος ὁ κύκλος καὶ τῶν τεσσάρων τύπων τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου.

Οἱ τίτλοι τῶν ἐν λόγῳ ἐκδοθέντων Βοηθημάτων τῆς Γ' σειράς εἶναι οἱ ἑξῆς:

- 1) «Οἱ Νεοσσοὶ τῆς 'Εκκλησίας» διὰ τὸ Κατώτερον.
- 2) «Πνευματικὴ Περὶα», διὰ τὸ Μέσον.
- 3) «Οἰκοδόμοι Πολιτισμοῦ», διὰ τὸ Ἀνώτερον.
- 4) «'Εργάται τοῦ κελύ», διὰ τὸ τῶν 'Εργαζομένων.

—'Ο Σεβ. Μητροπολίτης Παραμυθίας, Φιλιστῶν καὶ Γηρομείου κ. Τίτος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς Συνοδικὸν μέλος τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς 'Αποστ. Διακονίας ἐπεσκέφθη δις τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον, παρεκάθησεν εἰς τὴν φοιτητικὴν τράπεζαν καὶ ἀπήλυθε πατρικὰς νουθεσίας πρὸς τοὺς τροφίμους τοῦ 'Εκκλησιαστικοῦ τούτου 'Ιδρύματος, τόνισας σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅπως οἱ Φοιτηταὶ τῆς Θεολογίας συναισθητόνως ζῶντες τὴν θέσιν αὐτῶν ἐναντι τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας καὶ τῆς 'Ελληνικῆς Κοινωνίας προετοιμάζονται ἐντόνως διὰ τὸ μέγα ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐν καιρῷ ἡ 'Εκκλησία ἤβηλεν ἀναθέσει εἰς αὐτούς.

—'Η 'Αποστολικὴ Διακονία ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς, ὅπως ὑποβοηθῇ πνευματικῶς τοὺς διὰ τὴν Αὐστραλίαν, Ν. Ζηλανδίαν καὶ Καναδὰ μεταναστεύοντας 'Ελληνας διοργανώνει περὶ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτῶν ἐντεῦθεν σειράν ὀμιλιῶν ἐπὶ ἔθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν θεμάτων.

—Διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω σκοπὸν τὴν 9ην Νοεμβρίου ἐν τῇ Μεγάλῃ Αἰθούσῃ τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας διοργανώθη δεξίωσις πρὸς τιμὴν 59 νεανίδων, προοριζομένων δι' Αὐστραλίαν, εἰς ἃς προσεφέρθησαν ἀνὰ ἐν ἀντίτυπον τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ μία εἰκὼν, ἐγένετο δὲ πρὸς αὐτάς κατάλληλος ἔμιλλα καὶ διεβιβάσθησαν αἰ εὐχαὶ τῆς Μητρὸς ἡμῶν 'Εκκλησίας.

—Τῇ 1ῃ μηνὸς 'Οκτωβρίου ἐπὶ τῇ ἐνάξει τῆς λειτουργίας τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου, ὁ Γεν. Διευθυντῆς Θεοφιλέστου 'Επίσκοπος 'Αχαΐας κ. Παντελεήμων ἐτέλεσε τὸν ἀγιασμὸν καὶ ἀπήλυθε πρὸς τοὺς τροφίμους φοιτητὰς πατρικὰς νουθεσίας καὶ συστάσεις. Τῇ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τῆς λειτουργίας τοῦ Οἰκοτροφείου Οἴκου Φοιτητῆρας.

—Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τῆς 'Αποστ. Διακονίας συνεδρίασε τὴν 24ην 'Οκτωβρίου καὶ 10ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. καὶ ἔλαβεν ἀποφάσεις ἐπὶ θεμάτων ἀφορῶντων εἰς διαφόρους τομεῖς τοῦ 'Οργανισμοῦ.

—Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτοῦ τῆς 10ης Νοεμβρίου ἀπεφάσισεν, ὅπως προσλάβῃ ὡς Πνευματικὸν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τὸν 'Αρχιμ. 'Αγαθάγγελον Ταμπουρατζάκην, μετακταυθευθέντα ἐπὶ τετραετίαν εἰς Γαλλίαν.

—Μερίμνη εὐλαβεστάτων 'Εφημερίων διενεμήθησαν παραχωρηθέντα ὑπὸ τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας ἐντυπῆς ἀντικαταρτικῶ περιεχομένου εἰς 'Εφεσίαν τῆς 'Ι. 'Αρχιεπισκοπῆς, εἰς τὸ Νοσοκομεῖον «Εὐαγγελισμός», εἰς τὸ 15ον Γυμνάσιον 'Αρρένων 'Αθηνῶν καὶ εἰς διάφορα εὐαγγ. ἰδρύματα.

—Τῇ 16ῃ 9/62 ἐγένετο ἡ δημοπρασία διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ 'Εκλ.τ.σ. Φροντιστηρίου ἐν Τήνῳ, καθ' ἣν μειοδότης ἀνεδείχθη ὁ 'Η. 'Ηλιόδης.

—Λειτουργεῖ καὶ ἐφέτος ἡ Σχολὴ Διακονισσῶν ἐν τῷ Οἴκῳ Φοιτητῆρας εἰς ἣν παρακαλυθεῖσι καὶ ἐκπαιδεύονται δέκα μέλλουσαι Διακόνισσαι.

—'Υπὸ τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας διοργανώθησαν κατὰ τὸ διορεῦσαν θέρος ἐπισκέψεις ἱερῶν καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἐφημερίων τῆς 'Ι. 'Αρχιεπισκοπῆς εἰς ὑπὲρ τεσσαράκοντα παιδικὰς κατασιτηνώσεις ἐν τῇ περιφερείᾳ 'Αττικῆς καὶ εἰς ἃς ἐγένετο θ. λειτουργία, ὀμιλία καὶ διανομὴ δεκάδων γιλιόδων ἐντύπων καὶ περιοδικῶν.

—'Υπὸ τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας ὀργανώθησαν καθ' ἑκάστην Τετάρτην ἀπογευματινὰ ὀμιλία πρὸς ἐρμηνείαν τῆς 'Αγίας Γραφῆς.

'Αρχιεπισκοπὴ 'Αθηνῶν

'Ο Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος κ. Χρυσόστομος κατὰ τὸ διαορεῦσαν 15θήμερον ἔχοροσάτερον εἰς τοὺς κόποσι 'Ιερῶν Ναῶν.

—Τῇ 4ῃ Νοεμβρίου κατὰ τὴν θέσιν λειτουργίαν ἐν τῷ 'Ιερῷ Ναῷ τῆς Μητροπόλεως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ προσέτη ἐν τῷ Α' Νεκροταφείῳ 'Αθηνῶν τοῦ ὑπὸ τοῦ Δήμου 'Αθηναίων τελευτήσαντος κατ' ἔτος μηροσύνου τῶν Εὐεργετῶν αὐταῦ.

—Τῇ 7ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς κατὰ τὴν ἀκλουσίαν τοῦ 'Εσπερινοῦ ἐν τῷ πατηγυρίζοντι 'Ιερῷ Ναῷ Ταξιαρχῶν Περιστερίου.

—Τῇ 9ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐν τῷ 'Ιερῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου 'Ερμοῦπόλεως.

—Τῇ 11ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς κατὰ τὴν θέσιν λειτουργίαν ἐν τῷ 'Ιερῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐτέλεσε τὴν Δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Λέσβου.

—Τῇ 13ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐλειτουργήσεν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τοῦ 'Αγίου 'Ιωάννου τοῦ Χρυσόστομου.

—Τῇ 14ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐτέλεσεν ἐν τῇ Βουλῇ τῶν 'Ελλήνων 'Αγισμὸν ἐπὶ τῇ ἐνάξει τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Προήδρευσε συνεδριῶν: Τῇ 2ῃ Νοεμβρίου τῆς Μικτῆς 'Επιτροπῆς μελέτης τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

—Τῇ 3ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

—Τῇ 7ῃ τῆς 'Επιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων.

—Τῇ 10ῃ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας.

—Τῇ 15ῃ τῆς 'Επιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων.

—'Εδέχθη κατὰ σειράν: Τῇ 2ῃ Νοεμβρίου τὴν 'Εκκλησιαστικὴν 'Επιτροπὴν 'Ι. Ναοῦ 'Αναστάσεως Χολαργοῦ, τὴν κ. 'Ανδρεάδην καὶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κορινθίας κ. Προτόν.

—Τῇ 3ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὸν Βουλευτὴν κ. Βασιλάτον.

—Τῇ 5ῃ τὴν 'Επιτροπὴν Πανελληνίου Συνδέσμου Γο-

νέων και τον Δρ. Garfield Williams του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Εκκλησιών.

— Τῆ 7ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀναπήρων Συνοικισμοῦ Τραζῶνων καὶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Θήρας κ. Γαβριήλ.

— Τῆ 9ῃ τὸν Δικηγόρον κ. Πεσματζόγλου καὶ τὴν διδάκτ. Ἀλγηζάκη.

— Τῆ 13ῃ τὸν Καθηγητὴν κ. Γεράσιμον Κονιδάρη καὶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Γόρτυνος κ. Εὐστάθιου.

Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. Ἰακώβος, ὡς ἐμφαίνεται ἀπὸ τὸ προσφάτως κυκλοφορήσαν βιβλίον «Τὸ ἔργον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης», ἔλαβε πάντα τὰ προσήκουσα μέτρα διὰ τὴν περιφροῦρησιν τῶν ἱερῶν κειμηλίων, ὧν βρίθεται ἡ ἐπαρχία του. Δι' ἐγκυκλίω ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῶν ἐφημερίων καὶ τῶν Ἐκκλ. Ἐπιτρόπων ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀρχαίων εἰκόνων καὶ σκευῶν τῶν Ἱ. Ναῶν, ἀπαγορεύσας τὴν πώλησιν, μετακίνησιν καὶ χρῆσιν αὐτῶν. Διενεργήθη ἀπογραφή τῶν ἱερῶν Λειψάνων καὶ τῶν παλαιῶν ἀντιμνησίων, ὧν ἀπηγορεύθη ἡ χρῆσις τοῦ λοιποῦ, καθὼς καὶ πασῶν τῶν ἀξιολόγων εἰκόνων τῆς ἐπαρχίας. Ἐν τῷ νέῳ Μητροπολιτικῷ οἴκῳ προορίζεται ἴδιος νῶρος ὡς μουσεῖον ἱερῶν εἰκόνων, ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων, ἀρχαίων ἐκδόσεων καὶ ἀρχαίων κωδίκων τῆς Μητροπόλεως.

Εὐθὺς δ' ὡς ἀνέλαβε τὴν διαποιμάνσιν τῆς Μητροπόλεως Μυτιλήνης, προέβη εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου καὶ ἐπέτυχε νὰ αὐξήσῃ τοὺς πόρους του διὰ τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς ἀκινήτου του περιουσίας.

Εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν ἐπίσης ἀγορόκτημα «Δαμάνδριον» ἀπεπεράτωσε τὸ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπάχον ἡμιτελὲς κτίριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγκατέστησε «Γηροκομεῖον διὰ τοὺς ἀπόρους καὶ ἐγκαταλελειμμένους νέροντας, παραχωρήσας διὰ τὴν συντήρησίν του τὰς ἀνηκούσας εἰς αὐτὸν καθαρὰς προσόδους ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ἀγορόκτηματος.

Κατὰ τὰς προειρηθείσας τὸ ἀπὸ μικρὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἰακώβος διεπίστωσεν ὅτι μικροὶ τινες μαθητὰ ἀπὸ τῶν οἰκονομειῶν, ἐξερχόμενοι μὲ παναρτίαν ἐκ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, δὲν δύνανται νὰ προσωθησῶν ἀποστελλόμενοι εἰς τὰ Γυμνάσια λόγω πείνης. Ἐπιθυμῶν νὰ σώσῃ τὰς ἀξίας αὐτὰς τοῦ μέλλοντος, μετέβαλε τὸ παλαιὸν Μητροπολιτικὸν μέγαρον εἰς Οἰκοτροφεῖον ἀπόρων ἀριστευόντων μαθητῶν. Τὸ ἴδιον αὐτὸ λειτουργεῖ ἤδη διὰ 30 πτωχοῦς ἀριστούχους μαθητὰς, οἵτινες διατιμῶνται δωρεάν καὶ λαμβάνουν χριστιανικὴν ἀγωγὴν καὶ ἑλληνοπολεμικὴ μόρφωσιν ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἐπιβλεψιν τῆς Μητροπόλεως Ἐκκλησίας. Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ἰδρύματος τούτου παρητήθη τῶν δικαιωμάτων του ἐκ τῶν τελουμένων Ἀρνηρατικῶν ἱεροπραξιῶν.

Θεωρήσας ἐπίσης ὑποχρέωσίν του νὰ συνδράμῃ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Οὐγκάντας εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς διοργανώσεως αὐτῆς, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἰακώβος καθήρτισεν Ἐπιτροπὴν φίλων τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Οὐγκάντας, ἡ ὁποία συνέλεξε δι' ἑράνου περὶ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμῶν καὶ διάφορα ἱερά ἄμφια καὶ ἐκκλησιαστικὰ σκεύη, ἅτινα καὶ ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῆν.

Μετακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ σκηνώματος τοῦ Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας Ἰγνατίου

Μεθ' ἠρησκτικῶν καὶ ἐθνικῶν συναγεμῶν ὑπεδέχθη ἡ νῆσος Λέσβος τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1962 τὸ ἱερὸν σκηνῶμα τοῦ ἱστορικοῦ Ἱεράρχου καὶ μεγάλου ἔθνεργετου, τοῦ Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας Ἰγνατίου τοῦ Λεσβίου, κομισθὲν ἐκ Λιβόρνου τῆς Ἰταλίας, δημοσίᾳ δαπάνῃ, πρωταβουλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου καὶ μερίμνη τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν. Τὸ σκηνῶμα εὐρέθῃ μῆσα εἰς τὸν τάφον ἐντελῶς ἀναλλοίωτον καὶ ἀκέραιον ὡς ἐτάφη τὴν 2αν Σεπτεμβρίου 1828, μετεφέρθη δὲ διὰ τοῦ ἀντιτορπιλικοῦ «Λέων» εἰς τὴν Μυτιλήνην καὶ ἐναπετέθη εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ ναὸν τῆς πόλεως, τὸν τοῦ Ἁγίου Θεράποντος. Εἰς τὴν συγκινητικὴν τελετὴν τῆς ὑποδοχῆς παρέστησαν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνή-

σεως ὁ ὑπουργὸς κ. Ἀλιμπράντης, ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς κ. Χρ. Σολομωνίδης, ὁ Γεν. Διευθυντὴς κ. Δημ. Χατζῆς καὶ ὁ Διευθυντὴς Ἐρησκειωμάτων κ. Γ. Κελεμένης καὶ ἐκ μέρους τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν ὁ προπρῦτανις αὐτοῦ κ. Βασ. Βέλλας. Ἐξ Ἀθηνῶν συνώδευσαν τὸ ἱερὸν σκηνῶμα ἀπὸ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου οἱ Σεβ. Μητροπολιτὰι Δημητριάδος κ. Δαμασκηνός, Ἐλασσῶνος κ. Ἰακώβος, Ἐλευθερουπόλεως κ. Ἀμβρόσιος, Διδυμοτείχου κ. Κωνσταντῖνος, Παραμυθίας κ. Τίτος καὶ Ἄρτης κ. Ἰγνατίος, οἵτινες μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου καὶ Μηθύμνης κ. Κωνσταντῖνου προεξήρχον τῆς μεγαλοπρεποῦς πομπῆς, ἥτις ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς πόλεως καὶ τῶν προαστείων, τοῦ Στρατοῦ, τοῦ Ναυτικοῦ, τῆς, χωροφυλακῆς, τῶν μαθητῶν τῶν Σχολείων, τῶν προσκόπων, τῶν Ὀδηγῶν, τῶν τροφίμων τῶν Ἰδρυμάτων καὶ τῶν Φιλαρμονικῶν τοῦ ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ τοῦ Δήμου, προπορευομένων τῶν λαβάρων καὶ τῶν ἐξαπτερυγῶν. Ἡ σορός, τεθεῖσα ἐπὶ κιλλίβαντος τηλεβόλου, μετεφέρθη ἐν μέσῳ συγκινητικωτάτων ἐκδηλώσεων τοῦ κατακλύσαντος τὴν προκυμαίαν λαοῦ καὶ ὑπὸ τοῦς ἤχους τῶν κωδῶνων τῶν ἱερῶν ναῶν, ἀπὸ τῆς θέσεως ἐνθα προσήγγισε τὸ πολεμικὸν σκάφος μέχρι τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Θεράποντος, ὅπου ἐτελέσθη κατασκευτικὴ ἐπιμνημόσυτος δέησις, μετὰ τὴν ὁποῖαν ὠμίλησαν περὶ τῆς προσωπικότητος καὶ τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου Λεσβίου Ἱεράρχου καὶ πρωτεργάτου τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας οἱ Σεβ. Μητροπολιτὰι Μυτιλήνης κ. Ἰακώβος, Δημητριάδος κ. Δαμασκηνός καὶ Ἄρτης κ. Ἰγνατίος. Ἀκολούθως κατέβησαν στεφάνους ἐπὶ τῆς σοροῦ καὶ ὠμίλησαν δι' ὀλίγων ὁ ὑπουργὸς κ. Ἀλιμπράντης, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Χρ. Σολομωνίδης, ὁ προπρῦτανις τοῦ Παν/μίου κ. Βασ. Βέλλας καὶ ὁ λογοτέχνης κ. Γ. Βαλέτας. Στεφάνους κατέβησαν ἐπίσης αἱ ἄρχαι τῆς πόλεως καὶ τὰ Σχολεῖα.

Μετὰ δύο ἡμέρας, τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1962, ἀφίχθη εἰς τὴν Μυτιλήνην ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς Παῦλος μετὰ τῆς Ποικιτισσοῦς Εἰρήνης καὶ προσήλθεν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγίου Θεράποντος, ὅπου ἐτελέσθη δοξολογία ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι τῶν ἑλευθερίων τῆς νῆσου. Μετὰ ταῦτα ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς Παῦλος, βαθύτατα συγκεκινημένος, κατέβησε δάφνινον στέφανον ἐπὶ τῆς σοροῦ τοῦ μεγάλου Ἱεράρχου Ἰγνατίου καὶ ἐν συνεχείᾳ παρηκολούθησε τὸ ψαλὲν τρισάγιον ἔξω τοῦ Ναοῦ πρὸ τῆς προτομῆς τοῦ Ἱεράρχου, ἦν καὶ ἀπεκάλυψε, ἐνῶ δύο φιλαρμονικαὶ καὶ ὁ στρατὸς ἀπέδιδον τὰς προσηκούσας τιμὰς. Ἐπὶ τῆς στήλης τῆς προτομῆς σημειοῦνται τὰ κάτωθι: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Οὐγγροβλαχίας Ἰγνατίος ἐκ Μυτιλήνης 1765-1828, ὁ στυλοβάτης τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας.

Ἱερά Μητρόπολις Ἑδέσσης καὶ Πέλλης

Δημοσιεύομεν κατωτέρω ἔγγραφο, ἐξαιρέτως ἐνδιαφέρον, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἑδέσσης καὶ Πέλλης κ. Διονυσίου, ἀναφερόμενον εἰς ἀπαράδεκτον φορολογικὴν ἐπιβάρυνσιν τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων.

Πρὸς
τὴν Ἀξιότιμον Διοίκησιν τοῦ Ὄργανισμοῦ
Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων

Εἰς Ἀθήνας

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα, ἅτινα προεκάλεσαν ἀπαράδεκτον ἐπιβάρυνσιν Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἱερέων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου 4169/1961 «περὶ γεωργικῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως:

1ον. Κατὰ τὸ ἀρθρον 10 παρ. 1 τοῦ ὡς ἄνω νόμου «ἐπιβάλλεται ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Ο.Γ.Α. ἰση πρὸς τὰ 2% ἐπὶ τῆς συνολικῆς ἐνιαυσίας ἀκαθορίστου προσόδου ἐκ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἐν ἀρθρῷ 2 τοῦ ἰδίου νόμου ἐπαγγελματικῶν ἐνασχολήσεων». Μεταξὺ ὧν τῶν ἐνασχολήσεων τούτων δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἡ τοιαύτη τὸ ἐφημερίων, διότι κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἰδίου ἀρθρου 2 ἀπαιτεῖται ἀπασχόλησις κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ἐξ οὗ νὰ ἀντλητὰ ὁ βιοπορισμὸς. Δὲν ὑπάρχει δὲ τρόπος νὰ περιληφθοῦν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 2 οἱ ἱερεῖς οὔτε καὶ εἰς περιπτώσιν ἐπεκτάσεως ἐπ' αὐτῶν τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παρ. 4 τοῦ ἰδίου ὡσαύτως ἀρθρου 2, διότι προϋπὸθεσις διὰ τὴν τοιαύτην

πέκτασιν είναι ή μή υπαγωγή του ύποκειμένου εις την ασφάλισιν εις τὸ Ι.Κ.Α. ή κλαδικὸν τι ταμείον κοινωνικῆς ασφάλισως. Οἱ ἱερεῖς ὅμως εἶναι ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε., παρ' οὗ καὶ συνταξιοδοτοῦνται. Κατ' ἀκολουθίαν τούτου ὅλως ἐσφαμένως, παρατύπως καὶ ἀπαραδέκτως ἐπεβλήθη ή καταβολή ασφαλιστικῆς εισφορᾶς εις τινὰς τῶν αἰδεσιμωτάτων ἐφημερίων μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται οἱ τοιοῦτοι τῶν ἐνοριῶν Ἁγίου Λουκά, Ἐσω Βάλτων, καὶ Γυμνῶν.

2ον. Ἐκτὸς ὅμως τῶν Αἰδεσιμωτάτων ἐφημερίων ὅλως ἀπαραδέκτως ἐπεβαρύνθησαν καὶ οἱ ἱεροὶ Ναοὶ τῆς περιφερείας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἡμῶν. Καὶ ἰδοὺ διατί: Κατὰ τὸ ἄρθρον 18 π. 9 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Νόμου «δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας μετὰ γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ο.Γ.Α. δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ὑποχρέωσις εις φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα ἀγοράζοντα, συγκεντρῶντα ἢ διακινῶντα ἀγροτικὰ προϊόντα ἢ συμπράττοντα εις τὰς πράξεις ταύτας ὅπως παρακρατοῦν παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ τοῦ πωλητοῦ ποσοστὸν μέχρι 3% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων. Αἱ κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐνεργοῦμεναι εἰσπράξεις ἀποδιδόμεναι εις τὸ Ο.Γ.Α. καὶ φερόμεναι εις πίστωσιν τοῦ κυρίου ἢ ἐκμεταλλευτοῦ τῆς ἀγροτικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐξ ἧς προήλθον τὰ προϊόντα, ἐκπίπτουντα ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς βεβαιωθείσης ἢ βεβαιωθησομένης εις βάρος αὐτοῦ ασφαλιστικῆς εισφορᾶς ὡς καὶ τῆς προβλεπομένης ἐν ἄρθρῳ 22 παρ. 3 τοιαύτης». Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως ταύτης ὑπεχρεώθη ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα κατὰ τὴν ἐφετηνὴν συγκέντρωσιν τοῦ σίτου νὰ παρακρατῇ 3% ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου εις τοὺς παραγωγοὺς τοὺς καὶ παραδίδοντας τὸν σίτον τιμήματος. Ἡ Α.Τ.Ε. Γιαννιτσῶν ὅμως ἐπεξέτεινεν τὸ μέτρον καὶ ἐπὶ τῶν παραδωσάντων εις αὐτὴν σίτον Ἱερῶν Ναῶν, (ἐνδεικτικῶς ἀναφέρεται ἡ περίπτωσις τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ἐνορίας Παραλίμνης). Καὶ τοῦτο ὅμως ἐντελῶς ἀπαραδέκτως, παρατύπως καὶ ἐσφαλμένως ἐγένετο. Διότι οἱ ἱεροὶ Ναοὶ δὲν ὑπόκεινται εις τὴν καταβολὴν ασφαλιστικῆς εισφορᾶς ὡς αὕτη προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἰδίου ὡσαύτως νόμου. Ἐξ ἄλλου οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ κέκτληται τὴν ιδιότητα τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2200/1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» ἀπολαμβάνοντες, ὡς καὶ τὸ Δημόσιον, ἀπαλλαγῶν ἐκ τῆς καταβολῆς φόρου καὶ τελῶν χαρτοσήμου. Ἐνδεικτικῶς μνημονεύομεν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ νόμου 1631/1919 περὶ ἀπαλλαγῆς ἐκ τῶν τελῶν χαρτοσήμου καὶ φόρων, μεταβιβάσεως κατὰ τὰ συντασσόμενα συμβόλαια, τὴν διατάξιν τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 2446/1952 «περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν Ἱερῶν Ναῶν ἐκ τῶν τελῶν, δικαστικῶν ἐνσήμων, παραβόλων καὶ παντῶς φόρου» μὴ θιγείσης τῆς ἀπαλλαγῆς ταύτης οὐδὲ διὰ τοῦ νόμου 2366/1953 (ἀπόφασις Συμβουλίου Ἐπικρατείας 132-134/1954 Νο 2 σελ. 634) τὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ νόμου 3033, τὴν τοῦ ἄρθρου 74 νόμου 1910 περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ τῶν κτημάτων αὐτῶν ἐκ τῆς καταβολῆς παντῶς δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ φόρου καθὼς ἐπίσης καὶ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3570/1956 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ἐσόδων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων διατάξεων». Ὁ παραδοθεὶς ἐκ μέρους τῶν Ἱερῶν Ναῶν σίτος προέρχεται κυρίως ἐκ προαιρετικῶν εισφορῶν τῶν Χριστιανῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως, ἀποπερατώσεως ἢ ἐπισκευῆς Ἱερῶν Ναῶν—εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἐπιτελεῖται ἐν τεράστιον ἔργον εις τὸν τομέα αὐτὸν ἐν τῇ ἀκριτικῇ ταύτῃ περιφερείᾳ—δι' ἧς ἐκτάκτους εισφορᾶς τῶν Χριστιανῶν ἀντικατοικῶς ἐγένετο παρακράτησις τοῦ 3% ἐφ' ὅσον οἱ συνεισφέροντες Χριστιανοὶ κατέβαλον ἤδη τὴν παρακράτησιν ταύτην ὑπὲρ τοῦ Ο.Γ.Α. Ἐκτὸς τούτου εις τὴν Α.Τ. Ἑλλάδος παρεδόθη καὶ σίτος προερχόμενος ἐκ τῆς αὐτοκαλλιέργειας κτημάτων τῶν Ἱερῶν Ναῶν δι' ἣν οὐδὲν ὡς προβλέπεται ἡ καταβολὴ εισφορᾶς ἐκ 3% ἢ ἐκ τῆς μισθώσεως ἀγρῶν δι' ἣν καταβάλλεται βάσει τοῦ Α.Ν. 536/1945 εισφορὰ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἐξ 25%. Διὰ τὴν γενομένην ἐπιβάρυνσιν τῶν Ἱερῶν Ναῶν διεμαρτυρήθημεν ἤδη ἀπὸ τῆς 31ης Ἰουλίου ἐ. ἔ. πρὸς τὸν οἰκείον Οἰκονομικὸν Ἐφορον Γιαννιτσῶν ἀποφανθέντα ἐσφαλμένως ὑπὲρ τῆς καταβολῆς ἐκ μέρους τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς ἀνωτέρω εισφορᾶς, δίχως ὅμως μέχρι σήμερον νὰ ἐπιστραφῶσιν τὰ παρατύπως εἰσπραχθέντα. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω παρακαλοῦμεν θερμῶς ὅπως ἐκ πνεύματος δικαιοσύνης καὶ ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου,

διατάξῃτε τὰ ἀρμόδια ὄργανα ὑμῶν ἵνα τοῦτο μὲν ἐπιστρέψωσιν εις τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τὴν ἀχρεωστητῶς εἰσπραχθεῖσαν ασφαλιστικὴν εισφορὰν, τοῦτο δὲ ἀπαλλάξωσιν τοὺς Ἱερεῖς ἐκ τῆς καταβολῆς ταύτης, ἐκτὸς ἐὰν ὁ Ὄργανισμὸς ὑμῶν διὰ τοῦ ἀρμεδίου ὄργανου του δηλώσῃ ἡμῖν ὑπευθύνως ὅτι θὰ καταβληθῇ σύνταξις καὶ εις τοὺς Ἱερεῖς καὶ αὕτη παραλλήλως πρὸς τὴν καταβληθησομένην εις αὐτοὺς σύνταξιν ἐκ μέρους τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. Εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως ὑμῶν θὰ δώσωμεν ἐντελὴν εις τὰ ἀρμόδια Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια καὶ τοὺς Ἱερεῖς νὰ καταφύγωσιν εις τὴν Δικαιοσύνην διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς προσγινομένης εις αὐτοὺς ἀδικίας.

Διάπυρος πρὸς Κύριον Εὐχέτης

† Ὁ Ἐδέσσης καὶ Πέλλης Διονύσιος

Ἱερὰ Μητρόπολις Κίτρους

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάβας ἐξέδωκε προσφάτως, ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κατερίνης, ὠραῖον λεύκωμα ἀφιερωμένον εις τὴν Ἱερὰν μνήμην τῶν ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων κατὰ τοὺς ἔθνικους ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνας τοῦ 1912/1913. Τὸ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως λαμπρὸν αὐτὸ λεύκωμα ἐξαίρει τὰς θυσίας τῶν ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ προβάλλει τὴν ἐπακολουθήσαν ἀπολυμοχθὸν προσπάθειαν πρὸς ἀξιοποίησιν τοῦ ὑπεράτου τούτου ἀγαθοῦ δι' ἔργων ἀγάπης. Ἀξία ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι τὰ συγκεκριμένα στοιχεῖα τοῦ λευκώματος περὶ τοῦ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ταύτῃ ἐπιτελουμένου πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἔργου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ πατὴρ Παῦλος Verghese, βοηθὸς τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐδήλωσε μετὰ τὴν πρόσφατον δεκαήμερον ἐπίσκεψίν του εις τὴν Σοβιετικὴν Ἑνωσην, ὅτι αἱ δύο Θεολογικαὶ Ἀκαδημίαι τῆς Ρωσικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας δεκνύουν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν μελέτην τῆς Οἰκουμενικῆς κινήσεως καὶ ὅτι τὸ περιοδικὸν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ἀφιερώνει ὅλοον καὶ μεγαλύτερον χῶρον εις τὴν κίνησιν ταύτην. Οὗτος προσέθεσεν, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ θὰ αὐξάνῃ καθ' ὅσον οἱ νῦν φοιτηταὶ τῆς Θεολογίας θὰ καταλαμβάνουν διαφόρους θέσεις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Οὗτος ὁμοίως ἐδήλωσε ὅτι τὰ μέλη τῆς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν του ἀντιπροσωπείας τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐξεπλάγησαν ἀπὸ τὴν ποιότητα καὶ τὴν ἀφοσίωσιν εις τὸν Θεὸν τῶν τροφίμων τῶν Θεολογικῶν Ἀκαδημιῶν Μόσχας καὶ Λένινγκραντ.

Ἡ ἀντιπροσωπεία ἐπεσκέφθη τὴν Μόσχαν, τὸ Λένινγκραντ, τὸ Τάλλιν, τὸ Βόλγαγκραντ (τέως Στάλινγκραντ) καὶ τὸ Κίεβον. Τέσσαρα δὲ μέλη τῆς ἀντιπροσωπείας ἐπεσκέφθησαν τὸν Ἀρχιεπὸν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἀρμενίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανὸς ἀφίκετο τὴν 23ην Ὀκτωβρίου 1962 εις Βουκουρέστιον δι' ἐπίσκεψιν εις τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανὸν καὶ τὴν Ρουμανικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Βουκουρεστίου ὑπεδεχθησαν τὸν Πατριάρχην Σερβίας καὶ τὰ μέλη τῆς ἀκολουθίας του ὁ Πατριάρχης Ρουμανίας μετὰ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ ὑπουργὸς κ. Διονύσιος Ἰονέσκου, ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς Ὀρθοσκευμάτων κ. Δημ. Δογάρου καὶ ὁ Γιουγκοσλαῦος πρέσβυς κ. Ἄρσο Μιλάτοβιτς.

Μετὰ τὴν ὑποδοχὴν οἱ δύο Προκαθήμενοι μετέβησαν εις τὸν πατριαρχικὸν Καθεδρικὸν ναόν, ὅπου ἐτελέσθη δοξολογία. Εἰς τὴν προσλαλίαν του ὁ Πατριάρχης Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανὸς εἶπεν, ὅτι σήμερον δὲν πρέπει κανεὶς νὰ φείδεται κόπων πρὸς περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῶν φιλικῶν καὶ ἐγκαρδίων δεσμῶν, οἱ ὅποιοι ὑπῆρχον εις τὸ παρελθὸν μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν λαῶν τῶν δύο γειτονικῶν χωρῶν. Ἀκολουθῶς ἀνεφέρθη εις τὴν ἐπίσκεψιν του εις τὴν Σερβικὴν Ἐκκλησίαν πρὸ πενταετίας καὶ ἐν συνεχείᾳ ὑπεγράμμισεν, ὅτι ἡ παρούσα ἐπίσκεψις τοῦ Πατριάρχου κ. Γερμανοῦ καὶ τῶν

άλλων αξιωματούχων τής Σερβικής Έκκλησίας άποτελεί εύτυχη εύκαιρία δια τήν προαγωγή τής πατροπαράδοτου φιλίας μεταξύ τών λαών και τών Έκκλησιών τής Σερβίας και τής Ρουμανίας.

Άπαντών εις τήν προσφώνησιν ταύτην, ό Πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανός ειπε μεταξύ άλλων ότι ή πνευματική άδελφότης τών όρθόδοξων πιστών τής Γιουγκοσλαβίας και τής Ρουμανίας πρέπει να εξυπηρετήση τήν εύτυχίαν τών Έκκλησιών και τών λαών τών δύο γειτονικών χωρών.

Ό πρόεδρος τής ρουμανικής κυβέρνησεως κ. Μάουερ έδέχθη τόν Πατριάρχην Σερβίας κ. Γερμανόν τήν 2 Νοεμβρίου 1962. Κατά τήν διάρκεια τής εγκάρδιου συνομιλίας ούτος εξέφρασε τήν εύχην, όπως ή Ρουμανία και ή Γιουγκοσλαβία πράξουν τās σχέσεις των εις άλλους τούς τομείς.

Ό γενικός γραμματέης τής Έπιτροπής Θρησκευμάτων κ. Δημ. Δογάρου παρέθεσε τήν 2 Νοεμβρίου έ.ε. επίσημον πρόγευμα πρὸς τιμήν τού Πατριάρχου Σερβίας και τής άκολουθίας του, εις τό όποίον παρεβήσαν ό Πατριάρχης Ρουμανίας και άλλοι άνώτατοι αξιωματούχοι τής Ρουμανικής Έκκλησίας, καθηγηταί, άκαδημαϊκοί, καλλιτέχναι, αντιπρόσωποι τών άρχών και άλλοι προσώποι. Κατά τήν διάρκεια τού προγεύματος ή ειρον προπόσεις ό καθηγητής κ. Δογάρου και ό Μητροπολίτης Μολδαβίας κ. Ίουστίνος, οι όποιοι υπεγράμμισαν τούς φιλικούς και άδελφικούς δεσμούς τών δύο όμόρων λαών και εξέφρασαν τήν έπιθυμίαν τής Ρουμανικής Όρθόδοξης Έκκλησίας και τού ρουμανικού λαού περί προαγωγής τής ρουμανο-γιουγκοσλαβικής φιλίας εις άλλους τούς τομείς. Ό Πατριάρχης Σερβίας απάντησε καταλλήλως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Καθ' ό γράφει τό δελτίον πληροφοριών τού Οίκουμηνικού Συμβουλίου τών Έκκλησιών, τέσσαρες αντιπρόσωποι τού ως άνω Συμβουλίου έπισκέφθησαν τήν Ρουμανίαν από 25 Όκτωβρίου μέχρι 2 Νοεμβρίου 1962, κατόπιν σχετικής προσκλήσεως τού Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Ίουστινιανού. Οι αντιπρόσωποι αυτοί είναι ό πρόεδρος τής Κεντρικής Έπιτροπής τού Οίκουμηνικού Συμβουλίου τών Έκκλησιών κ. Franklin Clare Fry. Ό Αρχιεπίσκοπος Βορείου και Νοτίου Άμερικής κ. Ίάκωβος, ως εις τών έξ προέδρων τού έν λόγω Συμβουλίου, ό γενικός γραμματέης τούτου κ. Visser't Hooft και ό επίσκοπος κ. Αιμιλιανός, αντιπρόσωπος τού Οίκουμηνικού Πατριαρχείου παρά τῷ Οίκουμηνικῷ Συμβουλίῳ τών Έκκλησιῶν. Η αντιπροσωπεία αὐτή έπισκέφη τήν Όρθόδοξον Έκκλησίαν Ρουμανίας και τās έν Ρουμανίᾳ προτεσταντικές εκκλησίας—μέλη τού Οίκουμηνικού Συμβουλίου τών Έκκλησιῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Κατόπιν προσκλήσεως τού Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας και πάσης Ρωσίας κ. Άλεξίου, ό Μακαριώτατος Πατριάρχης Βουλγαρίας κ. Κύριλλος έπισκέφη τήν Ρωσικήν Όρθόδοξον Έκκλησίαν από 4-18 Ίουλίου έ.ε. Ό Πατριάρχης Βουλγαρίας συνωδεύετο υπό τού Σεβ. Μητροπολίτου Δοροστόλου κ. Σωφρονίου, τού σεφίλευτάτου επίσκοπου κ. Βαρλαάμ και τού πρωτοδιακόνου κ. Β. Βελάνωφ. Ό Πατριάρχης Βουλγαρίας έλαβε μέρος εις τό παγκόσμιον συνέδριον υπέρ τού γενικού άφοπλισμού και τής ειρήνης, τό όποιον συνήλθεν εις τήν Μόσχαν από 9 μέχρι 14 Ίουλίου 1962.

—Έφ'ετος έτελείωσαν τήν Θεολογικήν Άκαδημίαν τής Σόφιας 13 έκτακτοι φοιτηταί και 7 τακτικοί. Μεταξύ τών τακτικών συγκαταλέγεται και ό Ρουμάνος κ. Βίκτωρ Χίν, ό όποίος ήρίστευσεν.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

—Ό πάπας Ιωάννης ΚΓ' τήν μετεπομένην τής έναρξεως τών εργασιών τής Β' έν Βατικανῷ ρωμαιοκαθολικής συνόδου έδέχθη εις τήν αίθουσαν τού κοινοτορίου τούς παρατηρητάς τών λοιπών Έκκλησιῶν. Εις τήν άπόρασιν ταύτην ήσαν παρόντες οι παρατηρηταί τού Όρθόδοξου Πατριαρχείου Μόσχας, οι τών Έκκλησιῶν τών Κοπτιῶν τής Αιγύπτου, τών Σύρων, τών Αιθίοπων, τών Άρμενίων, τής Ρωσικής Έκκλη-

σίας τής διασπορῆς, οι εκπρόσωποι τής Παλαιοκαθολικής Έκκλησίας (Ένώσεως τής Ουτρέχτης), τής Άγγλικανικής Έκκλησίας, τής διεθνούς Λουθηρανικής Όμοσπονδίας, τής διεθνούς Προεβυτεριανής Ένώσεως, τής Γερμανικής Εύαγγελικής Έκκλησίας, τής Παγκοσμίου ένώσεως Έκκλησιῶν τού Χριστοῦ (Μαθητῶν), τού Παγκοσμίου Συμβουλίου τών Έκκλησιῶν κ.ά. Ό πάπας, προσφωνῶν αὐτούς, ειπε μεταξύ άλλων τά έξης: «Η τόσον εύχάριστος σημερινή μας συνάντησις περιβάλλεται χαρακτήρα οικειότητος τε και έμπιστοσύνης, σεβασμοῦ τε και άπλότητος... Είμαι βέβαιος, ότι ή ένταῦθα προσφιλήσ σας παρουσία, ή συγκίνησις, ήτις κατέχη τήν ιερατικήν μου καρδίαν—καρδίαν τού «έπισκόπου τής Έκκλησίας τού Θεοῦ»—ή συγκίνησις τών συνεργατῶν μου, ως και ή ίδική σας, με καλοῦν να έμπιστευθῶ ὑμῖν τήν έπιθυμίαν τής καρδίας μου, ήτις ποθεῖ δικαῶς να εργασθῆ και να υποφέρῃ υπέρ τής προσεγγίσεως τής ήμέρας, κα' ήν θα πραγματοποιηθῆ δι' όλους ή κατά τόν μυστικόν δειπνον προσευχή τού Ίησοῦ».

—Τήν επομένην τής προκηρύξεως τής Β' έν Βατικανῷ ρωμαιοκαθολικής συνόδου, 12ην Όκτωβρίου, ό πάπας Ιωάννης ΚΓ' έδέχθη έν τῷ σιδηρείῳ παρεκκλησίῳ τούς εκπροσώπους τών κρατῶν, οι όποιοί άπεστάλησαν υπό τών κυβερνησεῶν των δια να παραστοῦν εις τήν έναρξιν τής συνόδου.

—Εις τό ρωμαιοκαθολικόν πανεπιστήμιον τού Μιλάνου άρρανώθη κατά τόν παρελθόντα μήνα ή τρίτη έν Ίταλία έβδομάς Ιεραποστολικῶν μελετῶν. Μετόχον αὐτῆς 600 ένδιαφερόμενοι, έκ τών όποίων τό ήμισυ ήσαν κληρικοί. Τό γενικόν θέμα, τό όποιον συνεζητήθη ήτο «ή Ιεραποστολική συνεργασία έν Ίταλίᾳ.»

—Ό αριθμός τών Ρωμαιοκαθολικῶν έν Ίνδijs ἀγγλῆς εις 6.232.409.

—Έπί τῆ συμπληρώσει τετραετίας από τού θανάτου τού άειμνήστου πάπα Πίου ΙΒ' έτελείσθη έν τῆ βασιλικῇ τού Άγ. Πέτρου επίσημον μνημόσυνον υπέρ άναπαύσεως τής ψυχῆς του.

—Καθ' ό πληροφορεῖ ήμᾶς τό έν Γενεύῃ εκδιδόμενον Δελτίον Πληροφοριῶν τού Παγκοσμίου Συμβουλίου τών Έκκλησιῶν, έν Βραζιλίᾳ πέντε Ίησοῦνιαι Ιερεῖς δηγηθήσαν πρὸ τού δικαστηρίου, διότι, διήγειραν και κατηύθυναν μάζας ρωμαιοκαθολικῶν έναντιον Ιεραποστολῶν και όπαδῶν τής προτεσταντικής κοινότητος «Συγκεντρώσεις τού Θεοῦ» («Assemblies of God»). Ως άνεκοίνωσεν ό άμερικανικός σύνδεσμος «Εύαγγελικῶν» («Association of Evangelicals»), άφορμή εις τήν—άσφαλῶς οὐχί φιλενωικήν—πράξιν ταύτην τών Ίησοῦνιῶν έδωκεν ή έν Carmo do Rio Claro θεμελιώσις ενός νέου ναοῦ δια τās προτεσταντικές «Συγκεντρώσεις τού Θεοῦ». Η τελετή τής θεμελιώσεως διεταράχθη δια τής έπιθέσεως 2000 προσώπων, κατευθυνομένων υπό τών 5 Ίησοῦνιῶν. Οι έπιτιθέντες έκαυσαν μεταφορικά μέσα άνήκοντα εις τούς προτεστάντας. Εις άμερικανός Ιεραπόστολος και έξ Ιερεῖς έτραυματίσθησαν. Περίπου 80 πρόσωπα έδάρησαν άγρίως και έξηναγκάσθησαν να έγκαταλείμουν τήν πόλιν.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

—Καθ' ό πληροφοροῦν ήμᾶς οι «Έκκλησιαστικοί Καιροί» (Church Times) τού Λονδίνου, ό Αρχιεπίσκοπος τού Καντέρμπουρου Δρ. Ramsey έδήλωσε προσφάτως, ότι οι άγγλικ νοί πρέπει να έχουν συνεχῆ επαφήν μετά τών Όρθόδοξων. Βεβαίως πρὸς τό παρόν, προσέθεσε, έφ' όσον ή Όρθοδοξία επί σπουδαιοτάτων ζητημάτων άποφασίζει δια συνεννοήσεως πασῶν τῶν επί μέρους Έκκλησιῶν της, θα άπαιτηθῆ άκόμη χρόνος, ίνα μία πανορθόδοξος θεολογική έπιτροπή εκπροσωπούσα τό όλον τῆς Όρθοδοξίας συνανηθῆ πρὸς συζήτησιν μετά Άγγλικανῶν Θεολόγων. «Έν τῷ μεταξύ, συνέχισε, είναι Ισχυρά ή έπιθυμία δια πάσαν εύκαιρίαν επαφῆς μεταξύ τών επί μέρους Όρθόδοξων Έκκλησιῶν και ήμῶν τών Άγγλικανῶν... Υπάρχει πραγματι χώρος δι' άνεπιστήμους συνδιασκέψεις μεταξύ τών επί μέρους Όρθόδοξων Έκκλησιῶν και τών επί μέρους τμημάτων τής Άγγλικανικής Έκκλησίας. Είμαι βέβαιος, ότι έν ταῖς Ηνωμέναις Πολιτείαις, ένθα υπάρχουν σημαντικά όρθόδοξοι κοινότητες, είναι Ισχυρά ή έπιθυμία δι' ένα άγγλικανο-όρθόδοξον διάλογον».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ίερά Μητρόπολις Σάμου και Ίκαρίας

Προκειμένου να προβώμεν εις την πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τῶν Ίερῶν Ναῶν τῶν συνοικισμῶν Μονοκαμπίου—Πλωμαρίου Μηλιωποῦ και Νεῖων τῆς νήσου Ίκαρίας, προσκαλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης ἡμῶν προκηρύξεως εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Ίεράν Μητρόπολιν ἡμῶν ἀπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ Α. Νόμου 2200/1940 «Περὶ Ίερῶν Ναῶν και ἐφημερίων ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Σάμῳ τῆ 27ῆ Ὀκτωβρίου 1962

† Ὁ Σάμου και Ίκαρίας Εἰρηναῖος

Ίερά Μητρόπολις Καλαβρύτων και Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Περιθωρίου τακτικοῦ Ἐφημερίου καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην και ἔχοντας τὰ νόμιμα και κανονικά προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν και Ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἐν Αἰγίῳ τῆ 27ῆ Ὀκτωβρίου 1962

† Ὁ Καλαβρύτων και Αἰγιαλείας Γεώργιος

Ίερά Μητρόπολις Ἡλείας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46, 47 και 48 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 «Περὶ Ίερῶν Ναῶν και Ἐφημερίων», και προκειμένου νὰ προβώμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ίεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Τρύφωνος Βυτινέικων-Λετρίνων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας «Ἐκκλησία», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά τῶν, προκειμένου νὰ προβώμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἐν Πύργῳ τῆ 27ῆ Ὀκτωβρίου 1962

† Ὁ Ἡλείας Γερμανός.

Ίερά Μητρόπολις Μηθύμνης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46, 47 και 63 τοῦ Α. Νόμου 2200/1940 «Περὶ Ίερῶν Ναῶν και ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ κανονικά και νόμιμα προσόντα ὅπως καταλάβωσι τὴν θέσιν Διακόνου τοῦ Ίεροῦ Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν τῆς Κοινότητος Ἁγίας Παρασκευῆς ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν.

Ἐν Καλλονῇ τῆ 29ῆ Ὀκτωβρίου 1962

† Ὁ Μηθύμνης Κωνσταντῖνος

Ίερά Μητρόπολις Διδυμοτείχου και Ὁρεστιάδος

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46, 47 και 48 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περὶ Ίερῶν Ναῶν και Ἐφημερίων» ὡς ἐτροποποιήθη και διὰ μεταγενεστέρων Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβώμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τῆς ἐνορίας Ἰατράδων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱ. Κανόνων και τῶν Νόμων τοῦ Κράτους ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῆ 30ῆ Ὀκτωβρίου 1962

† Ὁ Διδυμοτείχου και Ὁρεστιάδος Κωνσταντῖνος

Ίερά Μητρόπολις Ρεθύμνης και Αὐλοποτάμου

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 46 τοῦ Νόμου 2200/1940 «περὶ Ἱ.Ν. και Ἐφημερίων» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν χρεῖουσαν θέσιν τοῦ τακτικοῦ Ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Ἱ.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἁνω Βαρσαμονέρου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα ἡμῶν τὰ δικαιολογητικά τῶν, ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἀρ. 48 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Νόμου, προκειμένου νὰ προβώμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων διὰ τὴν ὡς ἄνω ἐνορίαν.

Ἐν Ρεθύμνῃ τῆ 29ῆ Ὀκτωβρίου 1962

† Ὁ Ρεθύμνης και Αὐλοποτάμου Ἀθανάσιος

Ίερά Μητρόπολις Ἡλείας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46, 47 και 48 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 «Περὶ Ίερῶν Ναῶν και Ἐφημερίων», και προκειμένου νὰ προβώμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ίερῶν Ναῶν 1) Ἁγίου Σπυριδωνος Λαγανά και 2) Ἁγίου Δημητρίου Κρεμμυδιῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας «Ἐκκλησία», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά τῶν, προκειμένου νὰ προβώμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Πύργῳ τῆ 13ῆ Ὀκτωβρίου 1962

† Ὁ Ἡλείας Γερμανός.

Ίερά Μητρόπολις, Ὑδρας, Σπετσῶν και Αἰγίνης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46, 47 και 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «περὶ Ίερῶν Ναῶν και ἐφημερίων» και τὰς διὰ μεταγενεστέρων Ν. Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβώμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων 1) τοῦ ἐν Ὑδρᾷ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Τιμίου Προδρόμου, 2) τοῦ ἐν Κυψέλῃ Μεθάνων Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου και 3) τοῦ ἐν Παλαιοῖς-Λουτροῖς Μεθάνων Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Ἐν Ὑδρᾷ τῆ 31ῆ Ὀκτωβρίου 1962

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν και Αἰγίνης Προκόπιος

Ίερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46 και 48 τοῦ Α.Ν.2200/40 «Περὶ Ίερῶν Ναῶν και Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ κανονικά και νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Ἐφημερίου τῆς Ἐνορίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Σωχοῦ Θεσσαλονίκης, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβώμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Θεσσαλονικῇ τῆ 31ῆ Ὀκτωβρίου 1962

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεῖμων

Ίερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46 και 47 § 2 ἐδ. 2 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ίερῶν Ναῶν και Ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ κανονικά και νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσιν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Δημητρίου (Πολιούχου) Θεσσαλονίκης, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προ-

κειμένου να προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 1ῃ Νοεμβρίου 1962

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

Ἱερά Μητρόπολις Χίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200/1940 Α.Ν. «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων», ὡς καὶ τοὺς σχετικούς Νόμους περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω Νόμων ὀριζόμενα προσόντα ὅπως καταλάβωσι τὴν χηρεύουσαν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Χριστοῦ (Βαρβασιῦ) τοῦ Δήμου Χίου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, ἵνα υποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς προθεσμίας μὴνός τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Χίῳ τῇ 1ῃ Νοεμβρίου 1962

Ὁ Τοποτηρητῆς
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου
† Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200/1940 Α.Ν. «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» καὶ τοὺς σχετικούς Νόμους περὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω Νόμων ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὴν χηρεύουσαν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου (Τουρλωτῆς) τῆς πόλεως Χίου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, ἵνα υποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς προθεσμίας μὴνός τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Χίῳ τῇ 1ῃ Νοεμβρίου 1962

Ὁ Τοποτηρητῆς
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου
† Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων Ἐφημερίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Τρικκάλοις Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἡμῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 § 1 ἐδ. α' τοῦ Α.Ν. 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προσόντα, ἥτοι πτυχιῶν Θεολογικῆς Σχολῆς, ἵνα ἐντὸς μὴνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας, υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικά πιστοποιητικά.

Ἐν Τρικκάλοις τῇ 3ῃ Νοεμβρίου 1962

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονύσιος

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων Ἐφημερίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν χωρίων: α) Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Τιμίου Προδρόμου Καλογρηανῆς καὶ β) τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Ἀποστόλων Λειβαδοχωρίου, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, ἡμῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν Α.Ν. 536/45 καὶ 540/45, ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μὴνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας, υποβάλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικά πιστοποιητικά.

Ἐν Τρικκάλοις τῇ 3ῃ Νοεμβρίου 1962

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονύσιος

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
Ἀθῆναι, Ἰασιῶν 1. — Τηλεφ. 710.734

Ἱερά Μητρόπολις Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» καὶ τὰς διὰ μεταγενεστέρων Ν. Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Τροιζήνι Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μὴνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας προκηρύξεως ἐν τῷ δελτίῳ «Ἐκκλησία» υποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Ἐν Ὑδρᾷ τῇ 5ῃ Νοεμβρίου 1962.

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Προκόπιος.

Ἱερά Μητρόπολις Ἰωαννίνων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 παρ. 2 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κεκατονισμένα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τῶν Ἱερῶν Ἑνοριακῶν Ναῶν τῶν ἐνοριῶν: 1) Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐνορίας Ἁγίου Ἰωάννου (Μπισδονοπούλου), 2) Ἁγίου Γεωργίου τῆς ἐνορίας Μανωλιάσσης, 3) Ἁγίου Ἰωάννου Μπουνίλας τῆς ἐνορίας Ἀνατολῆς, 4) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς ἐνορίας Νεγράδων, 5) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς ἐνορίας Πετουσίου, 6) Ἁγίου Δημητρίου τῆς ἐνορίας Γορίτσας, 7) Ἁγίας Παρασκευῆς τῆς ἐνορίας Δρίσκου, 8) Ἁγίας Παρασκευῆς τῆς ἐνορίας Κερασῆς, 9) Ἁγίας Τριάδος τῆς ἐνορίας Φανερωμένης, 10) Παμμ. Ταξιαρχῶν τῆς ἐνορίας Ἄνω Βίτσης καὶ 11) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς ἐνορίας Κάτω Βίτσης, ὅπως υποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μὴνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων ἐφημερίων, πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω χηρευουσῶν ἐφημεριακῶν θέσεων.

Ἰωάννινα τῇ 5ῃ Νοεμβρίου 1962

† Ὁ Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ

« Ε Κ Κ Λ Η Σ Ι Α »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ
† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδοσίου Σπεράντσα, Ὁ συντομότερος δρόμος.
Τὰ ὀνομαστήρια τοῦ Μακαριωτάτου.
Σεβ. Μητροπολίτου Περαμυθίας, Φιλιατῶν καὶ
Γηρομερίου κ. Τίτου, Εἰσῆγγελσις ἐπὶ τῆς προ-
τάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ἀ-
λιμπέρντη περὶ ρυθμίσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ
Ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Ἑλλάδος.
Πρωτοσ. Χρυσοστόμου Γιαλούρη, Μὲ δημιουργικὸν
ἐνθουσιασμόν.
Ἀρχιμ. Ἱ. Α. Παπαδοπούλου, Τέως Διευθυντοῦ τῆς
Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Βοστώνης, Ὁ μορφωτικὸς
καὶ κοινωνικὸς χαρακτήρ τῆς θρησκείας. (Β').
Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Α. Βιτάλη, Ὁ τελευταῖος ἱε-
ραρχὴς Σίφνου—Μήλου καὶ αἱ τελευταῖαι ἡμέραι
τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ.
Βασ. Χ. Ἰωαννίδου, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου
Ἀθηνῶν, Ἡ ἐπίσκεψις τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεο-
λογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν εἰς Ρωσίαν (Τέλος).
Παρατηρήσεων Στήλη.
Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.
Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.